Raftul Denisei

„Un scriitor nemaipomenit... cum nu e altul printre cei pe care-i știu. Vocea noii generații.“ —SALMAN RUSHDIE

ETGAR KERET

ȘI, DEODATĂ, CINEVA BATE LA UȘĂ

povestiri

ebook HUMANITAS fiction

ETGAR KERET

ȘI, DEODATĂ, CINEVA BATE LA UȘĂ

Traducere din ebraică de
Gheorghe Miletineanu

Colecţie coordonată de DENISA COMĂNESCU

ETGAR KERET
PITOM DFIKA BA' DELET
Copyright © by Etgar Keret, 2010
Published by arrangement with The Institute for the
Translation of Hebrew Literature
All rights reserved

© HUMANITAS FICTION, 2018, pentru prezenta versiune românească (ediţia digitală)

ISBN: 978-606-779-399-4 (epub)

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piaţa Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 021.311.23.30

Cuprins

ȘI, DEODATĂ, CINEVA BATE LA UȘĂ
- Și, deodată, cineva bate la ușă
- Lieland
- Cheesus Christ
- Simion
- Cu ochii închiși
- O dimineață sănătoasă
- Echipa
- Pudding
- În ultima vreme tocmai că mi se scoală
- O împunsătură
- Băiatul cel bine-crescut
- Mystique
- Creative writing
- Guturai
- Să-l prinzi de coadă pe cucurigu…
- Alege o culoare
- O vânătaie
- Ce avem prin buzunare?
- O karma rea
- Ilan
- Cățeaua
- O povestire care le întrece pe toate
- O povestire care le întrece pe toate II
- Unul zdravăn
- Oul cu surpriză
- Un peștișor de aur
- Nu cu desăvârșire singură
- După sfârșit
- Un autobuz albastru mare
- Un hemoroid
- Septembrie tot anul
- Joseph
- Prânz de pomenire
- Viață suplimentară
- Universuri paralele

Upgrading
Guava
Petrecere-surpriză
Ce fel de animal eşti tu?

Pentru Shira

Şi, deodată, cineva bate la uşă

„Spune-mi o poveste“, porunceşte bărbosul care şade pe canapea la mine în camera de zi. Situaţia, recunosc, nu e tocmai plăcută pentru mine. Eu povestirile mele le scriu, nu le povestesc. Şi nici de scris nu scriu la comandă. Ultimul care mi-a cerut să-i istorisesc o poveste a fost băiatul meu. Asta s-a întâmplat acum un an. I-am povestit ceva despre o zână şi despre un şoarece de câmp, nici măcar nu ţin minte ce, şi după două minute a aţipit. Dar situaţia de-acum e cu totul alta. Băiatul meu n-are barbă. Nici pistol. Şi băiatul meu a cerut povestea frumos, iar omul ăsta pur şi simplu vrea să mă jefuiască de o poveste.

Încerc să-i explic bărbosului că dacă o să pună pistolul înapoi în toc asta o să fie spre binele lui. Spre binele nostru. E greu să născoceşti o poveste când ţeava unui pistol încărcat e îndreptată spre tâmpla ta. Dar omul se încăpăţânează. În ţara asta, îmi explică el, dacă vrei ceva atunci trebuie să obţii acel ceva cu de-a sila. E nou venit din Suedia. În Suedia lucrurile stau cu totul altfel. Acolo, dacă vrei ceva, ceri politicos şi de-obicei şi capeţi ce-ai cerut. Dar în Levantul ăsta înspăimântător şi sufocant lucrurile nu stau aşa. Îţi ajunge o săptămână aici ca să pricepi cum funcţionează treburile. Sau mai exact, ca să înţelegi cum nu funcţionează treburile. Palestinienii au cerut frumos o ţară. Au primit? Sula au primit. Câteva atentate sinucigaşe în autobuze cu copii, şi deodată au început să fie ascultaţi. Coloniştii au vrut să se înceapă cu ei un dialog. S-a început? Ciuciu s-a început. Atunci au făcut urât. Au turnat niţel ulei clocotit peste grăniceri. Deodată li s-a ieşit în întâmpinare. Ţara asta ascultă doar de cine e mai puternic, n-are importanţă dacă e vorba de politică,

de economie sau de un loc de parcare. Aici îl înţelegem doar pe cel care dovedește mai multă forță.

Suedia, ţara din care a emigrat în Israel bărbosul, e un loc foarte avansat în multe domenii. Suedia nu înseamnă numai Abba şi Ikea şi premiul Nobel. Suedia e o lume întreagă, şi fiecare lucru pe care l-au obţinut, l-au obţinut numai şi numai cu frumosul. În Suedia el s-ar fi dus acasă la solista formaţiei Ace of Base, ar fi bătut la uşă şi i-ar fi cerut să-i cânte un cântec; ea i-ar fi pregătit un ceai, ar fi scos chitara de sub pat şi i-ar fi cântat. Şi totul cu zâmbet. Pe când aici? Păi dacă nu avea în mână un pistol îi făceam cu siguranţă vânt pe scări.

„Uite ce-i“, încerc eu să supun chestiunea discuţiei. „Nici un uite ce-i“, bombăne bărbosul şi trage piedica pistolului. „Sau o poveste, sau un glonţ în cap.“ Înţeleg că n-am încotro. Omul e cât se poate de serios. „Doi inşi stau într-o odaie“, încep eu, şi, deodată, cineva bate la uşă.“ Bărbosul îşi îndreaptă spinarea. Pentru o clipă mi se pare că povestea l-a prins, dar nu. El ascultă altceva. Cineva într-adevăr bate la uşă. „Deschide“, îmi spune el, „şi nu încerca nimic. Expediază-l de-aici cât poţi mai repede, că dacă nu toate astea o să se termine rău.“ Tânărul de la uşă face sondaje. Are de pus câteva întrebări, scurte. Despre umiditatea ridicată aici vara, şi despre ce influenţă are asta asupra nervilor mei. Îi spun că nu sunt interesat să particip la sondaj, dar, cu toate astea, el mă dă la o parte şi pătrunde în locuinţă. „Cine-i ăsta? mă întreabă el şi-l arată pe bărbos. „E nepotul meu din Suedia“, mint eu. „A venit încoace să-l îngroape pe taică-său, care s-a prăpădit într-o avalanşă de zăpadă. Tocmai citeam testamentul. Fii bun, respectă-ne intimitatea şi du-te.“ „Haide-haide!“ mă bate tânărul pe umăr. „Haide, haide, doar câteva întrebări, numai atât. Lasă-l şi pe băiatu’ să câştige o pâine. Mi se plăteşte pe cap de locuitor.“ Se tolăneşte pe canapea cu clasorul lui. Suedezul

se aşază lângă el. Eu stau încă în picioare, încerc să par de neclintit. „Te rog să pleci“, îi spun. „Ai picat într-un moment nepotrivit.“ „Nepotrivit, a?“ Anchetatorul scoate din dosar un revolver. „De ce nepotrivit, fiindcă băiatu’ e de neam oriental? Pentru suedezi văd că ai timp berechet, dar pentru un marocan, soldat lăsat la vatră care şi-a lăsat o bucată de splină în Liban, dumnealui n-are nici un minut la dispoziţie.“ Încerc să-i explic că nu-i chiar aşa. Că pur şi simplu m-a prins într-un moment delicat cu suedezul ăsta. Dar el îşi apropie ţeava pistolului de buze, îmi face semn să tac. „Haide-haide“, spune el, „nu-mi umbla cu pretexte. Ia loc în fotoliu şi dă-i drumul, ciripeşte.“ „Ce să ciripesc?“ întreb eu. Adevărul e că acum chiar că sunt stresat. Şi suedezul are un pistol, e foarte posibil să apară aici tensiuni, Orientul şi Occidentul şi alte chestii de-astea, deosebiri de mentalitate. Sau pur şi simplu e în stare să explodeze fiindcă voia povestea numai pentru el, solo. „Nu mă lua cu de-astea“, ameninţă anchetatorul, „eu mă aprind repede. Haide, dă-i drumul urgent la o poveste.“ „Da“, i se alătură suedezul într-o armonie surprinzătoare şi-şi aţinteşte şi el asupra mea arma. Îmi dreg glasul şi încep din nou, „Trei inşi stau într-o odaie…“ „Fără «şi, deodată, cineva bate la uşă»“, avertizează suedezul. Anchetatorul nu prea înţelege la ce se referă el, dar i se alătură în chip spontan. „Nici vorbă“, spune el, „fără bătăi în uşă. Povesteşte altceva, ceva nemaiauzit.“ Eu tac o clipă, trag aer în piept. Privirile celor doi sunt atintite asupra mea. Cum de ajung eu mereu în asemenea situaţii? Lui Amos Oz ori lui Grossman una ca asta nu li s-ar fi întâmplat niciodată. Şi, deodată, cineva bate la uşă. Privirile lor concentrate devin ameninţătoare. Dau din umeri. Doar asta nu vine de la mine. Nu e nimic în povestea mea legat de bătaia asta în uşă. „Descotoroseşte-te de el“, îmi porunceşte anchetatorul, „descotoroseşte-te de el,

oricine-ar fi.“ Eu crăp niţel uşa. Acolo e un băiat cu pizza. „Dumneata eşti Keret?“ întreabă el. „Da“, spun eu, „dar n-am comandat nici o pizza.“ „Aici scrie Zamenhof paisprezece“, îmi flutură prin faţă un bileţel şi se îndeasă înăuntru. „O fi“, spun eu, „dar eu n-am comandat nici o pizza.“ „Una mare, pentru toată familia“, se încăpăţânează el. „Jumătate ananas, jumătate anşoa. E plătită. Pe credit. Dă-mi numai un bacşiş şi-am zburat.“ „Şi dumneata eşti aici pentru poveste?“ cercetează suedezul. „Ce poveste?“ întreabă băiatul cu pizza. Se vede că minte, nu se prea pricepe la minciuni. „Scoate“, îi aruncă anchetatorul, „haide, scoate odată pistolul.“ „N-am pistol“, mărturiseşte curierul şi scoate la iveală de sub cutia de carton un cuţit lung de măcelar, „dar o să-l tai felii-felii ca pastrama dacă nu-mi toarnă repede o drăcovenie, o maisă.“

Toţi trei stau pe canapea. Suedezul în dreapta, lângă el băiatul cu pizza, în stânga anchetatorul. „Eu nu pot aşa“, le spun eu, „povestea pur şi simplu n-o să iasă cu toţi trei aici înarmaţi şi aşa mai departe. Duceţi-vă, faceţi o plimbărică pe-afară, până vă-ntoarceţi o să fiu gata cu ceva.“ „Căcatul ăsta o să dea telefon la poliţie“, îi spune anchetatorul suedezului. „Ce crede dumnealui, că suntem făcuţi cu degetul într-o zi de post?“ „Hai, zi-ne una odată şi plecăm“, imploră băiatul cu pizza, „una scurtă. Nu te calici. E o perioadă dificilă. Şomaj, atentate teroriste, iranieni. Oamenii sunt însetaţi de altceva. Ce crezi că ne-a adus până aici, până la dumneata, pe noi, oameni ca toţi oamenii, normalissimi? Disperarea, omule, disperarea.“

Eu dau din cap că înţeleg, şi încep din nou. „Patru inşi stau într-o odaie. E cald. Plictiseală mare. Aerul condiţionat nu merge. Unul dintre ei cere o poveste. Al doilea şi al treilea i se alătură…“ „Asta nu-i o poveste“, se burzuluieşte anchetatorul, „asta-i o dare de seamă, e exact ce se

întâmplă acum aici. Exact lucrul de care noi vrem să fugim. Nu descărca peste noi realitatea aşa, ca pe-un camion cu gunoi. Pune-ţi imaginaţia la treabă, frate, inventează, lasă-te în voia inspiraţiei, mergi cât se poate de departe.“

Eu încep din nou. „Un om stă singur într-o odaie. E singuratic. E scriitor. Vrea să scrie o povestire. A trecut mult timp de când a scris ultima lui povestire, şi îi e dor. Îi e dor de sentimentul ăsta că el creează din ce există. Da, din ce există. Fiindcă să creezi ceva din ce nu există înseamnă să născocești ceva de la un cap la altul. Nu merită osteneala şi nici măcar nu e mare scofală. Dar să creezi din ce există se întâmplă atunci când descoperi ceva care a existat dintotdeauna înlăuntrul tău, şi descoperi acel ceva într-o întâmplare care nu s-a petrecut niciodată. Omul decide să scrie o poveste despre această situaţie. Nu despre situaţia politică din ţară şi nici despre situaţia socială. El se hotărăşte să scrie o poveste despre condiţia umană. Condiţia umană aşa cum o trăieşte în clipa asta. Dar nu-i vine nici o poveste. Fiindcă, aşa cum o trăieşte el în clipa asta condiţia umană, precum se vede, nu merită o poveste. El e gata să renunţe, şi deodată…“ „Te-am prevenit deja!“ îmi taie vorba suedezul, „fără bătăi în uşă.“ „Am neapărată nevoie de asta“, mă încăpăţânez eu, „fără o bătaie în uşă nu există nici o poveste.“ „Lasă-l“, spune cu gingăşie băiatul cu pizza. „Las-o mai moale. Vrea o bătaie în uşă? Fie şi-o bătaie în uşă. Numai să ne vină în sfârşit c-o poveste.“

Lieland

Prima lui minciună Robbie a spus-o când avea şapte ani. Maică-sa i-a dat o bancnotă veche şi mototolită şi l-a rugat să se ducă să-i cumpere de la băcănie un pachet de Kent lung. Cu banii aceia Robbie a cumpărat îngheţată. Monedele pe care le-a primit ca rest le-a ascuns sub un bolovan mare, alb, în curtea din dos a clădirii în care locuiau, şi când s-a întors acasă i-a povestit maică-sii că un băiat roşcovan fioros căruia îi lipsea un dinte din faţă l-a oprit pe stradă, i-a ars o palmă şi i-a luat bancnota. Ea l-a crezut. Şi de-atunci Robbie n-a încetat să mintă. Când era în liceu a plecat la Eilat şi a zăcut acolo pe plajă aproape o săptămână, nu înainte să-i fi vândut dirigintelui clasei o poveste cu o mătuşă de la Beer-Sheva care se îmbolnăvise de cancer. În armată mătuşa asta imaginară devenise de-acum oarbă şi-l ajuta pe Robbie să iasă dintr-o încurcătură urâtă cu absenţe fără arest şi chiar şi fără consemnare în cazarmă. La serviciu şi-a justificat o dată o întârziere de două ore cu o minciună despre un câine ciobănesc pe care l-a găsit călcat de maşină la o margine de drum şi l-a dus la veterinar. În minciuna lui Robbie câinele a rămas cu două labe paralizate şi întârzierea a fost trecută cu vederea. Multe minciuni i-a fost dat lui Robbie Elgrabli să mintă în viaţa lui. Minciuni schiloade şi bolnave, violente şi rele, minciuni cu picioare şi pe roţi, minciuni cu jachetă şi minciuni cu mustaţă. Minciuni pe care le născocea într-o clipă, fără să-i dea prin cap că vreodată o să trebuiască să revină şi că o să trebuiască să le mai întâlnească vreodată.

Totul a început cu un vis. Un vis scurt şi pâclos în care a apărut răposata maică-sa. În vis ei şedeau împreună pe un covoraş în mijlocul unei suprafeţe

albe în care nu se desluşeau nici un fel de amănunte, care arăta parcă n-ar fi avut nici început şi nici sfârşit. Lângă ei, pe nesfârşita întindere albă, era un automat pentru gumă de mestecat, un automat de tip vechi, cu partea de sus transparentă şi cu un orificiu în care pui o monedă, pe urmă învârţi un mâner şi capeţi o gumă de mestecat rotundă. Şi în vis mama lui Robbie i-a spus că această lume de apoi începe de-acum s-o scoată din minţi, fiindcă oamenii aici sunt buni, dar nu se găsesc ţigări. Nu numai ţigări nu sunt, nici cafea nu e, nu există programul 2 al Vocii Israelului, nimic nu e. „Tu trebuie să mă ajuţi, Robbie“, a spus ea, „trebuie să-mi cumperi gumă de mestecat. Eu te-am crescut, fiule. Toţi anii ăştia eu ţi-am dat totul şi nu ţi-am cerut niciodată nimic. Dar acum a venit timpul să înapoiezi ceva bătrânei tale mame. Cumpără-mi nişte gumă de mestecat rotundă. Dacă se poate, roşie. Dar nu-i nimic dacă iese albastră.“ În vis Robbie şi-a scormonit iar şi iar toate buzunarele, a căutat o monedă, dar n-a găsit. „N-am, mamă“, a spus el printre lacrimi, „n-am monezi, am căutat prin toate buzunarele.“ Ca unul care nu plânge niciodată când e treaz, era ciudat să plângă în vis. „Ai căutat şi sub bolovan?“ a întrebat maică-sa şi i-a cuprins mâna în mâna ei. „Poate că mai sunt încă acolo?“

Şi atunci s-a trezit. Era într-o sâmbătă, la cinci dimineaţa, afară era încă întuneric. Robbie s-a pomenit urcându-se în maşină şi conducând spre locul în care crescuse pe când era copil. Sâmbătă dimineaţa, şoseaua nu era aglomerată, i-au trebuit mai puţin de douăzeci de minute să ajungă. La parterul clădirii, unde odinioară fusese băcănia lui Pliskin, se deschisese un magazin „Totul la un dolar“, şi lângă el, în locul magazinului de încălţăminte, era acum un outlet de telefoane mobile care oferea upgrade-uri pentru modelele vechi, ca şi cum n-ar mai fi fost şi o zi de mâine. Dar clădirea rămăsese aceeaşi clădire. Trecuseră

mai bine de douăzeci de ani de când plecaseră de acolo şi nici măcar nu fusese zugrăvită. Şi curtea rămăsese aceeaşi curte, cu câteva flori, o cişmea, un contor de apă ruginit, o mulţime de buruieni. Şi într-un colţ al curţii, lângă barele de pus rufe la uscat pe care în fiecare an se puneau toamna crengi de palmier ca să devină acoperiş pentru coliba de Sucot, se odihnea bolovanul cel alb.

Stătea acolo, în curtea din dos a clădirii în care copilărise, purta o geacă îmblănită, ţinea în mână o lanternă mare de plastic, şi îl încerca un sentiment ciudat. Cinci şi jumătate dimineaţa, sâmbătă. Dacă, să presupunem, ar fi ieşit un vecin, ce i-ar fi spus? Răposata maică-mea mi-a apărut în vis şi m-a rugat să-i cumpăr nişte gumă de mestecat rotundă, aşa c-am venit aici să caut monezi? Era ciudat că bolovanul încă mai era acolo după atâţia ani. Cu toate că, dacă stai să te gândeşti, bolovanii nu obişnuiesc s-o ia din loc de la sine. A ridicat bolovanul oarecum cu teamă, ca şi cum s-ar fi putut ascunde sub el vreun scorpion. Dar nu era dedesubtul lui nici un scorpion şi nici un şarpe sau monezi, doar o groapă cât un pomelo din care ţâşnea lumină. Robbie a încercat să privească în groapă, dar lumina l-a orbit. A şovăit o clipă şi apoi a întins mâna înăuntrul gropii, tot braţul, până la umăr. S-a lungit pe pământ şi s-a căznit să atingă ceva. Fundul gropii. Dar groapa n-avea fund, şi singurul lucru pe care a reuşit să-l atingă se simţea ca un metal rece. Ca un mâner. Un mâner de automat pentru gumă de mestecat. Robbie a răsucit mânerul cu toată puterea şi a simţit că maşinăria mecanică îl ascultă. Acum venise clipa în care o bucăţică rotundă de gumă de mestecat urma să se rostogolească în afară; să facă tot drumul dinspre măruntaiele metalice ale automatului până în palma copilului care, cuprins de emoţie, o aştepta nerăbdător. Acum venise clipa în care toate astea trebuiau să se întâmple. Dar nu s-a întâmplat nimic. Şi în clipa în care Robbie a

terminat de răsucit mânerul automatului el s-a pomenit acolo.

Acest „acolo“ era un alt loc, dar şi acesta cunoscut. Locul din visul în care apăruse maică-sa. În întregime alb, fără pereţi, fără podea, fără tavan, fără soare. Numai alb şi un automat pentru gumă de mestecat. Un automat pentru gumă de mestecat, şi un puşti roşcovan scund şi urât pe care Robbie izbutise cumva să nu-l observe până atunci. Şi, înainte ca Robbie să apuce să-i zâmbească puştiului sau să zică ceva, roşcovanul îi şi trăsese un şut zdravăn în picior, de-l îngenunchease. Acum, când era în genunchi şi se sufoca de durere, Robbie şi băiatul acela erau exact de aceeaşi înălţime. Roşcovanul îl privea pe Robbie în ochi, şi cu toate că Robbie ştia că nu se întâlniseră niciodată, băiatul ăsta îi era întru câtva cunoscut. „Cine eşti tu?“ l-a întrebat el pe băiatul roşcovan care stătea în faţa lui şi gâfâia. „Eu?“ a zâmbit roşcovanul cu un zâmbet răutăcios care dezvelea un dinte din faţă lipsă. „Eu sunt prima ta minciună.“

Robbie a încercat să se ridice. Piciorul în care-l lovise roşcovanul îl durea îngrozitor. Iar roşcovanul o tulise de mult. Robbie a cercetat îndeaproape automatul pentru gumă de mestecat. Printre bucăţelele rotunde de gumă de mestecat se ascundeau bile de plastic semitransparente care înăuntru aveau surprize. S-a scotocit prin buzunare căutând o monedă şi şi-a amintit că puştiul roşcovan apucase să-i înşface portofelul înainte s-o ia la fugă. Robbie a început să şchioapete fără să ştie încotro. Fiindcă pe suprafaţa albă nu era nici un punct de reper în afară de automatul pentru gumă de mestecat, singurul lucru pe care putea să-l facă era să încerce să se depărteze de el. La fiecare câţiva paşi îşi întorcea capul ca să se încredinţeze că într-adevăr automatul devenea mai mic, şi o dată, când şi-a aruncat privirea înapoi, a văzut un câine ciobănesc şi alături de el un om bătrân şi

slăbănog cu un ochi de sticlă şi amândouă mâinile ciuntite. Pe câine l-a recunoscut numaidecât după felul în care înainta pe jumătate târâş, pe când labele din faţă trăgeau după ele cu mare efort bazinul lui paralizat. Acela era câinele din minciună, cel călcat de maşină. Câinele, care gâfâia de efort şi de emoţie, părea bucuros să-l vadă. Îi lingea mâna lui Robbie şi aţintea asupra lui o pereche de ochi strălucitori. Pe omul cel pirpiriu Robbie n-a izbutit să-l identifice. Bătrânul a întins cârligul care era montat pe ciotul mâinii lui drepte pentru, chipurile, o strângere de mână. „Robbie“, a spus Robbie şi a dat din cap că da, aşa e. „Igor“, s-a recomandat bătrânul şi cu unul dintre cârlige l-a bătut pe Robbie pe spate. „Ne cunoaştem?“ a întrebat Robbie după câteva clipe de tăcere şovăitoare. „Nu“, a spus Igor şi a ridicat lesa câinelui cu ajutorul unuia dintre cârlige, „eu sunt aici din cauza lui. Te-a adulmecat de la mulţi kilometri depărtare şi s-a emoţionat grozav. A vrut să venim încoace.“ „Adică între dumneata şi mine nu-i nici o legătură“, a spus Robbie cu un sentiment de uşurare. „Între mine și tine?“ a spus Igor. „Nu şi nu. Eu sunt minciuna altcuiva.“ Robbie ar fi vrut foarte tare să-l întrebe pe Igor a cui minciună e, dar nu era sigur că era politicos să pună întrebarea asta acum. În general, voia să-l întrebe ce anume exact e locul ăsta, şi dacă mai sunt aici mulţi oameni, sau minciuni, sau cum şi-or fi zicând, în afară de el, dar s-a temut că şi asta ar fi fost o întrebare cam delicată. Aşa încât în loc să vorbească a mângâiat câinele schilod al lui Igor. Câinele era blând. Părea că se bucură foarte mult să-l întâlnească pe Robbie, şi lui Robbie i s-a făcut milă de câinele schilod şi s-a simţit vinovat că n-a născocit atunci, pe loc, o minciună care să însemne mai puţină suferinţă şi să fie mai puţin dureroasă. „Automatul pentru gumă de mestecat“, l-a întrebat pe Igor după câteva minute, „cu ce monezi funcţionează?“ „Cu lire“, a spus bătrânul. „A fost

aici adineaori un copil“, a spus Robbie. „Mi-a luat portofelul. Dar chiar dacă mi l-ar fi lăsat, n-avea în el lire.“„Un copil fără un dinte?“ a întrebat Igor. „Ticălosul ăsta fură de la toată lumea. Până şi câinelui îi mănâncă bobiţele Bonzo. La noi, în Rusia, un copil ca ăsta ar fi fost scos în chiloţi şi maiou în zăpadă şi adus înapoi în casă abia când i s-ar fi învineţit tot trupul. Igor a arătat cu unul din cârlige spre buzunarul lui de la spate. Am câteva lire. Ia de-acolo, cadou de la mine.“ Jenat, Robbie a scos o monedă de o liră din buzunarul lui Igor, şi după ce a spus mulţumesc a încercat să-i propună în schimb ceasul lui Swatch. „Mulţumesc“, a zâmbit Igor, „dar ce-mi trebuie mie un ceas de plastic? Şi-afară de asta, eu niciodată nu mă grăbesc nicăieri.“ Şi când a văzut că Robbie caută altceva să-i dea în locul ceasului, s-a grăbit să-l liniştească: „Eu oricum îţi sunt dator. Dacă nu era minciuna ta cu câinele, aş fi fost aici singur de tot. Aşa că acum suntem chit.“ Robbie a şchiopătat grăbit înapoi înspre automatul pentru gumă de mestecat. Locul unde-l lovise copilul roşcovan încă-l durea, dar mai puţin. A băgat lira în automat, a tras adânc aer în piept, a închis ochii şi a răsucit repede mânerul.

S-a trezit lungit pe pământ în curtea clădirii celei vechi. Zorii începuseră de-acum să coloreze cerul în nuanţe de albastru închis. Robbie şi-a tras pumnul strâns din groapa adâncă, şi când l-a desfăcut a găsit acolo o gumă de mestecat rotundă roşie.

Înainte să plece a pus bolovanul înapoi la locul lui. Nu s-a întrebat ce anume se întâmplase acolo, în groapă, s-a urcat numai în maşină, a băgat în marşarier şi a plecat. Guma de mestecat roşie a băgat-o sub pernă, pentru maică-sa, dacă o să se întoarcă în vis.

În primele zile Robbie încă s-a mai gândit la toate astea o mulţime, la locul acela, la câine, la Igor, la alte minciuni de-ale lui cu care avusese

noroc să nu se întâlnească. Minciuna aceea ciudată pe care i-a spus-o odată lui Ruti, prietena lui de dinainte, când n-a venit la cina de vineri la părinţii ei, minciuna depre o nepoată de-a lui care locuieşte în Netania şi are un soţ violent, şi cum acela o amenințase că o s-o omoare şi Robbie a trebuit să se ducă acolo ca să potolească spiritele. Nici până-n ziua de azi n-are habar de ce născocise povestea asta aiurea. Poate că s-a gândit atunci că, dacă o să născocească o poveste complicată şi strâmbă, cu cât povestea o să fie mai încurcată, cu atât o să-l creadă ea mai mult. Sunt oameni care când nu se duc la cina de vineri spun pur şi simplu că i-a durut capul. Dar, din cauza poveştilor ăstora ale lui, trăiau acum nu departe de locul acela, într-o groapă în pământ, un soţ nebun şi o nevastă bătută.

Nu s-a întors la groapă, dar ceva din locul acela a rămas în el. La început a mai continuat să mintă, dar minciuni din cele pozitive, în care nu se bate sau se şchioapătă sau se agonizează de cancer. Întârzia la serviciu pentru că trebuia să ude ghivecele în locuinţa mătuşă-sii care plecase să-şi viziteze în Japonia fiul care reuşise în viaţă; nu s-a dus la sărbătorirea zilei de naştere a unei fetiţe fiindcă o pisică fătase lângă uşa lui şi trebuise să se ocupe de pisoi. Chestii dintr-astea. Dar problema cu toate minciunile astea pozitive era că se dovedeau mult mai greu de născocit. Cel puţin cele menite să sune veridic. În general, când le povesteşti oamenilor ceva rău ei cred imediat tot ce le spui, li se pare normal. Dar când născoceşti lucruri bune tind să fie bănuitori. Şi aşa, încetul cu încetul, Robbie s-a trezit minţind mai puţin. Mai ales de lene. Şi cu timpul se şi gândea mai puţin la locul acela. La groapă. Până în dimineaţa în care a auzit-o pe coridor pe Nataşa de la contabilitate stând de vorbă cu şeful secţiei. Îl ruga s-o lase să plece într-un concediu urgent de câteva zile, fiindcă unchiul ei Igor făcuse un infarct. Un om

necăjit, un văduv fără noroc care şi-a pierdut cele două mâini într-un accident de circulaţie în Rusia. Şi acum i s-a întâmplat infarctul ăsta, şi el e atât de singur şi neputincios. Şeful secţiei a aprobat concediul, şi Nataşa a intrat în biroul ei să-şi ia poşeta şi a ieşit din clădire. Robbie a urmărit-o până la maşina ei. Când s-a oprit să scoată cheile din poşetă s-a oprit şi el. Ea s-a întors spre el. „Dumneata lucrezi la achiziţii?“, i-a spus. „Eşti asistentul lui Zaguri, nu-i aşa?“ „Da“, a dat din cap Robbie, „mă cheamă Robbie.“ „Ca să vezi, Robbie“, a spus Nataşa şi a zâmbit cu un zâmbet rusesc nervos. „Şi care-i problema? Ai nevoie de ceva?“ „E în legătură cu minciuna pe care i-ai zis-o şefului“, a bâiguit Robbie, „eu îl cunosc.“ „Te-ai ţinut după mine tot drumul până la maşină numai ca să mă acuzi că sunt mincinoasă?“, a mârâit Nataşa. „Nu“, s-a apărat Robbie, „zău că nu te acuz de nimic. Că eşti mincinoasă e OK. Şi eu sunt mincinos. Dar pe Igor ăsta, din minciuna dumitale, eu l-am cunoscut. E un om de aur. Şi dumneata, scuză-mă că spun asta, i-ai inventat de-acum destule necazuri. Aşa că voiam numai să-ţi spun că…“ „Vrei să te dai mai încolo?“ i-a tăiat vorba Nataşa cu răceală. „Nu pot să deschid portiera.“ „Ştiu că sună fantezist, dar pot să dovedesc ce spun“, s-a stresat Robbie. „Lui Igor îi lipseşte un ochi, adică are numai un ochi. Odată ai minţit şi ai spus că şi-a pierdut un ochi, nu-i aşa?“ Şi Nataşa, care se suia de-acum în maşină, s-a oprit. „Pe-asta de unde ai scos-o?“ a spus ea bănuitoare. „Eşti prieten cu Slava?“ „Nu cunosc nici un Slava“, a bâiguit Robbie. „Nu-l cunosc decât pe Igor. Pe cuvânt, dacă vrei, pot să te duc la el.“

Stăteau în curtea din dos a clădirii. Robbie a mutat bolovanul, s-a întins pe pământul umed şi a băgat mâna în gaură. Nataşa stătea lângă el şi se uita. El a întins mâna liberă şi a spus: „Ţine-mă bine.“ Nataşa s-a uitat la bărbatul care era culcat la picioarele ei. Treizeci şi ceva de ani, arătos,

îmbrăcat cu o cămaşă albă curată, proaspăt călcată, care de fapt era acum mai puţin curată şi mult mai puţin proaspăt călcată, cu un braţ vârât în groapă şi cu obrazul lipit de pământ. „Ţine-mă bine“, a repetat el, iar ea nu putea să nu se întrebe, în timp ce-i întindea mâna, cum de dă ea întotdeauna peste scrântiţi din ăştia. Când a început să-i toarne toate prostiile lui lângă maşină s-a gândit că poate e un fel de umor din acela tipic israelian, ca la emisiunea de farse, dar acum înţelegea că tipul cu ochii blânzi şi surâsul jenat e scrântit de-a binelea. O ţinea strâns de mână. Au rămas aşa neclintiţi preţ de-o clipă, el întins pe pământ şi ea în picioare lângă el, puţin aplecată, cu o privire derutată. „OK“, a şoptit Nataşa cu o voce gingaşă, aproape o voce de infirmieră, „uite că ne ţinem de mână. Şi acum ce?“ „Acum“, a spus Robbie, „eu am să răsucesc mânerul.“

Le-a trebuit mult timp ca să-l găsească pe Igor. La început au nimerit peste o minciună păroasă şi cocoşată, probabil a unui argentinian, o minciună care nu ştia o vorbă ebraică, şi pe urmă peste altă minciună a Nataşei, un poliţist habotnic, pisălog, care s-a îndărătnicit să-i reţină şi să le controleze actele, dar nu auzise de Igor în viaţa lui. Cine i-a ajutat în cele din urmă a fost nepoata bătută a lui Robbie, cea din Netania. Au găsit-o hrănind pisoii mâţei din ultima lui minciună. Nepoata asta nu-l văzuse pe Igor de câteva zile, dar ştia unde e de găsit câinele lui. Iar câinele, după ce i-a lins mâinile şi obrazul lui Robbie, a fost bucuros să-i conducă la patul stăpânului lui.

Igor nu era bine deloc, era gălbejit cu totul şi năduşea întruna. Dar când a văzut-o pe Nataşa a zâmbit cu un zâmbet uriaş. Era atât de bucuros că a venit să-l viziteze, încât s-a încăpăţânat să se ridice şi s-o îmbrăţişeze cu toate că abia dacă izbutea să se ţină pe picioare. Şi, atunci când a îmbrățișat-o, Nataşa a izbucnit în plâns şi i-a cerut iertare, fiindcă Igor ăsta era el o minciună, dar era

şi unchiul ei. Un unchi pe care îl născocise, ce-i drept, dar totuşi unchi. Şi Igor i-a spus că n-are de ce să ceară iertare, şi că viaţa pe care a născocit-o pentru el poate că n-a fost întotdeauna uşoară, dar el s-a bucurat de ea clipă de clipă, aşa că nu trebuie să-şi facă griji, fiindcă faţă de accidentul de tren de la Minsk, fulgerul care l-a trăznit la Vladivostok şi muşcăturile unei haite de lupi turbaţi în Siberia infarctul ăsta era floare la ureche. Şi când au ajuns înapoi la automatul pentru gumă de mestecat Robbie a pus în orificiu o monedă de o liră, a luat mâna Nataşei în mâna lui şi i-a cerut ei să învârtă mânerul.

Când au ajuns din nou în curte Nataşa a găsit în palmă o bilă de plastic şi înăuntru o surpriză – un medalion de plastic aurit şi urât în formă de inimioară. „Ştii ce“, i-a spus ea lui Robbie, „trebuia să plec în seara asta în Sinai pentru câteva zile cu o prietenă, dar mă bate gândul să contramandez şi să mă întorc aici mâine să-l îngrijesc pe Igor. Vrei să vii şi tu?“ Robbie a dat din cap că vrea. Ştia că pentru ca să vină cu ea a doua zi o să trebuiască să născocească o minciună la serviciu, şi, cu toate că încă nu proiectase ce minciună anume, ştia de-acum că o să fie o minciună voioasă, şi c-o să fie în ea multă lumină, flori, soare şi, cine ştie, poate chiar câţiva prunci surâzători.

Cheesus Christ

V-aţi întrebat vreodată care e ultimul cuvânt cel mai ades rostit de către cei care stau să moară de o moarte violentă? Massachusetts Institute of Technology a efectuat o cercetare cuprinzătoare asupra acestei chestiuni în comunităţi eterogene din America de Nord şi a descoperit că acest cuvânt nu e altul decât „fuck“. 8% dintre cei care stau să moară spun „what the fuck“, alţi 6% spun numai „fuck“, şi mai sunt 2,8% care spun „fuck you“, cu toate că în cazul lor, desigur, „you“ e ultimul cuvânt, chiar dacă „fuck“ se răsfrânge incontestabil asupra lui. Şi ce spune Jeremy Kleinmann – celebrul avocat de la Chicago – cu o clipă înainte de a-şi returna sufletul la magazia de sus? El spune „fără brânză“. Jeremy spune asta pentru că tocmai comandă ceva la restaurantul de cheeseburgeri care poartă numele de Cheesus Christ. Ei n-au în meniu pur şi simplu hamburger, şi atunci Jeremy, care ţine foarte strict kasher, cere cheeseburger fără brânză. Şefa de tură de la restaurant nu face caz de chestia asta. În trecut mulţi clienţi au cerut asta, atât de mulţi, încât ea simte de-acum nevoia să raporteze problema într-o serie de e-mailuri amănunţite adresate directorului general de la Atlanta al reţelei Cheesus Christ. L-a rugat să adauge la meniu şi posibilitatea unui hamburger simplu. „Mulţi oameni îmi cer asta, şi deocamdată sunt siliţi să comande cheeseburgeri fără brânză. E un subterfugiu puţin jenant. E jenant şi pentru mine, şi, dacă-mi permiteţi, pentru tot lanţul de restaurante. Pe mine asta mă face să mă simt tehnocrată, iar pe clienţi îi face să considere reţeaua un organism complicat pe care trebuie să-l păcălească pentru ca să obţină ceea ce doresc.“ Directorul general nu i-a răspuns la e-mailuri, şi

faptul că n-a răspuns era din punctul ei de vedere şi mai jenant şi mai umilitor decât toate acele comenzi de cheeseburger fără brânză. Când un salariat devotat i se adresează patronului său şi-i împărtăşeşte o problemă, şi încă o problemă profesională, legată de locul de muncă, minimumul pe care patronul e obligat să-l facă e să-i recunoască salariatului existenţa. Directorul general ar fi putut să-i scrie că se ocupă de problema respectivă sau că apreciază e-mailul ei, dar că, spre părerea lui de rău, nu poate schimba meniul, sau încă un milion de asemenea răspunsuri formale. Dar el n-a răspuns. N-a scris nimic. Şi asta a făcut-o să se simtă ca şi cum nici n-ar fi existat. Exact ca în seara aceea la New Heaven, când prietenul ei Nick a început s-o curteze pe chelneriţă în timp ce ea însăşi şedea lângă el la bar. Ea a plâns atunci şi Nick nici măcar n-a priceput de ce. Şi chiar în noaptea aceea ea şi-a împachetat lucrurile şi dus-a fost. Prieteni comuni i-au dat telefon câteva săptămâni mai târziu şi i-au povestit că Nick s-a sinucis. Pe faţă ei n-o învinuiau de ceea ce se întâmplase, dar era ceva în felul în care-i povesteau asta, un fel de reproş, ea nici măcar nu putea să spună exact ce anume. În orice caz, atunci când directorul general nu i-a răspuns, s-a gândit la eventualitatea să-şi dea demisia. Dar povestea aceea cu Nick a determinat-o să n-o facă, şi asta nu pentru că s-ar fi gândit că directorul general al reţelei Cheesus Christ s-ar fi sinucis dacă ar fi aflat că şefa de tură de la nu ştiu ce filială ca vai de lume din nord-estul continentului şi-a dat demisia deoarece el nu i-a răspuns; nu din cauza asta, dar totuşi. Adevărul e că dacă directorul general ar fi aflat că ea a demisionat din cauza lui s-ar fi sinucis. Adevărul e că directorul general s-ar fi sinucis şi dacă ar fi aflat că din cauza fenomenului vânătorii ilegale în Africa leul alb a devenit un animal pe cale de dispariţie. El s-ar fi sinucis și dacă ar fi aflat ceva mult mai mărunt şi mai

nevinovat, de pildă că mâine stă să plouă. Directorul general al reţelei de cheeseburgeri Cheesus Christ suferea de o gravă depresie diagnosticată clinic. Colegii lui de muncă ştiau, dar aveau grijă să nu răspândească ştirea asta dureroasă, şi pentru că îi respectau intimitatea, dar şi pentru că o asemenea ştire ar fi putut să facă acţiunile firmei să se prăbuşească instantaneu. Căci ce ne vinde nouă bursa dacă nu speranţa neîntemeiată într-un viitor trandafiriu? Iar un director general care suferă de depresie diagnosticată clinic nu e tocmai ambasadorul ideal pentru transmiterea unui asemenea mesaj. Directorul general al reţelei Cheesus Christ, omul care era pe deplin pătruns de caracterul problematic personal şi public al stării sale sufleteşti, încerca să se ajute prin tratament medicamentos. Însă tratamentul medicamentos nu-l ajuta câtuşi de puţin. Medicamentele pe care le lua îi fuseseră prescrise de un medic irakian emigrat care dobândise statut de refugiat în Statele Unite după ce familia lui fusese bombardată din greşeală de un avion F-16 în încercarea acestuia de a atenta la vieţile fiilor lui Saddam Hussein. Nevastă-sa, taică-său şi cei doi fii mai mici ai lui fuseseră ucişi, şi doar fiica lui cea mare, Suha, rămăsese în viaţă. Într-un interviu acordat postului CNN medicul a spus că, în pofida tragediei lui personale, nu poartă ranchiună poporului american. Dar adevărul e că el totuşi îi purta ranchiună. Era mai mult decât ranchiună, fierbea de mânie împotriva poporului american, dar a înţeles că dacă vrea green card va trebui neapărat să mintă în privinţa asta. În timp ce minţea se gândea la membrii familiei lui care muriseră şi la fiica lui care încă mai trăia. Socotea că educaţia în Statele Unite o să-i fie de folos şi că atunci când minte face asta, de fapt, pentru ea. Cumplită greşeală. Fiica lui cea mare a rămas gravidă la cincisprezece ani cu un *white trash* din liceu, mai

mare cu un an, care a refuzat să recunoască pruncul. Din cauza unor complicaţii în timpul sarcinii, copilul s-a născut înapoiat mintal, şi în Statele Unite, ca mai peste tot în lume, când faci la cincisprezece ani, nemăritată, un copil înapoiat, soarta ta e, de fapt, pecetluită. Sigur că există vreun film prost care pretinde că lucrurile nu stau chiar aşa, că poţi să găseşti dragoste şi să faci carieră şi câte şi mai câte. Dar acela nu-i decât un film. În viaţă, din clipa în care i s-a adus la cunoştinţă că bebeluşul e înapoiat mintal, a fost ca şi cum ar fi început să-i clipească deasupra capului o firmă de neon cu textul „game over“. Poate că dacă taică-său ar fi spus la CNN adevărul şi ei n-ar fi venit acolo, soarta ei ar fi fost alta. Şi Nick, dacă nu o agăţa pe platinata aia la bar, ar fi avut o situaţie mai bună, şi la fel şi şefa de restaurant. Iar dacă directorul general al reţelei Cheesus Christ ar fi primit un tratament medicamentos adecvat situaţia lui ar fi fost de-a dreptul excelentă. Şi dacă la restaurantul de cheeseburgeri nebunul acela nu l-ar fi înjunghiat pe Jeremy Kleinmann situaţia lui Jeremy ar fi fost că rămânea în viaţă, ceea ce, după părerea multora, e o situaţie mult preferabilă situaţiei de mort, în pragul căreia se afla acum. Moartea lui n-a fost instantanee, gâfâia, voia să spună ceva, dar şefa filialei, care-l ţinea de mână, l-a rugat să nu vorbească, să-şi menajeze puterile. El nu vorbea, a încercat să-şi menajeze forţele. A încercat, dar n-a reuşit. Există o asemenea teorie, şi ea provine, cred, de la Massachusetts Institute of Technology, despre efectul fluturelui: fluturele îşi flutură aripile pe unul din ţărmurile Braziliei, şi, ca rezultat al acestui lucru, la celălalt capăt al lumii va avea loc un uragan. În exemplul original e vorba de un uragan. S-ar fi putut născoci şi un alt exemplu, în care fluturatul aripilor fluturelui să producă ploi binecuvântate, dar savanţii care au dezvoltat teoria au ales uraganul. Şi asta nu pentru că şi ei sufereau de depresie diagnosticată clinic, la

fel ca directorul general al reţelei de cheeseburgeri Cheesus Christ. Ci din cauză că savanţii care se specializează în calculul probabilităţilor ştiu că probabilitatea să se producă ceva dăunător e de o mie de ori mai mare decât probabilitatea să se producă ceva folositor. „Ţine-mă de mână“, asta era ceea ce voia să-i spună Jeremy Kleinmann şefei de tură în timp ce viaţa se scurgea din el ca dintr-o cutie de cacao cu lapte găurită. „Ţine-o, şi nu-i da drumul, orice s-ar întâmpla.“ Dar el n-a spus asta, fiindcă ea îl rugase să nu vorbească. N-a spus asta pentru că nu era nevoie – ea i-a ținut mâna transpirată până când a murit. Şi, de fapt, încă mult timp după aceea. I-a ţinut mâna până când oamenii de la ambulanţă au întrebat-o dacă era nevastă-sa. Trei zile mai târziu a primit un e-mail de la directorul general al reţelei. Evenimentul acela petrecut la filială l-a făcut să decidă să vândă lanțul şi să se retragă. Decizia l-a scos din depresia nervoasă destul cât să înceapă să răspundă la e-mailuri. A răspuns de pe laptopul lui, pe când se afla pe o plajă superbă din Brazilia. În lungul e-mail i-a scris că are perfectă dreptate şi că va trimite noii conduceri a reţelei scrisoarea ei atât de bine argumentată. În timp ce apăsa pe butonul „Send“ degetul lui a atins aripile unui fluture adormit care se odihnea pe tastatura laptopului. Fluturele şi-a fluturat aripile. Undeva, la celălalt capăt al lumii, s-a dezlănţuit o vijelie.

Simion

În uşă stăteau doi inşi: un sublocotenent cu kippa tricotată şi în spatele lui o femeie-ofiţer slabă, cu părul blond şi rar şi cu trese de căpitan pe umeri. Orit a aşteptat o clipă şi, fiindcă ei au continuat să tacă, a întrebat dacă poate să le fie cu ceva de ajutor. „Gozlan“, a azvârlit doamna căpitan în direcţia omului cu kippa cu un imperativ amestecat cu reproş. „E în legătură cu soţul“, a mormăit omul cu kippa. „Putem să intrăm?“ Orit a zâmbit şi a spus că trebuie să fie o greşeală, fiindcă ea nu e măritată. Doamna căpitan s-a uitat la un bileţel mototolit pe care-l ţinea în mână şi a întrebat dacă o cheamă Orit, şi când Orit a spus că da doamna căpitan a spus cu o politeţe ostentativă: „Poate că totuşi putem să intrăm pentru o clipă?“

Orit i-a condus în livingul locuinţei ei şi a colegei de apartament, şi n-a apucat nici măcar să întrebe dacă le poate oferi ceva de băut, că omul cu kippa a sărit şi a spus: „A murit.“ „Cine?“ a întrebat Orit. „De ce acum?“ l-a mustrat doamna căpitan. „Nu poţi s-o aştepţi o clipă să se aşeze? Să-şi aducă un pahar cu apă?“ „Îmi cer scuze“, i-a spus omul cu kippa lui Orit şi şi-a schimonosit buzele într-o strâmbătură nervoasă. „E prima oară când fac treaba asta, încă sunt în perioada de instruire.“ „E în regulă“, a spus Orit, „dar cine a murit?“ „Soţul dumitale“, a spus omul cu kippa, „nu ştiu dacă ai auzit, dar azi dimineaţă a fost un atac terorist la intersecţia Beit-Lid…“ „Nu“, a spus Orit, „n-am auzit. Eu nu ascult ştirile. Dar n-are nici o importanţă, fiindcă e o greşeală, v-am spus, eu nu sunt căsătorită.“ Omul cu kippa i-a aruncat căpitanului o privire rugătoare. „Nu eşti Orit Bielski?“ a întrebat doamna căpitan cu un glas niţel nerăbdător. „Nu“, a spus Orit. „Eu sunt Orit

Levin.“ „Corect“, a aprobat doamna căpitan. „Corect. Şi în februarie acum doi ani te-ai măritat cu sergentul-major Simion Bielski.“ Orit s-a lăsat pe canapeaua ruptă din living. Simţea în gâtlej mâncărime, de uscat ce era. Dacă te gândeşti mai bine, ar fi fost într-adevăr preferabil ca, înainte să înceapă, Gozlan ăsta să fi aşteptat să-şi aducă un pahar cu Cola fără zahăr. „Păi eu nu pricep“, a şoptit omul cu kippa cu voce tare, „e ea, ori nu e ea?“ Doamna căpitan i-a făcut semn să tacă. S-a dus la bucătărie şi i-a adus lui Orit un pahar cu apă. Apa de la robinet era greţoasă. Apa întotdeauna i se păruse greţoasă lui Orit, dar cea din apartament în special. „Încetişor, nu te zoreşte nimeni“, a spus doamna căpitan şi i-a întins lui Orit paharul. „Noi nu ne grăbim nicăieri“, a adăugat şi s-a aşezat lângă ea. Au şezut aşa în tăcere deplină până când omul cu kippa, care continua să stea în picioare, a început să-şi piardă răbdarea. „Era singur aici, în ţară“, a spus el, „precis că ştii asta.“ Orit a dat din cap că da. „Toate neamurile lui au rămas în Uniunea Sovietică, sau în Federaţia Rusă, nu ştiu exact cum se cheamă asta în zilele noastre. N-avea pe nimeni.“ „În afară de tine“, a spus doamna căpitan şi a atins cu palma ei uscată mâna lui Orit. „Ştii ce înseamnă asta?“ a întrebat Gozlan, şi s-a aşezat într-un fotoliu în faţa lor. „Taci odată!“ i-a aruncat doamna căpitan. „Eşti un idiot.“ „De ce idiot?“ s-a ofensat omul cu kippa. „Până la urmă o să trebuiască să spunem, şi-atunci de ce s-o lungim?“ Doamna căpitan s-a făcut că nu-l aude şi a îmbrăţişat-o pe Orit cu o îmbrăţişare sufocantă care părea să le jeneze pe amândouă. „Ce-o să trebuiască să spuneţi?“ a întrebat Orit şi a încercat să se elibereze din îmbrăţişare. Doamna căpitan i-a dat drumul, a respirat adânc, puţin teatral, şi a spus: „Eşti singura care poate să-l identifice.“

Pe Simion l-a cunoscut abia în ziua în care s-au căsătorit. Îşi făcea serviciul militar la unitatea lui

Asi, iar Asi îi povestea întotdeauna istorii despre el, despre cum poartă pantalonii atât de sus, că în fiecare dimineaţă trebuie să hotărască pe ce parte îşi potriveşte sula, şi despre cum întotdeauna când auzeau la radio programe cu dedicaţii şi salutări pentru soldaţi, de fiecare dată când se spunea o propoziţie ca, de pildă, „pentru ostaşul cel mai drăguţ din Armata Israeliană“ Simion ăsta se încorda de parcă salutările erau cu siguranţă anume pentru el. „Păi – în general – cine poate să transmită salutări dobitocului ăstuia?“ râdea Asi. Şi cu dobitocul ăsta s-a măritat Orit. Adevărul e că ea propusese ca Asi să fie cel cu care se căsătoreşte, dar Asi a spus că nici vorbă nu poate să fie, fiindcă o căsătorie fictivă cu un prieten înseamnă că nu mai e cu totul fictivă şi asta produce numai încurcături. El a fost şi cel care l-a propus pe Simion. „Pentru o sută de shekeli tembelul ăsta îţi face chiar şi un copil“, râdea Asi. „Pientru o sutî ruşii aiştia fac orişâşi.“ I-a spus lui Asi că trebuie să se mai gândească la asta, cu toate că în adâncul inimii era de-acum de acord. Dar a jignit-o faptul că Asi n-a acceptat să se însoare cu ea. Ăsta era la urma urmei un serviciu, şi un prieten trebuie să ştie să ajute la nevoie. Şi, afară de asta, chiar dacă e numai o căsătorie fictivă, nu-i plăcut să fii căsătorită cu un idiot.

A doua zi Asi s-a întors de la unitate, a sărutat-o cu o sărutare lipicioasă pe frunte şi a spus: „Ţi-am făcut economie de o sută de shekeli.“ Orit a şters saliva şi Asi i-a explicat: „Tembelul ăsta se însoară cu tine pe gratis.“ Orit a spus că i se pare cam suspect şi că trebuie să fie prudentă, fiindcă poate că Simion ăsta nu pricepe cu adevărat ce înseamnă „fictiv“. „Ba pricepe. Şi încă cum pricepe“, a spus Asi şi a început să scotocească prin frigider. „E prost grămadă, dar şmecher ce nu s-a mai pomenit.“ „Atunci de ce a acceptat fără bani?“ a insistat Orit. „Habar n-am!“ a râs Asi şi a muşcat dintr-un castravete nespălat. „Poate că-şi dă seama

că mai însurat de atât n-o să reuşească să ajungă vreodată în viaţa lui.“

Doamna căpitan conducea un Renault şi omul cu kippa şedea pe bancheta din spate. Aproape tot timpul au tăcut, aşa că Orit a avut destul timp să se gândească la faptul că se duce să vadă un om mort pentru prima oară în viaţa ei, şi la faptul că întotdeauna ea îşi găseşte prieteni care de care mai pramatie, şi la faptul că, deşi ştie asta din prima clipă, totuşi întotdeauna rămâne cu ei un an-doi. Îşi aminteşte de avort şi de maică-sa, care credea în metempsihoză şi care o ţinea una şi bună după aceea că pruncul s-a reincarnat în cotoiul ei jumulit. „Ascultă-l cum plânge“, îi spunea ea atunci lui Orit, „auzi-i glasul, e ca un prunc. De patru ani e la tine şi niciodată n-a plâns aşa.“ Ştia că maică-sa spune prostii şi că pisoiul de fapt şi de fapt a adulmecat de la fereastră mâncare sau o femelă. Numai că miorlăitul lui într-adevăr aducea niţel cu scâncetul unui prunc, şi n-a încetat toată noaptea. Singurul noroc era că ea şi cu Asi nu mai erau pe-atunci împreună, fiindcă dacă i-ar fi povestit un asemenea lucru el imediat ar fi început să râdă.

A încercat să se gândească la sufletul lui Simion şi în ce s-o fi reincarnat acum, şi numaidecât şi-a amintit că ea nu crede câtuşi de puţin în metempsihoză. Pe urmă a încercat să-şi explice de ce a acceptat să meargă cu ofiţerii la morgă şi de ce nu le-a spus nimic despre faptul că, în realitate, căsătoria ei a fost fictivă. Era straniu să ajungă în felul ăsta la morgă ca să identifice un soţ. Înfricoşător, dar şi incitant. Era ca şi cum ar fi jucat într-un film – să încerce trăirea fără să-i plătească preţul. Asi precis ar fi spus că e o ocazie super: putea să primească, fără să mişte un deget, pensie de văduvă de ostaş, şi în faţa înscrisului de la rabinat nimeni din armată nu putea să obiecteze nimic. „O să fie OK“, a spus doamna căpitan, care,

pe câte se pare, desluşise cutele de îngândurare de pe fruntea lui Orit, „o să fim cu tine tot timpul.“

La rabinat Asi a venit în calitate de martor al lui Simion, şi tot timpul ceremoniei a încercat s-o amuze pe Orit cu tot felul de grimase. Simion arăta cu mult mai bine decât în povestirile despre el. Nu era o splendoare de bărbat, dar nu era nici urât cum îl descrisese Asi, şi nici atât de idiot. Era foarte straniu, dar nu prost. Iar după rabinat Asi i-a invitat pe amândoi la un falafel. Toată ziua aceea Simion şi Orit n-au schimbat o vorbă în afară de „shalom“ şi în afară de ce trebuia spus în cursul ceremoniei, şi chiar la falafel s-au străduit să nu se uite unul la celălalt. Pe Asi chestia asta l-a amuzat. „Uită-te ce frumuseţe e nevastă-ta“, a pus el o mână pe umărul lui Simion. „Uită-te ce trandafir e.“ Simion a rămas cu ochii pironiţi asupra pitei pe care o ţinea în mână şi din care se scurgea sos. „Ce-o să se aleagă de tine, măi Simioane?“ a continuat Asi să-l tachineze. „Ştii că acum o să fii obligat s-o săruţi. Altminteri, după legea evreiască, căsătoria nu e valabilă.“ Până în ziua de azi Orit nu ştie cu adevărat dacă Simion a crezut. Asi i-a spus pe urmă că e limpede că n-a crezut, şi că pur şi simplu s-a folosit de ocazie, dar Orit era mai puţin sigură. Oricum ar fi fost, el s-a aplecat deodată înspre ea şi a încercat s-o sărute. Orit a sărit înapoi, şi buzele lui n-au apucat s-o atingă, dar mirosul care venea din gura lui a atins-o şi s-a amestecat cu mirosul de ulei ars al falafelului şi cu mirosul acela de mucegai de la rabinat care se lipise de părul ei. S-a mai depărtat câţiva paşi şi a vomitat într-un ghiveci, iar când a ridicat privirea de pe ghiveci a dat de privirea lui Simion. Simion a îngheţat o clipă, şi pe urmă a luat-o pur şi simplu la fugă. A luat-o la goană, numai să nu mai fie acolo. Asi a încercat să strige după el, dar el nu s-a oprit. Şi asta a fost ultima oară când l-a văzut. Până azi.

Pe drum s-a temut că n-o să fie în stare să-l identifice. Doar îl văzuse o singură dată, în urmă

cu doi ani, şi atunci era în viaţă. Dar a ştiut numaidecât că era el. Un cearceaf verde îi acoperea tot trupul, i se vedea doar faţa, care era neatinsă în afară de o gaură mică, nu mai mare decât o monedă de un shekel, în obraz. Iar mirosul cadavrului era exact mirosul răsuflării lui pe obrazul ei în urmă cu doi ani. De multe ori şi-a amintit de clipa aceea. Asi i-a spus că nu e vina ei că lui Simion îi pute gura, dar ea a simţit tot timpul că asta a fost totuşi vina ei. Şi chiar şi azi, când au bătut la uşă cei doi, a trebuit să facă un efort ca să-şi aducă aminte de el. Nu că s-ar fi măritat de un milion de ori sau aşa ceva.

„Vrei să te lăsăm o clipă singură cu soţul tău?“ a întrebat doamna căpitan. Orit a făcut „nu“ din cap. „Poţi să plângi“, a spus doamna căpitan. „Chiar aşa. N-are rost să ţii asta în tine.“

Cu ochii închişi

Cunosc un tip care îşi imaginează tot timpul fel de fel de lucruri. Ce zic eu tot timpul – omul ăsta umblă pe stradă cu ochii închişi. Într-o zi eram la el în maşină, mă uit în stânga şi-l văd lângă mine cu amândouă mâinile pe volan şi cu ochii închişi. Pe bune conduce cu ochii închişi. „Hagai“, îi spun eu, „nu e bine ce faci. Hagai, deschide ochii.“ Şi el continuă să conducă, ca şi cum totul ar fi în perfectă regulă. „Ştii tu unde sunt eu acum?“ îmi spune el. „Ştii tu unde sunt eu acum?“ „Deschide ochii“, insist eu, „deschide-i imediat. Hei, chestia asta mă face foarte nervos.“ Numai printr-o minune povestea nu s-a terminat cu un accident.

Omul fantazează despre casele altora, fantazează că ele sunt casa lui. Despre automobile, despre joburi. Ce spun eu joburi, despre nevastă-sa. Îşi imaginează că are altă nevastă. Şi alţi copii. Copii pe care i-a văzut pe stradă sau în parc, copii pe care i-a văzut la televizor într-un serial oarecare. Şi-i închipuie în locul copiilor lui. Ceasuri întregi petrece în felul ăsta. Dacă ar fi depins de el, şi-ar fi petrecut în felul ăsta toată viaţa. „Hagai“, îi spun eu, „Hagai, trezește-te. Trezește-te la viața ta. Ai o viață de toată frumuseţea. O nevastă uluitoare. Copii adorabili. Trezeşte-te.“ „Lasă“, răspunde el din adâncurile pufului pe care şade. „Lasă, nu-mi strica plăcerea. Ştii tu cu cine sunt eu acum? Cu Yotam Ratsavi, care şi-a făcut serviciul militar la acelaşi batalion cu mine, el era omul de legătură al comandamentului. Cu Yotam Ratsavi într-o excursie cu jeep-uri. Numai eu, Yoti şi ăla micu’, Eviatar Mendelsohn, un puşti poznaş care învaţă la aceeaşi grădiniţă cu Amitai. Şi Eviatar, şmecherul ăsta, îmi spune: «Tată, mi-e sete. Poţi să-mi dai o

bere?» Îţi dai seama? Copilul încă n-a împlinit şapte ani. Şi eu îi spun: «Nu se poate bere, Evi. Mama nu dă voie.» Maică-sa, de care am divorţat, e Lilach Iedidia, fata din liceu. Frumoasă ca un fotomodel, îţi spun. Frumoasă ca un fotomodel, dar dificilă. Dură ca piatra.“

„Hagai“, îi arunc eu de pe canapea, „ăsta nu e copilul tău şi asta nu e nevasta ta. Nu eşti divorţat, omule, eşti însurat şi ai o căsnicie fericită. Deschide ochii.“ „De fiecare dată când aduc copilul înapoi acasă mi se scoală“, continună Hagai, „mi se scoală ca un catarg. E frumoasă, fosta mea nevastă, frumoasă, dar dură, şi duritatea asta, duritatea asta mi-o scoală.“ „Nu e fosta ta nevastă“, îi spun, „şi nici nu ţi se scoală pe bune.“ Eu ştiu ce spun, e la un metru de mine, în chiloţi. Nimic nu i se scoală acolo. „Trebuia să ne despărţim“, spune el, „mie nu mi-a fost bine cu ea. Şi ei? Nici ei nu i-a fost bine cu ea.“ „Hagai“, îl implor eu. „Pe nevastă-ta o cheamă Karni. Şi e frumoasă, da, dar nu e dură deloc. Nu faţă de tine.“ Nevastă-sa e într-adevăr blândă. E blândă şi bună ca pâinea caldă, îi e milă de toţi. De nouă luni suntem împreună. Hagai pleacă la lucru devreme, aşa că eu mă duc la ea la opt şi jumătate, îndată după ce duce copiii la grădiniţă. „Lilach şi cu mine ne-am cunoscut la liceu“, continuă el, „a fost cea dintâi în viaţa mea, şi eu cel dintâi în viaţa ei. După ce am divorţat am regulat o mulţime, dar nici una nu era ca ea, nici pe departe. Iar ea, cel puţin de la distanţă, încă mai pare singură. Dacă aş descoperi deodată că are pe cineva m-ar distruge, deşi suntem divorţaţi şi toate astea. Mi-ar sfâşia inima. Pur şi simplu n-aş rezista. Toate celelalte femei sunt doar aşa… Numai ea. Numai ea a existat pentru mine, întotdeauna.“ „Hagai“, îi strecor eu printre dinţi, „o cheamă Karni şi nu e nimeni cu ea. Sunteţi în continuare căsătoriţi.“ „Nici cu Lilach nu e nimeni“, spune el şi-şi linge

buzele uscate. „Nici cu Lilach nu e nimeni. M-aş omorî dacă n-ar fi aşa.“

Karni intră acum în casă. Ţine în mână o pungă de la un magazin non-stop, şi îmi aruncă un shalom sec, vezi Doamne. De când suntem împreună se străduieşte să fie mai distantă de faţă cu alţii. Lui Hagai nu-i spune shalom, ştie că n-are ce vorbi cu el atunci când el ţine ochii închişi. „Casa mea“, spune el, „e în buricul Tel Avivului. Frumoasă, cu un dud la fereastră. Dar e mică. E pur şi simplu prea mică. Mi-ar mai trebui o cameră. La sfârşitul săptămânii, când copiii sunt la mine, trebuie să le desfac canapeaua în living. E incomod. Dacă nu găsesc o soluţie până-n vară, o să trebuiască să mă mut.“

O dimineaţă sănătoasă

Nopţile, de când ea îl părăsise, se culca de fiecare dată în altă parte: pe canapea, pe fotoliul din living, pe un covoraş în balcon, ca un homeless. Dimineţile îşi lua întotdeauna, fără nici o excepţie, micul dejun undeva în oraş – şi deţinuţilor li se cuvine o dată pe zi un mic tur prin curtea puşcăriei. La cafenea primea întotdeauna o masă pentru două persoane cu un scaun liber în faţa lui. Întotdeauna. Chiar şi atunci când chelnerul îl întreba din capul locului dacă e singur. Alţi oameni şedeau acolo perechi-perechi şi câte trei, râdeau, îşi ciuguleau unul altuia din farfurie, se certau cine o să plătească nota, dar Miron şedea singur şi-şi mânca „micul dejun sănătos“, care cuprindea un pahar cu suc de portocale, un bol cu muesli şi miere şi un espresso dublu fără cofeină, şi cu lapte degresat cald alături. Desigur ar fi fost mai plăcut dacă în faţa lui la masă ar fi stat cineva şi ar fi râs cu el, dacă cineva s-ar fi ciondănit cu el cine să plătească nota şi el ar fi trebuit să se lupte, să-i întindă bancnota chelneriţei şi să-i spună: „Nu lua de la el, haide, las-o încurcată, Avri, de data asta plătesc eu.“ Dar n-avea cu cine să lupte, şi micul dejun singur era de o sută de ori preferabil faţă de statul acasă.

Miron urmărea mesele din jur. Trăgea niţel cu urechea la conversaţii, citea suplimentul de sport din ziar sau cerceta cu o curiozitate detaşată şi nu tocmai limpede cum s-au comportat în ajun pe Wall Street acţiunile israeliene. Uneori cineva se apropia de el şi întreba dacă poate lua partea din ziar pe care el o terminase deja de citit, şi el dădea din cap că da şi se căznea să zâmbească. Odată, când s-a apropiat o mamă tânără şi sexy cu un prunc în cărucior, el a spus chiar, renunţând la

pagina întâi cu titlul roşu despre violul în grup din Sharon: „Uite pe ce lume nebună aducem copii.“ Era sigur că în zicerea asta era ceva de natură s-o apropie de el pe interlocutoare, sentimentul că destinele lor au ceva comun, dar mama cea sexy a aţintit asupra lui doar o privire distantă, pe jumătate supărată, şi i-a luat de pe masă şi suplimentul de sănătate, fără să i-l ceară măcar.

S-a întâmplat într-o joi – un bărbat gras, năduşit tot, a intrat în cafenea şi i-a zâmbit. Miron a fost surprins. Ultimul om care-i zâmbise fusese Maayan, chiar înainte să-l părăsească, şi zâmbetul acela, cu mai bine de cinci luni în urmă, era întru totul cinic, pe când zâmbetul grăsunului era blajin, aproape că cerea iertare. Grăsunul a făcut un fel de mişcare, care s-ar fi zis că ţinea locul întrebării dacă poate să se aşeze, şi Miron a dat din cap că da aproape fără să se gândească. Grăsunul s-a aşezat şi a spus: „Reuven? Ascultă, nu pot să-ţi spun cât de rău îmi pare că am întârziat. Ştiu c-am fixat la zece, dar am avut în dimineaţa asta un circ întreg cu fetiţa.“ Miron a simţit cumva că ar fi trebuit acum să-i spună grăsunului că el nu e Reuven, dar în loc să facă asta s-a pomenit aruncând o privire spre ceas şi zicând „Nu-i grav, numai zece minute.“ După asta au tăcut o clipă, şi Miron a întrebat dacă fetiţa e în regulă. Grăsunul a spus că da, pur şi simplu acum merge la o grădiniţă nouă, şi întotdeauna când o duce acolo dimineaţa despărţirile sunt grele. „Dar lasă“, s-a întrerupt singur şi-a oprit vorba grăsunul, „ai destule pe cap şi fără necazurile mele. Mai bine discutăm business.“ Miron a tras adânc aer în piept şi a aşteptat. „Uite“, a spus grăsunul, „cinci sute e prea mult. Dă-mi-le pentru patru sute. Ştii ce? Chiar şi patru sute zece, şi mă oblig să iau şase sute de bucăţi.“ „Patru sute optzeci“, a spus Miron, „patru sute optzeci. Şi accept numai şi numai dacă te obligi să iei o mie.“ „Înţelege-mă“, a spus grăsunul, „piaţa e acum la pământ, cu recesiunea şi

toate astea. Ieri am văzut la ştiri cum mănâncă oamenii din lăzile de gunoi. Dacă te încăpăţânezi, o să trebuiască să vând scump. Dacă o să vând scump, nimeni n-o să cumpere.“ „Nu-ţi face griji“, i-a spus Miron, „la fiecare trei inşi care mănâncă din gunoi e unul care circulă cu Mercedes.“ Asta l-a înveselit pe grăsun. „Mi s-a spus despre tine că eşti un dur“, a bombănit el zâmbind. „La urma urmei, eu sunt ca tine“, a zâmbit şi Miron, „încerc să supravieţuiesc.“ Grăsunul şi-a şters palma transpirată de cămaşă şi apoi i-a întins mâna lui Miron. „Patru sute şaizeci“, a spus el, „patru sute şi şaizeci, şi iau o mie.“ Şi când a văzut că Miron rămâne îngheţat a adăugat: „Patrusute şi şaizeci, o mie de bucăţi, şi îţi sunt dator un serviciu. Şi cine ştie mai bine ca tine, Reuven, că în domeniul nostru serviciile fac mai mult decât banii.“ Ultima propoziţie l-a convins pe Miron să bată palma care-i era întinsă. Era prima oară în viaţa lui când cineva îi era obligat. Cineva care credea că pe el îl cheamă Reuven, dar totuşi. Şi la sfârşitul dejunului, când s-au ciondănit cine să plătească nota, Miron a simţit un mic val de căldură răspândindu-i-se în burtă atunci când a reuşit să i-o ia înainte cu o zecime de secundă grăsunului şi să-i îndese în mână chelneriţei bancnota mototolită.

De atunci asta a devenit aproape rutină. Miron se aşeza, comanda şi aştepta încordat pe orice nou-venit în cafenea, şi dacă omul ăsta se învârtea printre mese cu o privire întrebătoare Miron nu şovăia să-i facă semn cu mâna şi să-l poftească să şadă. „Nu vreau să ajung cu dumneata la tribunal“, i-a spus unul cu chelie şi sprâncene groase. „Nici eu“, a fost de acord Miron, „întotdeauna e preferabil când treaba se termină cu bine.“

„Să ştii numai din capul locului că eu nu pot să fac serviciu de noapte“, a declarat una cârlionţată, cu silicon în buze. „Atunci ce vrei?“ a bodogănit Miron. „Să lucreze toţi noaptea, şi numai dumneata nu?“

„Gabi m-a rugat să-ţi spun că regretă“, l-a anunţat unul cu un cercel în ureche şi cu dinţi stricaţi. „Dacă într-adevăr regretă“, l-a mustrat Miron, „atunci să vină şi să-mi spună asta personal, fără intermediari.“

„În mailuri păreai mai înalt“, s-a plâns o roşcovană slăbănoagă. „În mailuri păreai mai puţin exigentă“, i-a întors Miron înţepătura.

Şi în cele din urmă toate s-au aranjat cumva. El şi chelul au ajuns la un compromis, fără dare în judecată. Siliconata a acceptat să-şi aducă sora să stea cu copiii o dată pe săptămână, ca ea să poată lucra noaptea. Cercelușul în ureche a promis că Gabi o să dea telefon, şi roşcovana şi cu el au căzut de acord că nu sunt exact unul pe gustul celuilalt. Unii oameni îl invitau ei pe Miron, pe alţii îi invita el. Cu roşcovana au plătit nemţeşte, jumi-juma. Şi totul stârnea în asemenea măsură curiozitatea şi se petrecea atât de des, încât, dacă trecea o dimineaţă fără să se aşeze cineva la masă în faţa lui, Miron începea să simtă o uşoară tristeţe. Spre norocul lui, asta nu s-a întâmplat de prea multe ori.

Aproape două luni după ce grăsunul care năduşea se aşezase la masă în faţa lui a intrat în cafenea cel cu faţa ciupită de vărsat. În ciuda tuturor semnelor de pe obraz, şi în ciuda faptului că arăta mai în vârstă decât Miron cu cel puţin zece ani, era un bărbat frumos şi charismatic. Prima propoziţie pe care a spus-o când s-a aşezat a fost „Eram sigur că n-o să vii.“ „Dar am stabilit“, a spus Miron. „Da“, a surâs cel cu faţa ciupită de vărsat un surâs trist, „numai că după ce am răcnit la tine aşa cum am răcnit, m-am temut c-o să mori de frică.“ „Şi uite că sunt aici“, a rânjit Miron aproape sfidător. „Îmi pare rău că am ţipat la telefon“, s-a scuzat cel cu faţa ciupită de vărsat. „Zău aşa. Mi-am pierdut cumpătul. Dar fiecare vorbă pe care am spus-o rămâne în vigoare. Auzi? Te rog să încetezi să te mai întâlneşti cu ea.“ „Dar

o iubesc“, a spus Miron cu vocea sugrumată. „Sunt lucruri pe care le îndrăgeşti şi la care vrei-nu vrei eşti silit să renunţi“, a declarat cel cu obrazul ciupit şi a adăugat: „Ascultă-l pe unul niţel mai bătrân ca tine, uneori trebuie să renunţăm, n-avem încotro.“ „Îmi pare rău“, a spus Miron, „dar nu pot.“ „Ba poţi“, s-a burzuluit cel cu obrazul ciupit, „poţi şi o să renunţi. Nu există nici o altă posibilitate. Poate că amândoi o iubim, dar eu sunt întâmplător şi soţul ei, şi n-am să te las să-mi distrugi familia, m-auzi?“ Miron a clătinat din cap. „Nu ştii cum arăta viaţa mea în ultimul an“, i-a spus el soţului. „Un infern. Nici măcar un infern, pur şi simplu un nimic mare şi mucegăit. Şi, când trăieşti atâta vreme cu nimic şi deodată se iveşte ceva, nu poţi spune nu. Mă-nţelegi, nu-i aşa? Ştiu că mă-nţelegi.“ Soţul şi-a muşcat buza de jos şi a spus: „Dacă te mai întâlneşti cu ea o singură dată, te omor. Nu glumesc, ştii asta foarte bine.“ „Atunci omoară-mă“, a ridicat Miron din umeri, „asta nu mă sperie. Până la urmă toţi o să murim.“

Soţul s-a ridicat şi i-a ars lui Miron un pumn în faţă. Era prima oară în viaţă când îl lovea cineva cu asemenea putere, şi Miron a simţit o durere ascuţită şi caldă care a început undeva în mijlocul feţei şi s-a răspândit apoi în toate direcţiile. Într-o clipă s-a trezit pe podea, pe când soţul stătea în picioare lângă el. „O s-o iau de-aici“, a răcnit soţul şi l-a lovit pe Miron cu piciorul în coaste şi în burtă, „o iau de-aici în altă ţară, şi n-ai să ştii unde. N-ai s-o mai vezi, auzi? Nemernicule, scârnăvie!“ Doi chelneri s-au repezit asupra soţului şi au reuşit cumva să-l tragă de lângă Miron. Cineva i-a strigat barmanului să cheme poliţia. Cu obrazul încă lipit de podeaua răcoroasă, Miron l-a văzut pe soţ depărtându-se în goană de cafenea. Unul dintre chelneri s-a aplecat şi l-a întrebat dacă e în regulă, iar Miron a încercat să răspundă. „Vrei să chem o ambulanţă?“ a întrebat chelnerul. Miron a şoptit că nu. „Eşti sigur?“ a insistat chelnerul. „Îţi curge

sânge din nas.“ Miron a dat încet din cap că ştie şi a închis ochii. A încercat din răsputeri să se imagineze pe sine cu femeia aceea, pe care n-avea s-o mai vadă niciodată. A încercat, şi pentru o clipă aproape c-a izbutit. Îl durea tot trupul. Simţea că trăieşte.

Echipa

Fiu-meu vrea s-o omor. E încă mic, aşa că încă nu ştie cu adevărat cum să spună asta, dar eu pricep exact ce vrea el să spună. „Vreau ca tata s-o bată tare de tot“, spune el. „Destul de tare ca să plângă?“ îl întreb eu. „Nu,“ clatină el din cap, „mai tare.“ Nu e violent, fiu-meu, are aproape patru ani şi jumătate, şi nu ţin minte ca vreodată în viaţă să-mi fi cerut să bat pe cineva. Şi el nici nu e unul care să ceară lucruri fără rost, n-are importanţă dacă e vorba de o îngheţată pe băţ sau de o geantă pe care-i desenată Dora, cea din desenele animate. El cere numai atunci când simte că trebuie neapărat să ceară. Numai atunci când într-adevăr i se cuvine. Ca şi taică-său. Şi, dacă mi-e îngăduit să spun adevărul, nu ca maică-sa. Când se întorcea acasă cu lacrimi în ochi şi cu o poveste despre cineva care a înjurat-o pe stradă, sau a înşelat-o la rest, o rugam să repete tot ce s-a-ntâmplat de trei-patru ori, îi puneam întrebări, cercetam situaţia până în cele mai mici amănunte, şi în nouăzeci la sută din cazuri ieşea până la urmă la iveală că de fapt ea fusese de vină. Că ăla de pe stradă o înjurase pe bună dreptate, şi ăla cu restul de fapt şi de fapt îi adăugase doar taxa pe valoarea adăugată. Dar Roy cel mic nu e ca ea. Şi dacă îl roagă pe taică-său s-o bată mai tare decât ca s-o facă numai să plângă eu ştiu că acolo este ceva. „Ce ţi-a făcut?“ îl întreb. „Te-a bătut?“ „Nu“, spune Roy cel mic, „dar când mama şi cu Amram pleacă, şi ea vine să mă păzească, încuie uşa camerei cu cheia şi mă lasă înăuntru în întuneric. Şi nu deschide chiar dacă plâng şi promit să fiu copil cuminte.“ Îl îmbrăţişez tare-tare. „Nu-ţi face griji“, îi spun eu, „tata o să facă în aşa fel încât bunica să înceteze.“ „O s-o baţi mai tare?“ întreabă printre lacrimi Roy

cel mic. Îţi rupe inima să-ţi vezi copilul plângând. Chiar mai mult dacă eşti divorţat. Nu ştiu să explic de ce. Atât de mult îmi vine să-i spun că da, dar nu-i spun nimic. Mă feresc. Fiindcă lucrul cel mai rău e să promiţi ceva unui copil şi pe urmă să nu te ţii de cuvânt. Un asemenea lucru lasă o cicatrice pentru tot restul vieţii. Aşa că schimb imediat subiectul. Îi spun: „Vrei să mergem în parcare, acolo unde munceşte tata? Să te iau pe genunchi şi să conducem maşina împreună, în echipă?“ Şi în clipa în care rostesc „echipă“ ochii i s-au aprins, au început să-i lucească de entuziasm şi lacrimile care au rămas de mai înainte îi fac şi mai strălucitori. Conducem aşa preţ de jumătate de oră în parcare, el răsuceşte volanul şi eu sunt cu piciorul pe acceleraţie şi pe frâne. Chiar şi marşarier îl las să facă. Marşarierul îl înveseleşte cel mai mult. Nimic nu e ca râsul unui copil.

Îl aduc înapoi cu un sfert de oră înainte de ora stabilită. Ştiu că ei ne caută, aşa că sunt foarte pedant cu chestiile astea. Înainte să urcăm cu liftul îl controlez bine-bine să văd dacă n-are pe el murdărie sau vreo pată, şi pe urmă mă controlez şi pe mine în oglinda de pe palier. „Unde-aţi fost?“ întreabă ea încă din uşă. „La locul de joacă pentru copii“, răspunde Roy cel mic, exact aşa cum ne-am înţeles. „M-am jucat cu copiii.“ „Sper că de data asta tata s-a jucat frumos“, spune Shani, mulţumită de sine, „că n-a dat brânci altor copii.“ „Tata n-a dat brânci nimănui“, spun eu pe un ton care arată limpede că nu sunt mulţumit de faptul că joacă asemenea jocuri cu mine de faţă cu copilul. „Exact“, spune Roy cel mic, „am petrecut grozav.“ A uitat cu desăvârşire plânsul de după grădiniţă, faptul că m-a rugat s-o pocnesc pe bunica. Asta e frumos la copii – fă-le orice pofteşti şi peste o oră ei o să uite tot, o să se îndărătnicească să găsească altceva, ceva bun, ceva de care să se bucure. Dar eu nu mai sunt copil, şi când cobor la maşină tot ce am în cap e imaginea lui bătând în uşa cămăruţei

lui, şi maică-sa cea bătrână şi rea de partea cealaltă a uşii nu deschide. Trebuie să fiu deştept. Să am grijă ca povestea asta să înceteze, dar fără să mă expun şi fără să pun în pericol timpul pe care-l petrec împreună cu copilul. Şi astea două dăţi amărâte pe săptămână mă costă sânge.

A fost povestea aceea în parc, când fetița cea grasă s-a repezit asupra lui Roy cel mic în instalaţia cu podul de frânghii. Ea l-a ciupit cu putere şi eu am încercat s-o dau jos de pe el. Am tras-o uşurel cu mâna, şi ea a căzut şi s-a lovit de rama de metal. Nimic, nici măcar o picătură de sânge n-a curs, ceea ce n-a împidicat-o pe isterica ei de mamă să facă circ. Şi când pe urmă Roy cel mic i-a povestit asta din greşeală lui Shani, ea şi cu Amram au tăbărât pe mine parc-ar fi fost turbaţi, şi Shani a spus că dacă am să mai „manifest vreodată violenţă“ în prezenţa copilului o să aibă grijă să facă la tribunal contestaţie la înţelegerea pe care am semnat-o. „Ce violenţă?“ i-am spus eu. „Cinci ani am fost împreună, am ridicat măcar o dată mâna asupra ta?“ Ştia că n-are ce să obiecteze în privinţa asta. De nenumărate ori ar fi meritat-o, şi eu m-am ţinut în frâu. Alt bărbat ar fi dat de-acum în ea cât să fie dusă la urgenţe la Spitalul Ichilov. Dar eu n-am să ridic niciodată mâna asupra unei femei. Şi atunci deodată Amram ăsta s-a băgat în vorbă. „Chiar şi acum, în clipa asta, eşti violent“, mi-a aruncat el, „ai în ochi o privire nebună.“ „Asta nu-i o privire nebună“, i-am zâmbit eu, „e suflet, e sentiment. Dacă ţie îţi lipseşte chestia asta nu înseamnă că e ceva rău.“ Până la urmă, de atâta non-violenţă câtă avea în el, a început să zbiere şi să amenințe că eu n-am să mai văd băiatul. Păcat că nu l-am înregistrat. Ce murdării a spus, o duhoare de hazna. Dar eu am continuat să zâmbesc, ca şi cum aş fi fost calm, să-l fierb la foc mic. În sfârşit povestea s-a terminat: am promis să nu mai fac niciodată chestii din astea. De parcă eu

exact asta plănuisem, să trântesc şi a doua zi în parc o fetiţă de cinci ani.

Rândul următor când îl iau pe Roy cel mic de la grădiniţă atac direct chestiunea cu bunica. Puteam să aştept să vorbească el, dar cu copiii poate să dureze mult timp, şi ăsta e un timp pe care eu nu sunt în stare să-l aştept. „De când am stat de vorbă“, spun eu, „bunica a mai stat să te păzească?“ Roy cel mic linge îngheţata pe băţ, îngheţata de pepene verde pe care i-am luat-o, şi face semn că „nu“ cu capul. „Dacă mai face asta încă o dată“, întreabă el, „o să-i faci au mă doare?“ Eu trag aer în piept. Mai mult decât orice pe lume aş vrea să-i spun că da, dar nu pot să risc una ca asta. Dacă ei o să facă în aşa fel încât să nu-l mai pot vedea, sunt un om mort. „Cel mai tare aş vrea“, îi spun eu, „mai mult decât orice pe lume aş vrea să-i fac au mă doare, s-o pocnesc mai tare decât atât cât s-o fac numai să plângă. Nu numai pe bunica, pe oricine îţi face ţie rău.“ „Aşa cum i-ai făcut fetiţei în parcul Shilgon?“ spune el cu ochi sclipitori. „Ca fetiţei din parcul Shilgon“, dau eu din cap. „Dar lui mama nu-i place când tata pocneşte pe cineva, şi dacă eu am s-o pocnesc pe bunica sau pe altcineva n-o să mă lase să mai vin să mă joc cu tine. Să facem tot ce facem noi doi împreună. Înţelegi?“ Roy cel mic nu răspunde. Îngheţata îi picură pe pantaloni. Face asta dinadins, aşteaptă să intervin. Dar eu nu şi nu. „Nu-mi place singur în cameră“, spune el după o lungă tăcere. „Ştiu“, spun eu, „dar eu nu pot să opresc asta. Numai tu. Şi eu o să te-nvăţ cum.“

Îi explic lui Roy cel mic ce anume trebuie să facă dacă bătrâna îl încuie. Cu ce parte a capului trebuie să atingă peretele aşa încât să rămână semn, dar fără să fie rănit de-adevăratelea. „Şi-o să mă doară?“ întreabă el, şi eu îi spun că da. N-o să-l mint niciodată, nu ca Shani. Când încă mai eram împreună megeam la creşă să facem vaccinuri. Tot drumul i-a făcut capul calendar despre înţepături şi

albine şi surprize, până ce i-am tăiat vorba la mijloc de propoziţie şi-am spus c-o să fie acolo o femeie cu un ac care o să-i facă lui Roy cel mic au mă doare, dar că n-are încotro, trebuie. Şi Roy cel mic, care n-avea nici doi ani, s-a uitat la mine cu privirea aceea inteligentă a lui, a-nţeles totul. Când am intrat în cabinet era crispat tot, dar nu s-a împotrivit şi n-a încercat să fugă. S-a comportat ca un mic bărbat.

Repet cu el totul. Ce trebuie să-i spună pe urmă lui Shani. Cum a supărat-o pe bunica şi cum l-a împins ea de perete cu forţa. Cum s-a lovit. „Şi asta o să doară?“ mai întreabă el o dată, la urmă. „O să doară“, îi spun eu. „O singură dată. Dar pe urmă n-o să te mai închidă singur în cameră niciodată.“ Roy cel mic tace acum. Se gândeşte. Îngheţata s-a terminat. Linge băţul. „Şi mama n-o să spună că eu inventez?“ întreabă el. „Dacă o să fie un semn destul de mare pe cap“, îi mângâi fruntea, „atunci n-o să spună nimic.“ După asta mai luăm o dată maşina la parcare. Roy cel mic conduce, şi eu apăs pe accelerator şi pe frână. Muncă în echipă. Îl învăţ pe Roy cel mic cum se claxonează, şi asta îi place la nebunie. Claxoneaxă şi claxonează şi claxonează iar, până când paznicul parcării vine şi ne cere să încetăm. E un arab în vârstă. Îl cunosc. „Lasă,“ îi fac cu ochiul şi-i întind o bancnotă de douăzeci de shekeli, „copilul se joacă un pic. Pe cine deranjează asta? În două minute plecăm.“ Arabul nu spune nimic, ia bancnota şi porneşte înapoi la ghereta lui. „Ce voia dânsul?“ întreabă Roy cel mic. „Nimic“, îi spun eu. „Nimic, n-a priceput de unde vine zgomotul.“ „Şi pot acum să claxonez încă o dată?“ mă ţintuieşte cu ochii lui căprui şi imenşi. „Sigur că poţi, scumpul meu“, îl sărut eu. „Şi chiar mai mult decât o dată. De multe-multe ori. De câte ori vrei tu.“

Pudding

Toată povestea asta cu Avishai Avodi trebuie, după părerea mea, să fie un semnal de alarmă pentru toţi. Un om corect, una peste alta, un om obişnuit, nu bea păcură şi nu mănâncă sticlă. Şi într-o bună zi îi bat doi la uşă, îl târăsc în jos pe scări, îl pun în spatele unei camionete şi-l duc la locuinţa părinţilor lui. „Cine sunteţi voi?“ îi întreabă Avishai cuprins de panică. „Ce vreţi?“ „Asta nu-i o întrebare potrivită“, spune şoferul, şi cel de lângă el dă din cap că e de acord. „Întrebarea corectă e cine eşti dumneata şi ce vrei dumneata?“ Şi pe urmă amândoi râd ca şi când asta ar fi fost o glumă. „Eu sunt Avishai Avodi“, spune Avishai pe un ton care încearcă să sune ameninţător, „şi vreau să stau de vorbă cu superiorii voştri. Auziţi?“ Cei doi parchează acum camioneta în curtea casei părinţilor lui Avishai şi se întorc spre el. Avishai e sigur că stau să-l bată şi că nu merită toată povestea asta, n-a făcut nimic rău. Nu e fair, chiar că nu merită una ca asta. „Aţi intrat într-o mare încurcătură“, le spune el când îl extrag din camionetă, şi în acelaşi timp îşi apără faţa, „habar n-aveţi în ce v-aţi băgat.“ Dar adevărul e că nu-l pocnesc chiar deloc. Avishai nu poate să vadă cu adevărat ce fac, fiindcă mâinile îi acoperă faţa şi îl împiedică să vadă, dar el simte. Şi ceea ce simte e că îl dezbracă de haine – dar fără nici o intenţie sexuală, ceva foarte corect – şi după ce termină îl îmbracă din nou și-i pun în spinare o geantă grea şi spun: „Haide, acu’ fugi acasă, la tata şi la mama. Să nu întârzii.“ Şi Avishai fuge, cât de repede poate. Urcă scările câte trei trepte o dată, până ajunge la uşa de lemn maro a casei părinţilor lui. Bate în uşă gâfâind, şi când maică-sa îi deschide intră repede înăuntru, trage uşa după el şi

o încuie de două ori. „Ce ai?“ îl întreabă mama. „De ce eşti aşa de transpirat?“ „Am alergat“, gâfâie Avishai, „pe scări. Nişte oameni. Nu deschide.“ „Nu înţeleg nimic“, spune maică-sa, „dar n-are importanţă. Haide, dă jos ghiozdanul şi dă-ţi cu apă pe faţă şi pe mâini. Mâncarea e gata.“ Avishai dă jos ghiozdanul, intră în baie şi-şi dă cu apă pe faţă. În oglinda de deasupra chiuvetei vede că poartă cămaşa lui de uniformă a şcolii „Ora“. Când deschide ghiozdanul în sufragerie descoperă înăuntru caiete şi cărţi îmbrăcate în hârtie înflorată. Un caiet cu sărbătorile anului, o cutie de beţişoare Cuisenaire, din cele care se folosesc la lecţiile de aritmetică, manualul de aritmetică al lui Hershcu. „Lasă acum lecţiile“, îl mustră maică-sa. „Vino să mănânci. Haide odată, iute-iute, înainte să fugă toate vitaminele din salată.“ Avishai şade la masă şi mănâncă în tăcere. Mâncarea e gustoasă. De atâţia ani de când mănâncă la take-away şi la restaurante, nu-şi mai aducea aminte că mâncarea poate să aibă un asemenea gust. „Tata ţi-a lăsat bani pentru cerc“, îi arată mama un plic alb închis pus pe măsuţă în hol, lângă telefonul cu disc. „Dar eu îţi spun, Avi, dacă o să faci iar aşa cum ai făcut cu aeromodelele, şi după o lecţie o să te răzgândeşti, atunci mai bine să spui asta de pe-acum, înainte să plătim.“

Avishai gândeşte în sinea lui: e doar un vis. Şi pe urmă spune „Da, mamă“, deoarece, chiar dacă e un vis, asta nu înseamnă că are voie să fie nepoliticos. Se gândeşte în sinea lui: numai să vreau şi pot să mă trezesc în orice clipă. Nu c-ar şti exact ce trebuie să faci ca să te trezeşti în mijlocul visului. Poţi să te ciupeşti, dar de-obicei e invers, asta e ceva ce faci ca să afli că eşti treaz. Poate c-ar putea să-şi ţină respiraţia sau pur şi simplu să-şi spună „Trezeşte-te! Trezeşte-te!“ Şi poate că dacă pur şi simplu o să refuze să accepte tot ce e în jurul lui, dacă o se îndoiască, totul o să se evapore dintr-odată. Orice-ar fi, nu e nici un zor. Poate să

termine mai întâi de mâncat, şi abia după aceea să se trezească. Şi nici chiar după ce-a mâncat treaba nu e cu adevărat urgentă. Poate să se ducă mai întâi la cerc – chiar e interesant despre ce cerc e vorba – şi după aceea, dacă o să mai fie lumină, să joace niţel fotbal pe terenul şcolii. Şi abia când o să vină tata de la lucru, abia atunci să se trezească. Sau chiar să tragă de timp încă o zi-două, până înaintea unei teze deosebit de grele. „La ce te gândeşti tot timpul?“ îl mângâie mama pe capul care cheleşte. „Atât de multe gânduri se învârt îndărătul ochilor ăstora rotunzi ai tăi, că numai cât îi privesc, şi obosesc.“ „Mă gândeam la desert“, minte Avishai, „dacă e jeleu sau pudding.“ „Ce-ai vrea să fie?“ întreabă mama. „Pudding“, se răsfaţă Avishai. „E nişte pudding gata făcut“, spune bucuroasă mama şi deschide frigiderul, „dar dacă te răzgândeşti atunci se poate şi jeleu. Nu durează decât câteva minute.“

În ultima vreme tocmai că mi se scoală

Când Ronel s-a trezit sub razele unui fermecător soare de marţi şi l-a găsit, între picioarele lui, pe iubitul lui terrier Blackie, lingându-i erecţia matinală, prin mintea lui încă adormită şi relativ liberă de alte idei a trecut un singur gând, unul singur, ascuţit ca un brici: oare asta are o semnificaţie sexuală? Adică, oare Blackie îi lingea boaşele în acelaşi mod în care obişnuia să le lingă pe ale lui Schneider, schnauzerul pitic pe care Blackie încerca să-l încalece de fiecare dată când se întâlneau în parcul Meir, sau Blackie îi lingea stăpânului lui mădularul din acelaşi motiv pentru care îi plăcea să lingă stropii de rouă de pe faţa unei frunze înmiresmate?

Era, hotărât, o întrebare tulburătoare. Desigur, nu la fel de tulburătoare ca întrebarea dacă Niva, nevastă-sa cea lată-n şolduri, îl bănuieşte că o regulează pe partenera lui de afacere Renana, şi de aceea atunci când îi vorbeşte la telefon Renanei adoptă un ton greţos, sau poate că e vorba pur şi simplu de o antipatie pură, foarte enervantă, din partea Nivei.

„Oh, Blackie, Blackie“, a mormăit pentru sine Ronel, cu un amestec de milă faţă de sine însuşi şi de dragoste faţă de seamănul lui, „numai tu mă iubeşti cu adevărat.“ Iar Blackie, care poate că nu ştia să identifice ca atare un mădular bărbătesc, dar ştia prea bine să-şi identifice numele, a reacţionat cu un lătrat de bucurie exuberantă. Nimic de spus, e preferabil să fii câine şi să te confrunţi cu dileme câineşti de tipul pe-ce-copac-preferăm-să-ne-lăsăm-udul-în-dimineaţa-asta decât să fii Ronel şi să macini toate acele dileme morale chinuitoare precum s-o-reguleze-pe-Renana-în-dormitorul-lui-

şi-al-Nivei-în-picioare-pe-când-ea-stă-aplecată-peste-masa-de-toaletă-e-oare-mai-puţin-odios-decât-s-o-reguleze-efectiv-dar-efectiv-în-patul-lor-conjugal. Că veni vorba, o întrebare grea de implicaţii. Fiindcă dacă e la fel de grav, atunci e mai comod în pat şi basta. Sau, de pildă, să fantasmeze despre nevastă-sa goală în timp ce o pătrunde pe Renana micşorează întru câtva gravitatea adulterului, sau e vorba de o altă perversitate?

„Tata nu e pervers, scumpul meu Blackie“, s-a întins Ronel şi s-a dat jos din pat. „Tata e un om complex.“ „Ce?“ a aruncat Niva o privire în dormitor. „Ai spus ceva?“ „I-am spus lui Blackie că azi mă-ntorc târziu, fiindcă diseară am o întâlnire cu nemţii“, a profitat Ronel de momentul rar când privirile i se întâlniseră cu ale nevesti-sii. „Chiar aşa?“ a reacţionat Niva cu dispreţ. „Şi ce-a spus Blackie despre asta?“ „Nimic“, a răspuns Ronel şi a tras pe el nişte chiloţi gri. „Blackie mă acceptă.“ „Blackie acceptă şi bobiţe Bonzo“, a strecurat Niva, „nu e un câine cu standarde înalte.“

Unul dintre marile avantaje pe care le prezintă o aventură extraconjugală cu o parteneră în afaceri e că toate cinele romantice la lumina lumânărilor sunt cheltuieli deductibile la plata impozitelor. Acesta nu e, desigur, singurul lor avantaj, dar e, fără nici o îndoială, cel mai emoţionant dintre ele, mai cu seamă pentru Ronel, pentru care voluptatea ataşării chitanţelor la foi de hârtie ornamentate cu date şi cu explicaţii aduse de el din condei era una dintre cele mai puternice şi mai exaltante din viaţa lui. Şi când era vorba de chitanţe care nu erau numai un instrument de obţinere a scutirilor de taxe, ci şi un obiect încărcat de emoţie de care-şi putea aminti cu nostalgie ca de o noapte de amor deosebit de reuşită, voluptatea întrupată în ele era dublă.

„Am nevoie de bon pentru decontare“, i-a spus Ronel chelnerului şi a subliniat cuvântul

„decontare“ ca şi cum pe această minunată lume a noastră ar mai fi şi alt fel de chitanţe. Chelnerul a dat înspre el din cap ca unul care înţelege perfect despre ce e vorba. Ronel nu-l simpatiza, poate pentru că ospătarul corecta cu un spirit didactic enervant toate greşelile legate de numele felurilor de mâncare, sau pentru că se ostenea, de-a lungul întregii cine, să-şi ascundă mâna stângă la spate, într-un fel care-l crispa pe Ronel, sau poate pentru însuşi faptul că individul era chelner, o persoană care se întreţine din bacşişuri, un component al plăţii care-l revolta pe Ronel în mod deosebit, fiindcă nu putea fi adăpostit în mitra caldă şi plăcută care se numeşte „cheltuială deductibilă“.

*

„Ce ai azi?“ a întrebat Renana după ce au hotărât să abandoneze o încercare nereuşită de sex turbat, preferând să mănânce un pepene verde şi să se uite împreună, cu gândurile în altă parte, la un documentar ştiinţific la televizor.

„Sunt preocupat,“ a spus Ronel. „Preocupat, şi pe deasupra niţel slăbit.“

„Şi rândul trecut erai preocupat. Şi joia trecută nici măcar n-am încercat. Ia spune…“ Şi-a întrerupt propoziţia ca să mestece şi să înghită o bucată de pepene deosebit de mare, şi de-a lungul întregii lungi aşteptări Ronel a ştiut că urmează să explodeze aici o bombă. „…pe nevastă-ta încă o mai regulezi, sau nici cu ea nu mai?“

„Ce înseamnă «nici»“, s-a înfierbântat Ronel, „ce înseamnă «nici cu ea nu mai?» E ceva ce noi nu facem?“

„Noi nu ne regulăm.“ Renana şi-a lins degetele scurte. „Noi nu ne regulăm. Nu că asta m-ar deranja sau ceva. Dar, pur şi simplu, ştii, când eşti pe post de relaţie sexuală extraconjugală, şi toată povestea cu sexul încetează să mai aibă loc, rămâi numai extraconjugală şi atât. Fără nici un context. Înţelegi la ce mă refer? Nu c-ar fi obligatoriu sau

ceva, e pur şi simplu niţel ciudat. Cu nevastă-ta, chiar dacă nu vă regulaţi, puteţi să-i vizitaţi pe părinţii ei sau să vă certaţi cine pune farfuriile în maşina de spălat vase, dar când asta se-ntâmplă c-o amantă chestia face cumva să-ţi fugă pământul de sub picioare.“

„Cine a spus că noi nu ne regulăm?“

„Sula ta“, a spus Renana fără strop de provocare. „De-aia te-am şi întrebat despre nevastă-ta, ca să înţeleg dacă pur şi simplu nu-ţi mai vine cu mine. Nu mă mai vrei pe mine, sau e ceva mai…“ S-a oprit.

„Ceva mai ce?“ s-a îmbăţoşat Ronel când pauza s-a lungit peste măsură.

„Stai o clipă“, a mormăit Renana. „Caut un cuvânt mai fin pentru impotent.“

„Faci din ţânţar armăsar“, s-a enervat Ronel. „Faptul că de câteva ori am fost niţel obosit şi preocupat din cauza afacerilor nu înseamnă că sunt impotent. Chiar azi dimineaţă mi s-a sculat. N-a fost o erecţie pur şi simplu, ci ceva de-a dreptul anormal.“

Şi Ronel, care-şi amintise iarăşi de Blackie, a simţit cum mădularul i se întăreşte niţel, şi, fără nici un motiv s-a simţit foarte vinovat.

„Splendid“, a spus Renana, „atunci e de-a dreptul îmbucurător. Şi cu cine anume ai împărtăşit erecţia asta de-a-dreptul-anormală, cu Niva?“

„Nu“, s-a simţit Ronel pentru o clipă strâns cu uşa, „cu mine însumi.“

„Mă bucur pentru tine“, a zâmbit Renana cu celebrul ei zâmbet necrofag, zâmbetul pe care până în ziua aceea Ronel nu binemeritase să-l împărtăşească decât la birou, a zâmbit şi a continuat să lingă sucul de pepene din palma ei micuţă.

Poate că noaptea asta s-ar fi sfârşit totuşi cu un futai. Nu chiar un futai plin de pasiune, mai degrabă un futai aşa, de-al dracului, prin care Ronel ar fi încercat să-şi impună o erecţie şi ceva

dorinţă fie şi numai ca s-o facă pe Renana să-şi înghită vorbele. Poate, n-ai cum să ştii. Dar telefonul mobil care a vibrat în buzunarul din stânga al cămăşii lui exact acolo unde se presupune că e inima a reuşit să prăvălească seara, din capul locului nenorocită, în abisuri noi. „Îmi pare rău că te deranjez în toiul întâlnirii cu nemţii“, a auzit Ronel glasul plin de ranchiună al Nivei. „Nu, nu, scumpa mea, nu deranjezi deloc. Tocmai terminam treaba“, a spus Ronel pe un ton dulce, aşa cum obişnuia atunci când erau de faţă clienţi, şi ca să facă totul încă mai veridic a aruncat înspre Renana: „Itz mai uaif, şi seiz helou.“ Renana s-a grăbit să răspundă cu un râgâit tunător. „Şi domnul Mattenklott îţi spune bună seara“, a spus Ronel, şi a adăugat imediat: „Sărmanul, a băut niţel prea mult. Îi reped pe el şi pe Ingo la hotel şi mă-ntorc acasă.“ „Ronel“, l-a mustrat Niva de la capătul celălalt al firului, „n-am telefonat ca să aflu când te întorci. Am telefonat ca să-ţi spun ceva.“ „Ştiu, ştiu. Scuză-mă“, şi-a cerut iertare Ronel fără să se gândească şi a încercat să înşface telecomanda din mâinile Renanei, care tocmai dăduse mai tare sonorul televizorului. „E vorba de câinele tău“, a adăugat Niva după o scurtă tăcere, „a fugit.“

Dacă un câine taie gratiile ferestrei de la baie cu un fierăstrău mititel şi pe urmă coboară de la fereastră până jos cu ajutorul unor cearceafuri legate unul de altul, se poate spune că „a fugit“, dar când te plimbi cu el pe stradă şi el nu e în lesă şi descoperi după un ceas că nu mai e prin preajmă e vorba de o greşeală a ta pentru care nu e corect să-ncerci să arunci răspunderea asupra câinelui.

„Cu siguranţă că s-a oprit să miroasă bordura sau vreun monument şi când a ridicat deodată capul a văzut că nu mai eşti acolo“, i-a spus Ronel Nivei pe un ton acuzator pe când mergeau amândoi pe strada King George încercând să reconstituie traseul acelei plimbări de seară fatidice. „Nu-ţi spun eu întotdeauna că trebuie să

rămâi cu ochii pe el?“ „Te rog, explică-te“, a spus Niva şi s-a oprit în mijlocul străzii cu atitudinea unei neveste care e pe punctul să înceapă o scenă. „Ce anume încerci să spui, că nu sunt destul de bună să-ţi plimb câinele ăla împuţit? Că nu-l plimb după regulamentul organizaţiei internaţionale a plimbătorilor de câini? Dacă în loc să te regulezi cu… nemţii tăi ai fi fost acasă, ai fi putut să ieşi cu el tu însuţi şi nimic din toate astea nu s-ar fi întâmplat.“

Ronel ar fi putut acum să se plângă că el se omoară muncind până la ore târzii ca să se întreţină şi ca s-o întreţină şi pe ea, dar a găsit cu cale să tacă. Unul dintre primele lucruri pe care le învăţase în lumea afacerilor a fost să se ferească să ajungă în punctul de unde nu există întoarcere; să lase cât se poate mai multe alternative deschise. Şi asta înseamnă, de multe ori, să nu spui şi să nu faci ce ai mare chef să spui sau să faci. Acum, de pildă, avea mare chef să-i tragă Nivei un picior în genunchi. Nu simbolic, ci să-i ardă un şpiţ cu toată puterea. Şi pentru că-l pierduse pe Blackie, şi pentru că se ferea să-l numească pe câine pe nume şi prefera să-i spună împuţit, dar mai ales pentru că se purta ca şi cum toată tragedia asta ar fi fost o pedeapsă prăvălită asupra lui din ceruri şi nu o eroare umană a unei femei egocentrice şi total lipsite de simţ de răspundere. Dar s-o lovească în genunchi cu toată puterea însemna, precum am spus, să excludă orice alternativă. Aşa că în schimb i-a propus, cu acea detaşare calmă care se vădeşte adesea la asasini în timp ce fac curăţenie la locul crimei şi se descotorosesc de cadavrul victimei lor, să se ducă acasă şi să aştepte acolo pentru eventualitatea că o să dea cineva telefon cu oareşice informaţii despre Blackie. „Cine să dea telefon?“ a râs Niva, „câinele tău tâmpit de la un telefon public? Sau poate l-a răpit cineva ca să ceară răscumpărare? Chiar dacă o să-l găsească cineva, nu-i nici o şansă să ştie care e numărul

nostru de telefon.“ „Eu totuşi cred că e mai bine să ne separăm“, a insistat Ronel pe când cântărea cu seriozitate să trădeze străvechea înţelepciune de afaceri care-l însoţise cu credinţă ani de-a rândul şi să-i ardă, totuşi, Nivei un şut.

Ronel stătea rezemat de o cutie poştală galbenă exact în faţa Institutului Jabotinsky şi cerceta o listă pe care tocmai o terminase de întocmit pe versoul bonului de la restaurantul unde mâncase cu Renana în seara aceea. Titlul listei era „Locurile pe care le îndrăgeşte Blackie (?)“. N-ar fi putut să-şi explice nici lui însuşi de ce adăugase un semn de întrebare între paranteze. Poate pentru că simţea că dacă în titlu nu e nici un semn de ezitare ar fi ca şi cum ar fi declarat despre sine în chip categoric şi fără nici o rezervă că ştie toate tainele inimii şi rinichilor lui Blackie, şi doar recunoscuse de nenumărate ori, faţă de sine însuşi şi faţă de alţii, că nu întotdeauna îl înţelege pe Blackie. De ce uneori latră şi alteori preferă să tacă? De ce începe să sape gropi cu mare chef şi cu toată energia şi apoi abandonează proiectul săpăturilor la fel de brusc cum îl începuse? Şi oare el vede în Ronel un stăpân, un tată, un prieten sau chiar un iubit? Într-adevăr, în Blackie cele tăinuite erau mai multe decât cele vădite.

Pe primul loc pe listă era parcul Meir. Îl ducea la plimbare în parcul Meir în fiecare dimineaţă. În parcul Meir Blackie obişnuia să se întâlnească cu colegi, ca să nu mai pomenim de micul Schneider, care îi era prieten ca un frate. Dar la ora asta târzie nu erau în parcul Meir nici câini şi nici oameni, în afară de un homeless rus beat care moţăia pe o bancă. Ronel a presupus că e rus din cauza sticlei cam stereotipe de votcă pe care o strângea în braţe. S-a oprit o clipă şi şi-a spus că, în pofida tuturor necazurilor care nu-i dau pace şi-l fac câteodată să se simtă ca o versiune uşor simplificată a lui Iov, trebuie să fie recunoscător pentru ce are şi să-i mulţumească aceluia căruia ateii ar trebui să-i

mulţumească în asemenea chestiuni pentru faptul că nu el se află în încălţările rupte şi umplute cu ziare vechi ale rusului ăstuia. Rusul râdea acum cu un râs profund şi deosebit de sonor, care a clătinat niţel teoria lui Ronel în privinţa relativei lui fericiri. Cine decide? a gândit el, şi s-a umplut deodată de un mare adevăr amestecat cu nu puţină milă de sine, cine a decis că destinul meu e preferabil faţă de al lui? Uite, eu sunt aici, în acelaşi parc în care el e beat şi binedispus, şi eu nu sunt nici una, nici alta, şi tot ce am eu pe lume e un câine care m-a lăsat, care m-a părăsit, o nevastă pe care, la drept vorbind, n-o iubesc cu adevărat şi o afacere care… Gândul la afacere l-a încurajat un pic. La urma urmei, asta era perioada unei anumite înfloriri, ceva ce nu făgăduia, ce-i drept, o fericire neţărmurită, dar părea în clipa aceea preferabil faţă de ziarele din încălţări.

Lângă ieşirea din parcul Meir Ronel a zărit o forfoteală canină printre tufişuri, dar, după un scurt moment de aşteptare, obiectul speranţei lui spulberate s-a dovedit a nu fi decât silueta scundă şi bărboasă a lui Schneider. Ronel, care de-obicei venea în parc numai ziua, a fost surprins să-l descopere acolo pe Schneider la o oră atât de târzie. Primul gând care i-a trecut prin cap a fost că Schneider simte cu un al şaselea simţ câinesc că Blackie s-a pierdut şi a fugit de-acasă ca să se alăture căutărilor, dar un fluierat cunoscut care a răsunat în parc a nimicit presupunerea asta romantică, fiindcă îndată după fluierat a apărut Alma, stăpâna frumoasă şi şchioapă a lui Schneider. Alma, care avea poate douăzeci şi cinci de ani, era una dintre femeile cele mai frumoase pe care le cunoscuse vreodată Ronel, şi desigur cea mai şchioapă dintre ele. Fusese rănită într-un accident de circulaţie deosebit de prostesc, şi cu banii primiţi ca despăgubire a cumpărat în strada Michal, în buricul Tel Avivului, un apartament penthouse renovat complet. Nu încape îndoială că

întâlnirea fatidică a Almei cu un şofer prost şi cu un avocat excelent (odată ea i-a spus lui Ronel şi numele lui, dar, fiindcă nu avea în perspectivă nici o revendicare de despăgubiri, Ronel s-a grăbit să-l uite) i-a deviat cu totul viaţa de la itinerarul care-i fusese destinat spre un complet alt itinerar. Oamenii spun întotdeauna că ar fi gata să renunţe la tot aurul de pe lume ca să-şi redobândească sănătatea, dar e oare asta perfect adevărat? Alma, după câte se putea desluşi la distanţă de o lesă, zâmbea întotdeauna cu un zâmbet într-atât de autentic, că Ronel a încercat la început să-l imite pentru afacerile lui, ba chiar l-a exersat de câteva ori în faţa oglinzii, înainte de a renunţa şi de a alege un alt zâmbet, mai uşor. Zâmbetul ei era permanent, un zâmbet care se odihneşte pe faţă ca un screensaver la computer, şi cu toate astea nu era încremenit şi fals, ci reacţiona tot timpul la împrejurări – se lărgea, se îngusta, devenea surprins sau cinic după caz –, dar era întotdeauna acolo şi întotdeauna era calm, relaxat, senin. Oare ar fi zâmbit aşa şi dacă ar fi fost săracă şi n-ar fi avut platină în picior? Sau zâmbetul ar fi fost atunci altul, mai puţin liniştit, mai temător de un viitor economic nesigur şi de o senectute care o să distrugă o frumuseţe desăvârşită? „Nu ştiam că dumneata şi cu Blackie veniţi aici şi noaptea“, a spus Alma şi a şontâcăit în aria de lumină de la intrarea în parc. „Nu, nu venim şi noaptea“, a gemut Ronel cu disperare „Blackie a fugit“, a spus el, şi s-a grăbit să se corecteze: „…s-a rătăcit.“ Schneider ţopăia în jurul lui cu o veselie enervantă de schnauzer prost şi nu deosebit de sensibil. „Nu înţelege“, s-a scuzat Alma. „Simte mirosul lui Blackie în hainele dumitale. Crede că Blackie e aici.“ „Ştiu, ştiu, ştiu“, a mormăit Ronel, şi deodată, fără nici un avertisment, a izbucnit în plâns. „Dar el nu, el nu e aici. Poate că e mort. Călcat de o maşină, sau poate că-l chinuie copiii în vreo curte din dos, sting în blăniţa lui ţigări, sau

poate că inspectorii primăriei…“ Alma a pus o palmă liniştitoare pe braţul lui. Palma ei era umedă de transpiraţie, şi era ceva plăcut în umezeala asta, ceva fin şi viu. „Hingherii nu lucrează noaptea, iar Blackie e un câine inteligent, nu-i nici un pericol să fie călcat de maşină. Dacă era Schneider…“ Spunând asta, a aţintit asupra lui Schneider al ei cel vesel o privire tristă şi iubitoare, privirea pe care fetele frumoase o păstrează întotdeauna pentru prietenele lor urâte, „atunci ar fi trebuit să fim îngrijoraţi. Dar Blackie ştie să se descurce. Parcă mi-l şi imaginez chelălăind acum lângă uşa casei dumitale sau rozând un os pe care l-a furat la intrarea în casa scărilor.“

Cu toate că putea s-o sune pe Niva şi să afle dacă Blackie nu cumva se întorsese, Ronel a preferat să se ducă acasă şi să controleze personal. Locuia aproape, şi, afară de asta, tocmai pentru că Alma izbutise să sădească în el credinţa că Blackie e acolo, n-a vrut să-i acorde Nivei satisfacţia de a-i da veştile cele bune. Eu şi cu ea, gândea el, de multă vreme trebuia să ne despărţim. Cândva, şi-a amintit el, o privea pe Niva pe când ea dormea şi-şi închipuia un scenariu îngrozitor potrivit căruia ea murise într-un atentat terorist şi el regreta că a înşelat-o şi plângea în direct din studioul emisiunii de ştiri „Încă o seară“ de la televiziune, dintr-un sentiment de vinovăţie pe care izbutea să-l prezinte cu viclenie ca fiind o nesfârşită jale. Gândul ăsta, îşi amintea el, era trist şi îngrozitor, dar îl şi făcea să simtă, în chip surprinzător, un fel de uşurare. Ca şi cum în înlăturarea asta a ei din viaţa lui ar fi fost ceva ce făcea loc acolo pentru altceva, ceva cu mireasmă şi viaţă şi culoare. Dar înainte să apuce să se simtă din nou vinovat, în fantezia lui a pătruns Renana, care după moartea Nivei s-a grăbit să se mute să locuiască împreună cu el, la început ca să-l consoleze şi să-l susţină, şi apoi aşa, pur şi simplu, fără nici un motiv. Ronel a continuat să plutească în imaginaţie până în punctul unde

Renana i-a spus: „Ori eu, ori Blackie“, şi el l-a ales pe Blackie şi a rămas singur în casă. Fără nevastă. Fără dragoste, în afară de iubirea lui Blackie, care, prin însăşi existenţa ei, izbutea doar să facă şi mai puternică singurătatea îngrozitoare pe care o numea viaţa lui.

Ronel a trecut pe lângă el aproape fără să-l observe. Era prea atent să vadă dacă nu e lumina aprinsă la una din ferestrele apartamentului de la etajul trei. Blackie era şi el ocupat – privirea lui înceţoşată urmărea cu admiraţie mâinile rapide ale vânzătorului de la şaormeria „Fesul“, care tăiau fâşii subţiri din conul de carne care se rotea. Dar când, în cele din urmă, s-au văzut unul pe celălalt s-a lăsat cu linsete şi multă bucurie. „Câinele ăsta e ceva deosebit“, a declarat vânzătorul, a îngenuncheat în faţa lui Blackie şi a pus pe şerveţelul de hârtie care era pe trotuar mai multe bucăţi de carne grasă, precum un preot care aduce jertfe unui zeu păros. „Să ştii, mulţi câini vin încoace şi nu le dau nimic. Dar ăsta?“ l-a arătat pe Blackie. „Spune-mi, e de neam turcesc?“ „De ce turcesc?“ s-a revoltat Ronel. „Aşa, pur şi simplu“, s-a scuzat vânzătorul. „Eu sunt din Izmir, aşa că m-am gândit, când eram mic aveam unul exact la fel, un pui. Dar se pişa prin casă, şi taică-meu s-a enervat şi l-a gonit, ca şi cum căţelul ar fi făcut asta dinadins. Dar dumneata, dumneata eşti un om bun. Uite, a fugit de la dumneata, şi dumneata nici măcar nu eşti supărat pe el. Nu ca derbedeii ăştia care-şi croiesc câinele cu cureaua numai dacă se opreşte o clipă să se uite cum se învârte kebabul.“ „N-a fugit“, l-a corectat Ronel şi şi-a rezemat fruntea, obosită, de spinarea voinică a lui Blackie, „s-a rătăcit.“

Noaptea, în pat, Ronel a hotărât că o să scrie o carte. Ceva între o parabolă cu miez şi o carte de aforisme. Povestea o să fie despre un rege pe care-l iubeau toţi supuşii, care pierde ceva ce e foarte scump inimii lui. Nu bani, poate un copil sau un

frate sau chiar o pasăre cântătoare, dacă nu s-a folosit încă nimeni de asta. Către pagina o sută cartea o să se transforme în ceva mai puţin simbolic şi mai actual, care să se ocupe de alienarea pe care omul o suferă în societatea modernă, şi o să ofere şi puţină consolare. Pe la pagina o sută şaizeci-o sută şaptezeci cartea o să se schimbe şi o să devină uşor de citit ca un roman de călătorie, dar o să fie cu mult mai de calitate. Şi pe la pagina trei sute cartea o să se transforme într-un animal cu blană plăcută la atingere pe care cititorul o să-l poată îmbrăţişa şi mângâia ca să facă faţă singurătăţii. Încă nu era decis în privinţa tehnologiei cu ajutorul căreia cartea o să se transforme într-un animal plăcut la atingere, dar şi-a spus în sinea lui, înainte de a aţipi, că în domeniile biologiei moleculare şi al priceperii editoriale s-au făcut în ultimii ani progrese extraordinare, aşa încât colaborarea dintre ele pur şi simplu se impune.

În noaptea aceea Ronel a visat un vis, iar în visul lui el şade pe balcon la el acasă şi studiază concentrat un cotidian, făcând în acelaşi timp o încercare temerară de a dezlega enigma existenţei umane, când în balcon răsare prin surprindere câinele lui iubit Blackie, îmbrăcat cu un costum gri la modă şi ţinând un os enorm în gură. Blackie depune osul la picioarele lui Ronel şi, înclinându-şi capul, îi face aluzie să caute răspunsul în paginile de economie, şi pe urmă îl lămureşte cu glas omenesc profund, care aminteşte niţel de vocea crainicului Ghilad Adin de la emisiunile de ştiri, că speţa umană nu e mai mult decât un sistem de a te pune la adăpost de impozite. „De a te pune la adăpost de impozite?“ întreabă derutat Ronel, iar Blackie dă din capul lui cel înţelept că da, şi se grăbeşte să povestească în ce fel consilierul lui în probleme fiscale, un extraterestru care locuieşte pe steaua de unde venise odinioară Blackie, l-a sfătuit să-şi investească toate veniturile într-o firmă cu

orientare ecologică, fiindcă la fiscul extratereştrilor toţi se omoară după asta. Şi cum a ajuns repede de tot, prin mijlocirea câtorva societăţi-fantomă, la tot domeniul ăsta al dezvoltării vieţii şi raselor noi pe planete îndepărtate. „În linii mari“, a explicat Blackie, „tuturor le e limpede că în dezvoltarea speciei umane, ca şi în dezvoltarea altor rase, nu există cu adevărat o linie ascendentă. Dar fiindcă e vorba de un domeniu nou, în care nu există nici un fel de reglementări în privinţa impozitelor, nu există nici o modalitate prin care să fiu împiedicat să scot pentru firma asta un munte de chitanţe.“ „Eu nu cred“, l-a contrazis Ronel în visul lui, „refuz să cred că singurul nostru rol pe lumea asta e să creăm posibilităţi de evaziune fiscală prin mijlocirea cărora câinele meu iubit să-şi poată spăla banii.“ „Mai întâi şi mai întâi“, a observat Blackie, „nimeni nu vorbeşte aici despre spălare de bani. Tot ce câştig soseşte din capul locului curat, eu nu fac şmecherii. Nu-i vorba aici de mai mult decât de mijloace semilegale de umflare a cheltuielilor. Şi în al doilea rând, hai să spunem că accept ideea ta şi adopt premisa ta potrivit căreia adevăratul rol al umanităţii nu e să-mi servească mie drept adăpost de taxe. Atunci, dacă mergem cu exerciţiul ăsta de gândire încă un pic mai departe, ce alt rol are ea, umanitatea?“ Blackie a tăcut o clipă şi, când a văzut că Ronel n-are nici un răspuns la îndemână, a lătrat de două ori, a ridicat osul în bot şi a plecat din balcon.

Şi în dimineaţa asta Ronel s-a trezit cu o erecţie superbă, iar Blackie iarăşi i-a lins mădularul, şi Ronel iarăşi n-a izbutit să descifreze pe deplin intenţia lui Blackie, care se agita prin dormitor fără nici un os în bot şi complet gol. Nu, asta nu e ceva sexual, a fost primul gând al lui Ronel – şi un gând categoric, care i-a fulgerat prin minte –, e ceva amical, e ceva mai mult decât amical, e ceva existenţial. „Blackie dragule, prietene“, jubila el,

în şoaptă, ca să n-o trezească pe Niva, „numai tu mă iubeşti cu adevărat.“

O împunsătură

Totul a început cu o sărutare. Aproape întotdeauna totul începe cu o sărutare. Ela şi Tsiki erau culcaţi goi în pat, legaţi unul de celălalt numai prin vârful limbii, când ea a simţit o împunsătură. „Te-am rănit?“ a întrebat Tsiki, şi când ea a dat din cap că nu, s-a grăbit să adauge: „Îţi curge sânge.“ Şi într-adevăr, îi curgea sânge. Din gură. „Îmi pare rău, a spus el“, şi atunci s-a ridicat din pat şi a început să se învârtă neliniştit prin bucătărie. A scos o tăviţă cu gheaţă din congelator şi a lovit-o cu îndemânare de blatul de marmură. „Poftim“, i-a întins câteva cuburi cu o mână tremurândă, „pune astea pe buză. Haide, o să-ţi oprească hemoragia.“ Tsiki a fost întotdeauna priceput la treburile astea. În armată fusese infirmier. Avea şi calificare de ghid. „Iartă-mă“, a continuat el tot mai palid, „cred că te-am muşcat, ştii, în focul pasiunii.“ „Nu-i nimic“, i-a zâmbit ea, cu un cub de gheaţă lipit de buza de jos, „nu s-a-ntâmplat nimic grav.“ Bineînțeles, era o minciună. Fiindcă se întâmplase ceva serios. Nu în fiecare zi cineva cu care locuieşti împreună te face să sângerezi, şi după aceea mai şi minte şi spune că te-a muşcat, deşi tu ai simţit foarte clar o împunsătură.

După întâmplarea asta nu s-au mai sărutat câteva zile, din cauza rănii. Buzele sunt o zonă foarte sensibilă. Iar când au reînceput, o făceau cu precauţie. Ea a simţit că el ascunde ceva. Şi într-adevăr, într-una din nopţi ea a profitat că el dormea cu gura deschisă, a băgat cu grijă un deget sub limba lui şi a găsit acel ceva. Un fermoar mititel. Un fermoraş. Dar când a tras de el, Tsiki al ei s-a desfăcut tot, s-a desfăcut ca o scoică şi înăuntrul lui se odihnea Jürgen. Jürgen, spre deosebire de Tsiki, avea o bărbuţă de ţap, favoriţi foarte foarte

îngrijiţi şi un mădular necircumcis. Ela s-a uitat la el cum dormea, a împăturit încetişor învelişul de Tsiki şi l-a ascuns într-un dulap din bucătărie, îndărătul lăzii de gunoi, acolo unde ţinea pungile de plastic pentru gunoi.

Viaţa cu Jürgen nu era uşoară. Sexul era absolut fenomenal, dar el bea foarte mult, şi atunci când bea făcea scandal şi o făcea de râs. Afară de asta, îi plăcea s-o facă să se simtă vinovată că din cauza ei părăsise Europa şi venise să locuiască în Israel. Şi întotdeauna când în Israel se întâmpla ceva rău, fie că se întâmpla în realitate, fie că se întâmpla la televizor, îi spunea: „Uite cum e ţara asta a ta“, şi ebraica lui era foarte proastă. Şi vorbele astea, „a ta“, aşa cum le spunea el sunau ca un act de acuzare. Părinţii Elei nu-l iubeau, şi mama, care chiar îl simpatizase pe Tsiki, îi spunea „goiul“. Taică-său îl întreba întotdeauna despre munca lui, şi Jürgen întotdeauna rânjea şi spunea: „Tomnu' Schviro, munca e ca mustaţa, te mult nu mai e la modă.“ Şi asta niciodată nu amuza pe nimeni. Cu siguranţă, nu pe tatăl Elei, care încă mai purta mustaţă.

În cele din urmă Jürgen s-a cărat. S-a întors la Düsseldorf ca să facă acolo muzică şi să trăiască din indemnizaţia de şomaj. În Israel, spunea el, niciodată nu va avea succes, fiindcă accentul îl dezavantajează. Oamenii au aici idei preconcepute, nu le plac nemţii. Ela n-a spus nimic, dar în sinea ei a simţit că nici în Germania n-o să ajungă departe cu muzica lui bizară şi textele lui cam kitsch. Avea chiar un cântec pe care-l scrisese despre ea. Îl intitulase *Goddess*, şi tot cântecul era despre cum fac ei sex pe un dig şi despre orgasmul ei, care e ca „un talaz care se sfarmă de o stâncă“, şi ăsta e un citat.

La jumătate de an după plecarea lui Jürgen, Ela căuta o pungă pentru gunoi, când a găsit învelişul de Tsiki. Poate că fusese o greşeală să-i deschidă fermoarul, s-a gândit ea. Poate. În chestiile astea e

greu de spus ceva cu certitudine. În seara aceea, pe când se spăla pe dinţi, şi-a amintit din nou de sărutul cu pricina, de împunsătură. Şi-a clătit gura cu multă apă şi s-a uitat în oglindă. Îi rămăsese o cicatrice, şi atunci când a examinat-o de aproape a desluşit, sub limbă, un mic fermoar. La atins cu degetul, şovăitoare. A-ncercat să-şi închipuie cum o să fie ea cea dinăuntru. Asta i-a dat multă speranţă, dar şi ceva teamă, mai ales de nişte mâini pistruiate şi de o piele a obrazului uscată. Poate că o să aibă un tatuaj, s-a gândit. În formă de trandafir. Întotdeauna voise să-şi facă unul, dar nu avusese curaj. Îşi închipuia că doare cumplit.

Băiatul cel bine-crescut

Băiatul cel bine-crescut a bătut la uşă. Părinţii lui erau prea ocupaţi să se certe ca să răspundă, dar după câteva ciocănituri el a intrat totuşi. „Eroare“, îi spunea tata mamei, „asta suntem noi, o eroare. Ca în desenele alea care arată cum să nu faci ceva. Aşa suntem noi. Cu un Nu! mare dedesubt şi un x roşu pe mutră.“ „Ce vrei să-ţi spun?“ îi zicea mama tatei. „Orice am să spun acum am să regret pe urmă.“ „Spune, spune“, a aruncat tata, „de ce să aşteptăm până pe urmă când se poate regreta încă de pe-acum?“

Băiatul cel bine-crescut ţinea în mână un aeromodel. Îl construise singur. Foaia cu instrucţiuni care era ataşată la ambalaj era într-o limbă pe care el n-o înţelegea, dar erau acolo desene clare şi săgeţi, şi băiatul cel bine-crescut, despre care taică-său spunea întotdeauna că are mâini de aur, dibace, reuşise să construiască aeromodelul după desenele acelea, fără nici un alt ajutor.

„Cândva râdeam“, a spus mama, „râdeam mult, în fiecare zi. Iar acum…“ l-a mângâiat, mecanic, pe cap pe băiatul cel bine-crescut, „acuma nu mai râd. Asta-i tot.“ „Asta-i tot?“ a răcnit tata. „Asta-i tot? Asta e «pe urmă am să regret»? «Cândva râdeam»? Big fucking deal.“ „Te rog, Ido, încetează“, a spus mama. „Ce să încetez?“ a întrebat tata. „Să vorbeşti urât de faţă cu copilul“, a şoptit mama. „Asta nu-i o înjurătură“, a contrazis-o tata, „şi e în engleză. El nu ştie engleză.“ „Ce avion frumos“, a spus mama şi şi-a mutat ostentativ privirea de la tata, „poate ieşi afară să te joci puţin cu el?“ „Îmi daţi voie?“ a întrebat băiatul cel bine-crescut. „Sigur că-ţi dăm voie“, a zâmbit mama şi l-a mângâiat din nou pe

cap aşa cum se mângâie pe cap un câine. „Şi când să mă întorc?“ a întrebat băiatul cel bine-crescut. „Când vrei“, a izbucnit tata, „şi dacă ţi-e bine acolo, afară, poţi să nu te întorci deloc, dă numai telefon din când în când, ca mama să nu fie îngrijorată.“

Mama s-a ridicat şi i-a tras tatei o palmă din toate puterile. Era ciudat, fiindcă părea că palma asta l-a înveselit pe tata, şi tocmai mama a început să plângă. „Haide, du-te“, i-a spus mama printre lacrimi băiatului celui bine-crescut. „Du-te odată să te joci cât mai e lumină. Dar întoarce-te înainte să se întunece.“ Poate că faţa lui e tare ca piatra, s-a gândit în sinea lui băiatul cel bine-crescut pe când cobora pe scări, şi de-asta doare mâna atunci când îl loveşti.

Băiatul cel bine-crescut a azvârlit aeromodelul cu toată puterea. Aeromodelul a făcut o buclă în aer şi a continuat să plutească paralel cu pământul până s-a ciocnit de ţâşnitoare. Aripa i s-a strâmbat niţel, şi băiatul cel bine-crescut s-a apucat s-o îndrepte. „Vai“, a spus o fetiţă roşcovană pe care n-o observase mai înainte, şi a întins către el o mână pistruiată. „Ce avion cool. Şi eu vreau să-l fac să zboare.“ „Ăsta nu e avion“, a corectat-o băiatul cel bine-crescut, „ăsta e un aeromodel. Un avion are motor.“ „Hai, dă-mi-l odată“, a poruncit fetiţa fără să coboare mâna, „nu fi cărpănos.“ „Trebuie mai întâi să-i aranjez aripa“, s-a eschivat băiatul cel bine-crescut, „nu vezi că s-a strâmbat?“ „Zgârciobule“, a spus fetiţa. „Să dea Dumnezeu să ţi se întâmple multe lucruri rele.“ S-a încruntat încercând să se gândească la ceva mai puţin general, şi în cele din urmă, atunci când a reuşit, a zâmbit: „Să moară mă-ta. Asta-i, să moară, amin.“ Băiatul cel bine-crescut s-a făcut că nu aude, exact aşa cum fusese învăţat: fă-te că n-auzi. Era cu un cap mai înalt decât roşcovana, şi dac-ar fi vrut ar fi putut să-i ardă o palmă, şi asta ar fi durut-o pe fetiţă foarte tare, mult mai tare decât pe el, fiindcă

faţa ei sută la sută că nu era de piatră. Dar el nu pălmuia, nu dădea lovituri cu piciorul, nici cu pietre nu arunca. El nici măcar nu întorcea înjurături. El era bine-crescut. „Şi tac-tu să moară, şi să mori şi tu“, a adăugat roşcovana ca şi cum şi-ar fi adus aminte, „amin“, şi a plecat de-acolo.

*

Băiatul cel bine-crescut a lansat aeromodelul încă de câteva ori. În lansarea cea mai reuşită aeromodelul a făcut trei bucle întregi în aer înainte să cadă. Şi soarele de deasupra băiatului începuse să coboare acum, şi cerul dimprejurul lui începuse să se înroşească. Taică-său îi spusese cândva că dacă te uiţi la soare mult timp fără să-ţi muţi privirea poţi să orbeşti, şi din cauza asta băiatul cel bine-crescut avea grijă să închidă ochii la fiecare câteva clipe. Dar şi când ţinea ochii închişi continua să vadă roşul cerului. Era ciudat, şi băiatul cel bine-crescut ar fi dorit foarte mult să cerceteze chestia asta încă un pic, ca să înţeleagă. Dar în acelaşi timp ştia că dacă nu ajunge acasă la timp mama o să fie îngrijorată. „Soarele o să fie aici în fiecare zi“, s-a gândit în sinea lui băiatul cel bine-crescut şi s-a aplecat să ridice aeromodelul de pe iarbă. „Şi eu nu întârzii niciodată.“

Când băiatul cel bine-crescut a intrat în casă, maică-sa se mai ţinea încă de mână şi plângea în sufragerie. Tata nu era acolo. Mama a spus că e în dormitor, doarme, fiindcă la noapte e de serviciu, şi s-a dus să-i pregătească băiatului celui bine-crescut omleta pentru cină. Băiatul cel bine-crescut a împins un pic uşa întredeschisă a camerei părinţilor. Tata zăcea pe pat, îmbrăcat în haine de stradă şi încălţat. Zăcea pe burtă cu ochii deschişi şi atunci când băiatul cel bine-crescut şi-a aruncat o privire înăuntru el a întrebat fără să-şi ridice capul de pe pat: „Cum e aeromodelul?“ „E bun“, a spus băiatul cel bine-crescut, şi când a simţit că poate ce a spus nu e suficient, a adăugat „foarte

bun.“ „Eu şi cu mama ne certăm câteodată şi spunem lucruri jignitoare“, a spus tata, „dar tu ştii că n-are importanţă ce spunem, eu pe tine te iubesc totdeauna-totdeauna, nu-i aşa?“ „Da“, a încuviinţat din cap băiatul cel bine-crescut şi a dat să iasă şi să închidă după el uşa, „ştiu, mulţumesc.“

Mystique

Omul care ştia dinainte ce am eu de gând să spun şedea lângă mine în avion şi avea un zâmbet prostesc. Asta putea să te scoată din minţi la el, faptul că nici măcar nu era deştept, sau sensibil, şi totuşi reuşea să spună toate lucrurile pe care voiam să le spun eu, cu trei secunde înaintea mea. „Aveţi cumva Mystique de la Guerlain?“ a întrebat-o el pe stewardesă cu o clipă înainte să apuc s-o întreb eu, şi ea a zâmbit cu un zâmbet care-i dezvelea toţi dinţii şi a spus că tocmai a rămas unul singur, ultimul. „Nevastă-mea se omoară după parfumul ăsta, a devenit de-a dreptul dependentă de el. Dacă mă întorc din străinătate fără un flacon de Mystique de la duty-free, spune că n-o mai iubesc. Dacă îndrăznesc să intru în casă fără cel puţin un flaconaş ca ăsta, sunt la mare ananghie.“ Asta era replica pe care urma s-o rostesc eu, dar omul care ştia ce am eu de gând să spun mi-a furat-o fără să clipească măcar. Îndată ce roţile avionului au atins pista, şi-a deschis telefonul mobil, cu o clipă înaintea mea, şi a sunat-o pe nevastă-sa. „Am aterizat“, a spus el. „Regret. Ştiu că asta trebuia să se întâmple ieri, zborul a fost amânat. Nu mă crezi? Poţi să verifici. Sună-l pe Arik. Ştiu că nu-l ai. Pot să-ţi dau numărul lui imediat.“ Şi pe agentul meu de voiaj îl cheamă Arik. Şi el ar fi dispus să mintă de dragul meu.

Când avionul a ajuns la clădirea aeroportului el tot mai vorbea la mobil. A dat toate răspunsurile pe care le-aş fi dat eu. Fără sentiment, ca un papagal. Ca un papagal într-o lume în care timpul curge invers – repetând ceea ce urma de-abia să fie rostit în loc să repete cele spuse mai înainte. Răspunsurile lui erau cele mai corecte de pe lume ţinând seama de situaţie. Situaţia lui nu era prea

bună. Nu era bună deloc. Nici a mea nu era. La telefonul meu încă nu răspunsese nimeni, dar ascultându-l pe omul care ştia ce urmează să spun eu îmi pierea orice chef să vorbesc. Numai ascultându-l pe el puteam să înţeleg că din pocinogul ăsta – chiar dacă am să reuşesc să găsesc o portiţă de scăpare – o să ies spre o realitate cu totul nouă pentru mine. Ea n-o să mă ierte, n-o să mai aibă niciodată încredere în mine. Niciodată. Toate viitoarele mele călătorii o să fie un infern, şi răstimpul dintre ele o să fie chiar şi mai rău. El continua să vorbească şi să vorbească şi să vorbească, să spună toate acele propoziţii pe care le compusesem eu şi încă nu le rostisem. Nu înceta, şuvoiul ăsta de vorbe. A mărit ritmul, şi-a schimbat intonaţia, ca un înecat care se zbuciumă din răsputeri încercând să se menţină la suprafaţa apei. Oamenii începuseră de-acum să coboare. El s-a ridicat de pe locul lui, continuându-şi convorbirea, a cules cu mâna liberă geanta laptopului şi a pornit spre ieşire. Mi-am dat seama că uită punguţa pe care o pusese sus, în compartimentul pentru bagaje. Am văzut cum o uită şi n-am spus nimic. Am rămas locului. Încet-încet avionul s-a golit. În cele din urmă am rămas numai eu şi o femeie bigotă grasă, cu un milion de copii. M-am ridicat şi am deschis compartimentul de bagaje în chipul cel mai firesc din lume. Am scos de-acolo punga de la duty-free, ca şi cum dintotdeauna ar fi fost a mea. Sub plasticul transparent se zăreau o chitanţă pentru scutire de impozit şi un flacon de Mystique de la Guerlain. Nevastă-mea se omoară după parfumul ăsta, a devenit de-a dreptul dependentă de el. Dacă mă întorc din străinătate fără un flacon de Mystique de la duty-free, spune că n-o mai iubesc. Dacă îndrăznesc să intru în casă fără cel puţin un flaconaş ca ăsta, sunt la mare ananghie.

Creative writing

Prima povestire pe care a scris-o Maia era despre o lume în care oamenii se dedublează în loc să se înmulţească. În lumea asta fiecare om se poate preface într-o anumită clipă în două fiinţe, fiecare dintre ele având jumătate din vârsta lui. Unii aleg să facă lucrul ăsta în tinereţe – sunt femei care la optsprezece ani se desfac de-acum în două fete de nouă ani – şi sunt alţii care aşteaptă până când se chivernisesc şi se realizează profesional şi economic şi fac treaba asta abia la vârsta maturităţii. Eroina povestirii Maiei era o femeie care nu se putea dedubla, care trecuse de optzeci de ani şi, în ciuda tuturor presiunilor sociale, nu reuşea şi nu reuşea să se dedubleze. La sfârşitul povestirii femeia murea. Povestirea era frumoasă, în afară de sfârşit. Era în sfârşitul ăsta ceva deprimant. Deprimant şi previzibil. La curs i s-au adus multe laude tocmai pentru final. Profesorul, care, se presupunea, e un scriitor cunoscut sau ceva în genul ăsta, dar despre care Aviad nu auzise niciodată, i-a spus că „este ceva tulburător în banalitatea finalului“ sau o altă asemenea nerozie. Aviad a văzut cât a bucurat-o complimentul – era de-a dreptul emoţionată când i-a povestit despre el, a citat propoziţia pe care scriitorul ăla i-o spusese aşa cum se citează un verset din Biblie. Iar Aviad, care la început încă a mai încercat să propună ceva în legătură cu finalul, s-a răzgândit pe loc şi a spus că totul nu-i decât o chestiune de gust şi că el de fapt nu se pricepe la chestiile astea.

Fusese ideea soacră-sii ca Maia să meargă la curs. A povestit că fata unor prieteni a participat la ceva de soiul ăsta în urmă cu un an şi că i-a plăcut foarte tare. Şi Aviad a simţit că o să fie bine dacă

Maia o să iasă mai mult din casă, dacă o să facă ceva care s-o preocupe. El avea munca lui în care putea să se cufunde cât poftea, în business-ul lui era întotdeauna câte ceva care trebuia pus la punct. Dar ea, de când cu avortul, rămăsese ca blocată în casă, şi întotdeauna când se întorcea o găsea în living, şezând aşa, cu spinarea dreaptă. Nu citea, nu se uita la televizor, nici măcar nu plângea. Când şovăia, Aviad ştia s-o convingă. „Du-te măcar o dată, de încercare“, i-a spus el, „aşa cum merge un copil în tabără.“ Pe urmă s-a gândit că era cam lipsit de tact, după toate prin câte trecuseră cu nici două luni în urmă, să-i dea ca exemplu un copil. Dar pe Maia exemplul ăsta a făcut-o chiar să zâmbească, şi a spus că o tabără e exact ce i-ar trebui ei acum.

A doua povestire pe care a scris-o era despre o lume în care oamenii sunt în stare să-i vadă numai pe cei pe care-i iubesc. Eroul povestirii era un bărbat însurat care e îndrăgostit de nevasta lui. Într-o zi nevastă-sa se ciocneşte de el pe coridor, şi paharul pe care el îl ţinea în mână cade pe jos şi se sparge. Câteva zile după aceea, în timp ce el moţăie în fotoliu, ea se aşază peste el. În amândouă rândurile ea se justifică printr-un pretext: tocmai se gândea la altceva, nu s-a uitat când s-a aşezat. Dar bărbatul începe să bănuiască că dragostea ei pentru el s-a isprăvit. Ca să-şi verifice teoria, hotărăşte să facă ceva cu totul ieşit din comun: să-şi radă jumătatea stângă a mustăţii. Se întoarce acasă numai cu jumătate de mustaţă, şi ţine în mână un buchet de anemone. Nevastă-sa îi mulţumeşte pentru flori şi zâmbeşte. El observă cum dibuie prin aer ca să-i dea o sărutare. Maia a intitulat povestea „O jumătate de mustaţă“ şi i-a povestit lui Aviad că atunci când a citit-o cu glas tare la curs au fost oameni care au plâns. Aviad i-a zâmbit şi a spus: „Nevasta mea cea talentată“, apoi a sărutat-o pe frunte. Încă din noaptea aceea s-au ciondănit pentru o prostie. Ea uitase să-i transmită

un mesaj sau ceva de felul ăsta şi el s-a luat de ea. Era din vina lui, aşa că până la urmă i-a cerut iertare. „Am avut azi o zi infernală la lucru“, a spus el şi i-a mângâiat piciorul într-o încercare de împăcare. „Mă ierţi?“ Şi ea l-a iertat.

Profesorul a publicat un roman şi o culegere de povestiri scurte. Nici una din cărţi n-a avut mare succes, dar amândouă au primit câteva recenzii favorabile. Aşa i-a spus lui Aviad vânzătoarea de la librăria Steimatzki. Romanul era o carte foarte groasă, şase sute douăzeci şi patru de pagini. Aviad a cumpărat culegerea de schiţe. Ţinea cartea la birou, şi în pauzele de prânz citea din ea. Toate povestirile din culegere se petreceau peste hotare, asta era ca un laitmotiv. Fiecare poveste în altă ţară. Pe coperta a patra scria că autorul fusese ghid şi că umblase mult prin lume îndrumând turişti. Era acolo şi o poză mititică de-a lui, în alb-negru. În poză surâdea cu un zâmbet arogant, ca de păun, ca unul care se simte norocos că s-a născut aşa cum e el. Maia i-a povestit lui Aviad că scriitorul ăsta i-a spus că după curs o să ducă nişte povestiri de-ale ei editorului lui, şi că nu e cazul să-şi facă prea multe speranţe, dar în ultimii ani editurile caută cu lumânarea talente noi.

A treia povestire a Maiei avea un început amuzant. Povestea era despre o femeie însărcinată care naşte un pisoi. Eroul povestirii e soţul, care bănuieşte că pisoiul nu e al lui. Pe acoperişul coşmeliei cu lăzi de gunoi, exact vizavi de dormitorul celor doi soţi, moţăie întotdeauna un cotoi roşcovan şi gras care îi aruncă soţului priviri dispreţuitoare de fiecare dată când bărbatul coboară să ducă gunoiul. În cele din urmă se ajunge la confruntări violente între soţ şi cotoi. Soţul aruncă în cotoi cu o piatră, şi cotoiul i-o plăteşte cu muşcături şi cu zgârieturi. La coadă la vaccinul antitetanic, la policlinică, aşteaptă împreună cu soţul rănit şi nevastă-sa şi pisoiul, pe care ea încă îl mai alăptează. Soţul are dureri şi se

simte umilit, dar se străduieşte să nu plângă. Iar pisoiul, care-i simte suferinţa, se eliberează delicat din îmbrăţişarea mamei, se apropie de el, îi linge obrazul cu duioşie şi scoate un „miau“ consolator. „Ai auzit?“ spune mama emoţionată, „a spus «tată».“ În punctul ăsta soţul nu şi-a mai putut opri lacrimile, şi Aviad, când a citit asta, a trebuit să facă un efort ca să nu plângă împreună cu el. Povestea asta, a spus Maia, a început s-o scrie încă înainte să ştie că e din nou însărcinată. „Ce chestie“, s-a minunat ea. „Creierul meu încă nu ştia că sunt însărcinată, dar subconştientul meu ştia deja.“ Marţea următoare, când trebuia s-o ia de la muzeu după curs, Aviad a sosit cu jumătate de oră mai devreme, a lăsat maşina în parcare şi a intrat s-o caute. Maia a fost surprinsă să-l vadă acolo, şi el a insistat să-l prezinte scriitorului. Scriitorul mirosea a colonie. I-a strâns uşor mâna şi i-a spus că dacă Maia l-a ales ca soţ înseamnă că e mai mult ca sigur un om cu totul deosebit.

Trei săptămâni mai târziu Aviad s-a înscris la cursul de creative writing pentru începători, la „Casa Scriitorilor“. Maiei nu i-a spus nimic despre asta, şi pentru mai multă siguranţă a rugat-o pe secretară ca, dac-o să telefoneze cineva de acasă, să spună că e într-o întâlnire importantă şi că nu poate fi deranjat. În afară de el mai erau în sală doar femei în vârstă care-i aruncau priviri răutăcioase. Îndrumătoarea era o femeie tânără şi slabă, cu basma, şi femeile de la curs o bârfeau că locuieşe într-o aşezare undeva în teritoriile ocupate şi că suferă de cancer. Ea le-a cerut tuturor să facă un exerciţiu de scriere automată. „Puneţi pe hârtie tot ce vă trece prin cap“, le-a spus, „nu vă gândiţi, pur şi simplu scrieţi.“ Aviad a încercat să înceteze să gândească. Era foarte greu. Bătrânele din jurul lui scriau cu o viteză nervoasă, ca nişte eleve care încearcă să apuce să termine teza înainte ca profesoara să le ceară să pună jos pixurile, şi după câteva minute a început şi el. Povestea pe care a

scris-o era despre un peşte pe care cândva, în timp ce înota în voie în mare, o vrăjitoare rea l-a transformat într-un om. Peştele n-a acceptat să se împace cu destinul lui nefericit şi a decis s-o urmărească pe vrăjitoare şi s-o silească să-l prefacă din nou în peşte. Fiindcă era un peşte rapid şi deosebit de activ, s-a şi însurat în timp ce-o urmărea, ba a şi întemeiat o mică societate pentru importul de articole de plastic din ţările Orientului; o societate care, datorită vastelor cunoştinţe pe care le dobândise străbătând ca peşte cele şapte mări, a început să prospere şi a ajuns, la un moment dat, chiar cotată pe bursă. Între timp, vrăjitoarea cea rea, care obosise niţel după atâţia ani de răutate, a hotărât să se întoarcă la toţi cei pe care-i vrăjise, să le ceară iertare şi să-i readucă la starea lor naturală. La un moment dat a ajuns şi la peştele pe care-l transformase în om. Secretara peştelui a rugat-o să aştepte până când o să încheie o întâlnire prin satelit cu asociaţii lui din Taiwan. În etapa asta a vieţii lui, peştele nu mai ţinea bine minte că el e peşte, iar societatea lui controla ceva mai mult de jumătate din lume. Vrăjitoarea a aşteptat câteva ceasuri bune, şi când a văzut că întâlnirea nu se mai termină s-a urcat pe mătura ei şi a zburat de-acolo. Peştele a continuat cu înfăptuirile lui măreţe şi mai ales a continuat să fie foarte ocupat, până când într-o bună zi, când era cu adevărat bătrân, şi-a aruncat privirea pe-o fereastră a uneia din zecile de clădiri uriaşe pe care le cumpărase pe litoral ca investiţie imobiliară înţeleaptă şi a văzut marea. Şi când a văzut-o şi-a amintit deodată că el de fapt e un peşte. Un peşte foarte bogat care deţine zeci de filiale şi acţiuni la bursă în lumea întreagă, dar e totuşi, încă, un peşte. Un peşte care de mulţi ani nu mai simţise gustul sărat al mării. Când Aviad s-a oprit din scris îndrumătoarea a aţintit asupra lui o privire întrebătoare. „N-am final“, s-a scuzat el, în şoaptă,

ca să nu deranjeze bătrânele care continuau să scrie.

Guturai

Doi inşi aşteaptă lângă birou în cabinetul unui medic care practică acupunctura. Un tată şi un fiu. Medicul intră în cabinet.

E chinez.

Se aşază lângă birou. Îi cere fiului, într-o engleză cu un accent ciudat, să-şi pună amândouă mâinile pe masă.

Chinezul îşi pune degetele pe braţele fiului şi închide ochii. Pe urmă îi cere să scoată limba. Fiul scoate limba ostentativ.

Chinezul dă din cap aprobator şi-i cere fiului să se întindă pe pat.

Fiul se culcă pe pat şi închide ochii.

Tatăl întreabă dacă fiul trebuie să se dezbrace.

Chinezul clatină din cap. Scoate din sertarul biroului ace lungi şi subţiri şi începe să le înfigă.

Câte unul în spatele fiecărei urechi.

Câte unul în fiecare obraz, aproape de nas.

Câte unul de fiecare parte a frunţii, aproape de ochi.

Fiul geme surd, ţine ochii închişi.

Acum, le spune tatălui şi fiului medicul, trebuie aşteptat.

Şi după tratament, se interesează tatăl, o să se simtă mai bine?

Medicul dă din umeri şi iese din încăpere.

Tatăl se apropie de patul pe care e culcat fiul şi-şi pune mâna pe umărul lui.

Trupul fiului se crispează.

Când era împuns nu se crispa, acuma da.

După o jumătate de oră chinezul se întoarce în cabinet şi cu mişcări rapide extrage toate acele.

Le spune tatălui şi fiului că trupul reacţionează la tratament şi că ăsta e semn bun. Acum guturaiul o să înceteze. Ca dovadă le arată punctele în care

au fost înfipte acele. În jurul fiecăruia dintre ele a apărut un cerc roşu.

Pe urmă se aşază la birou.

Tatăl îl întreabă pe chinez cât are de plătit. Se pregătise să întrebe asta înainte de tratament şi uitase. Dacă ar fi ţinut minte să întrebe înainte, poziţia lui pentru tocmeală ar fi fost mai avantajoasă. Nu că ar fi intenţionat să se tocmească. Doar e vorba de sănătatea singurului lui copil. Adică, singurul care trăieşte.

Chinezul spune că tratamentul costă trei sute cincizeci de shekeli, şi că mai e ceva ce trebuie înghiţit după masă, ceva ce mai costă încă o sută de shekeli.

Chinezul îi înştiinţează că o să trebuiască să urmeze o serie de şedinţe. Cel puţin zece. În fiecare zi, în afară de sabat.

Chinezul menţionează că ar fi preferabil dacă ar urma tratamentul şi de sabat, dar că de sabat el nu lucrează, fiindcă nu-l lasă nevastă-sa.

„Nevastă-mea“ e poate singurul cuvânt în afară de „guturai“ pe care îl rosteşte în ebraică.

Când rosteşte cuvântul ăsta tatăl simte o singurătate îngrozitoare.

Îi trece prin cap o idee stranie. Vrea să-i spună chinezului că el trebuie să-şi golească băşica, şi atunci, când o să încuie uşa toaletei, să se masturbeze în closet.

I se pare că o să-i aline întru câtva senzaţia de singurătate. Nu e sigur de asta. În medicina chineză sămânţa bărbătească e percepută ca o formă de energie. Când ejaculezi puterea ta scade, şi de aceea nu e recomandabil să faci asta, mai cu seamă când te simţi slăbit.

Tatăl nu ştie toate astea, şi totuşi renunţă la idee. Îi e greu să-şi suporte singurătatea, dar nu-i surâde ideea de a-şi lăsa fiul singur în cabinet cu chinezul ăsta.

În fiecare zi în afară de sabat, repetă chinezul. El crede că tatăl n-a auzit prima oară.

Tatăl plăteşte cu bancnote noi, patru sute cincizeci exact, nu e nevoie de rest.

Stabilesc o oră pentru a doua zi.

În timp ce-i conduce până la uşă chinezul le spune în ebraică: „Să fiţi sănătoşi.“

Fiul gândeşte în sinea lui că e ciudat că chinezul a spus „Să fiţi sănătoşi“, la plural. Că doar numai el e bolnav.

Tatăl nu observă asta. El se gândeşte la altceva.

„Nevastă“, „guturai“, „să fiţi sănătoşi“.

„Să fiţi sănătoşi“, „guturai“, „nevastă“.

Nimic nu-i mai ciudat decât să auzi un chinez vorbind ebraică.

Să-l prinzi de coadă pe cucurigu…

Cel mai greu e noaptea. Nu spun „mi-e mai dor ca oricând“, fiindcă nu mi-e dor. Dar noaptea, când sunt singur în pat, mă gândesc la ea. Nu gânduri din cele calde, la toate momentele frumoase pe care le-am avut împreună. Mai degrabă un fel de imagine de-a ei în chiloţi şi tricou, dormind cu gura deschisă, răsuflând greu, lăsând un cerc de salivă pe pernă, şi saliva, a mea, privind-o. Ce anume simţeam atunci, când o priveam? Înainte de orice, uimire că nu mi-e scârbă. Şi pe urmă un fel de afecţiune. Nu dragoste, afecţiune. De felul pe care-l simţi faţă de un animal sau faţă de un prunc mai mult decât faţă de perechea ta. Şi atunci încep să plâng. Aproape în fiecare noapte. Şi nu e un plâns de căinţă, fiindcă nu mă încearcă nici un regret. N-am de ce. Ea m-a lăsat. Şi, dacă privesc în urmă, faptul că ne-am despărţit a fost spre bine. Nu numai pentru ea, pentru amândoi. Şi încă mai bine a fost că am făcut asta la timp, înainte să avem copii şi toate să devină mai complicate. Atunci de ce plâng? Fiindcă aşa se întâmplă. Când ţi se ia ceva, chiar dacă e de căcat, doare. Chiar dacă ţi se scoate o tumoare, rămâne o cicatrice. Şi noaptea e, pesemne, timpul cel mai potrivit s-o scarpini.

Uzi are un telefon mobil nou, dintr-alea care primesc actualizări de la bursă în timp real. Când acţiunile firmei lui de computere cresc aparatul îi cântă „Eşti măreţ“, iar când acţiunile scad el cântă „Singur-singurel“ de Zohar Argov. E o lună de când se învârte cu invenţia asta şi de fiecare dată îl face să râdă din nou. „Eşti măreţ“ îl amuză mai tare decât „Singur-singurel“, fiindcă totuşi e mai uşor să râzi atunci când bancnotele cad peste tine din cer decât atunci când cineva ţi le sustrage din

buzunar. Iar azi, îmi explică Uzi, e zi de sărbătoare, fiindcă azi are de gând să intre dur în opţiunile NASDAQ. Opţiunile astea se numesc QQQQ, dar Uzi consideră că e mai amuzant să le numească cucurigu. Dacă nasdaqul urcă, atunci şi ele urcă, şi fiindcă nasdaqul, după părerea lui Uzi, stă să zboare în orice clipă prin tavan, tot ce trebuie să facem e să-l prindem pe cucurigu de coadă şi să zburăm cu el până în ceruri.

Uzi are nevoie de douăzeci de minute ca să-mi explice toate astea, şi la capătul explicaţiei cercetează din nou ecranul telefonului. Când a început să-mi explice, cucurigu era la 1.4, iar acum a şi ajuns la 1.55. „Ce fraieri suntem“, jeleşte Uzi în timp ce mestecă un croasant cu migdale şi împrăştie fărâmituri în toate părţile. „Te-ai prins? Numai în jumătatea asta de oră puteam să facem mai mult de 10 la sută.“ „De ce spui «puteam»?“ îl întreb eu, „şi despre ce bani vorbeşti? Crezi că eu am bani de investit în chestia asta?“ „Nu trebuie investit mult“, spune Uzi, „puteam intra cu cinci mii şi am avea deja cinci sute. Dar n-am intrat. Ştii ce? Las-o baltă, ce te bag eu pe tine în chestia asta? Eu n-am intrat. Şi asta cu toate că în adâncul inimii am ştiut prea bine şi cu deplină limpezime, aşa cum un prunc ştie că maică-sa o să-l iubească întotdeauna, că nasdaqul o să sară peste 1.5.“ „Sunt mame care-şi părăsesc pruncii“, îmi exprim eu rezervele. „Poate“, mormăie Uzi, „dar nu mama lui cucurigu. Îţi spun eu, trebuia să-mi pun toţi banii pe asta, dar am preferat să aştept. Şi ştii de ce? Fiindcă eu sunt un looser.“ „Ba nu eşti…“ încerc eu, dar Uzi e de-acum în priză. „Uită-te la mine, am treizeci şi cinci de ani şi n-am nici măcar un milion.“ „Dar n-a trecut nici o săptămână de când mi-ai spus că ai investit la bursă peste un milion“, spun eu. „Shekeli“, sforăie Uzi dispreţuitor. „Ce înseamnă un milion de shekeli? Eu îţi vorbesc despre dolari.“ Uzi înghite cu tristeţe ultima bucată de croasant şi o ajută să

alunece cu o sorbitură de Diet Cola. „Uită-te împrejurul tău“, spune el, „copiii cu acnee care mi-au adus cafeaua în pahar de polistiren în start-up-uri pe care, de fapt, eu le-am inventat, conduc Mercedesuri, în timp ce eu circul cu un Peugot 205, ca un locotenent-colonel.“ „Încetează cu văicăreala“, îi spun eu. „Crede-mă, mulţi ar da orice să fie în locul tău.“ „Mulţi?“ surâde Uzi nu fără maliţie. „Mulţi cine? Mulţi şomeri de pe bulevarde din Sderot? Mulţi leproşi din India? Ce-i cu tine, Dedi? Eşti mulţumit de soarta ta? Mi se pare că divorţul ăsta al tău te-a zdruncinat de tot.“

Eu şi cu Uzi ne cunoaştem cam de când aveam trei ani. A trecut mult timp de-atunci, dar nu s-au schimbat prea multe. Uzi spune că şi atunci îmi plângeam de milă. Când am ajuns la liceu fantasmam tot timpul despre o iubită şi Uzi încă de pe-atunci voia să dea lovitura. Vara a iniţiat o tabără pentru copii. Proiectul de afaceri dindărătul taberei de vară era simplu: Uzi împărţea cu copiii jumate-jumate banii pe care îi primea de la părinţii lor, şi în schimb copiii nu-l pârau că nu organiza nici un fel de activităţi în afară de faptul că le arunca pe iarbă o minge de fotbal pe jumătate ruptă şi o dată la două ore le dădea voie să bea de la ţâşnitoare. Azi Uzi are deja o casă a lui, o nevastă, care cândva era funcţionară la o societate mititică unde lucra, şi o fetiţă grăsuţă care arată exact ca el. „Dacă divorţăm acum“, spune Uzi, „ea primeşte jumătate, jumătate din tot. Şi asta pentru că m-am purtat ca un fraier înainte de nuntă şi n-am obligat-o să semneze o înţelegere prenupţială.“ Eu plătisem de-acum pentru micul dejun şi aşteptam restul. „Tu în schimb“, continuă Uzi, „ai ieşit din divorţul tău ca un rege. N-a luat nici un shekel.“ „Asta pentru că nici nu era nimic de luat“, încerc eu să reduc complimentul la proporţii exacte. „Deocamdată“, mă bate Uzi pe umăr, „deocamdată. Şi acum, că toate treburile dintre voi sunt încheiate, e exact momentul să dai lovitura şi

să ieşi singurul în câştig, ca la loto, fără părtaşi.“ „Fără părtaşi“, repet eu mecanic după el şi beau ultima sorbitură, cea mai dulce, de cafea. „Fără părtaşi“, repetă Uzi, „numai eu şi cu tine. Am senzaţia că acest cucurigu stă să cadă iar puţin, nu jos de tot, dar la 1.35, şi atunci intrăm. Intrăm în mama mă-sii.“ Chelneriţa nu se întoarce cu restul, patronul localului vine în locul ei. „Cer iertare“, spune el, „îmi pare foarte rău că trebuie să deranjez. Dar bancnota de o sută de shekeli pe care ai dat-o e falsă. Vezi?“ Acum ţine bancnota în lumină. „Nu e autentică.“ Eu iau bancnota din mâna lui şi mă uit la filigran, şi în locul cu schiţa trăsăturilor fostului preşedinte Ben Tzvi îmi zâmbeşte un Smiley mâzgălit. „E falsă?“ se entuziasmează Uzi şi-mi smulge din mână bancnota. „Arată-mi.“ Patronului îi aruncă altă bancnotă în locul celei false, şi patronul o cercetează şi pe asta la lumina soarelui. Între timp eu îmi cer scuze. Am plătit cu o bancnotă de două sute taximetristului pentru drumul încoace, îi spun eu patronului, şi pesemne că şoferul mi-a pasat bancnota falsă ca rest. „E grozavă bancnota asta“, spune Uzi. „Mi-o vinzi? Pe o sută de shekeli?“ „Ce te entuziasmezi aşa?“ îi spun eu lui Uzi. „E falsă.“ „Păi tocmai din cauza asta, prostule“, spune Uzi şi scoate din portvizitul lui un teanc de bancnote. „Autentice am deja. Dar una falsă e ceva cool. Dacă undeva cineva mă serveşte prost îi plătesc imediat cu bancnota falsă.“ „Bine“, îi spun eu, „atunci ia-o. O sută de shekeli falşi cadou de la mine.“

Acum suntem în maşina lui Uzi. Tocmai ne-am suit în maşină. Nu ştiu de ce i-am povestit că mi se-ntâmplă să plâng noaptea. Uzi nu e exact omul să-i împărtăşeşti asemenea lucruri. „Şi asta nu-i din cauza ei“, subliniez eu. „Nu vreau să se întoarcă la mine.“ „Ştiu,“ mormăie Uzi. „Ştiu. O cunosc.“ Mobilul îi cântă că „e măreţ“, dar el nu aruncă nici măcar o privire pe ecran să vadă cu cât

i-au crescut acţiunile, îşi apropie numai mutra de mine şi mă cercetează de la distanţa zero, aşa cum un medic cercetează un bolnav. „Ştii ce-ţi trebuie ţie acum, şi urgent?“ spune el. „Un sendviş etiopian la Matalon cinzeci şi şase.“ „Adineaori am mâncat“, protestez eu. „Sendvişul ăsta nu-i de mâncare“, spune Uzi deblocând volanul. „Sendviş înseamnă o etiopiancă sub tine şi alta peste tine, care să-şi lipească ţâţele de spinarea ta. Să ştii, şi eu când mi s-a propus pentru prima oară nu m-am entuziasmat cine ştie ce, dar e ceva chestia asta.“ „Ce-i aia Matalon cinzeci şi şase?“ îl întreb eu. „E un bordel?“ „Hai să nu schimbăm subiectul“, învârte Uzi cheia în contact. „Acum vorbim despre tine. De când tu şi cu Ophra v-aţi despărţit n-ai mai regulat nici măcar o dată, a?“ Eu dau din cap că aşa e, şi adaug: „Adevărul e că nici nu prea am chef.“ „În viaţă“, zice Uzi în timp ce coboară frâna de mână, „nu faci întotdeauna ce ai chef.“ „Dacă încerci să spui că plâng fiindcă nu regulez, atunci greşeşti“, protestez eu. „Eu nu spun asta, eu nu spun asta“, tamburinează Uzi cu degetele pe volan, „eu spun că plângi fiindcă viaţa ta e pustie. Fiindcă n-are nici un sens sau conţinut. Când eşti gol pe dinăuntru…“ îşi atinge pieptul puţin mai la dreapta de unde e inima, „dacă e vreun sens prin apropiere, el se instalează în acel gol, şi dacă nu-i, cauţi un erzaţ. Aşa, până una-alta, până când sensul o să sosească de la birourile importatorului. Şi în asemenea cazuri sendvişul etiopian e un erzaţ clasa-ntâi.“ „Du-mă acasă,“ spun eu. „Viaţa mea e destul de amărâtă şi fără să mă duc la curve“, dar Uzi de-acum nu mai e cu mine, fiindcă mobilul lui sună iar, cu un al treilea ringtone, plicticos şi necunoscut, pe care Uzi l-a programat pentru convorbiri. La capătul celălalt al firului e cineva de la bancă. Uzi i se plânge de cucurigu şi îi cere să-i cumpere din QQQQ de douăzeci de mii de dolari când o să scadă din nou. „Zece mii pentru mine şi încă zece mii pentru un prieten.“ Îi fac semn din

cap că „nu“, dar Uzi se face că nu vede, şi când încheie convorbirea îmi spune: „N-ai nici o scăpare, Dedi, eu şi cu tine o să-l prindem pe cucurigu de coadă.“

Prin peretele subţire pot să aud mobilul lui Uzi cântându-i „Eşti măreţ“ şi vocea cuiva izbucnind în râs. Pe Matalon cinzeci şi şase nu erau astăzi etiopience, aşa că Uzi a intrat într-o cameră cu una pieptoasă care a spus în engleză că e cehoaică. Iar eu cu o blondă vopsită, probabil rusoaică. Dincolo de perete râde acum şi Uzi cu voce tare – probabil că bucăţica asta de cehoaică nu-i nici ea de lepădat ca erzaţ. Pe blondă o cheamă Maria şi mă întreabă dacă vreau să mă ajute să mă dezbrac. Îi explic că nu-i nevoie, că am ajuns aici numai şi numai din cauza prietenului meu cel sărit de pe fix, şi că după mine putem doar să stăm aici împreună până când Uzi o să termine, şi atunci să ieşim, fără să ne fi regulat. „Fără futai?“ Maria încearcă să înţeleagă. „Să ţi-o sug?“ Dincolo de perete, la mobilul lui Uzi Sarit Hadar cântă din nou „Eşti măreţ“. Acolo se întâmplă ceva bun. Maria îmi descheie nasturii pantalonilor, şi eu îmi spun că, dacă am s-o refuz, asta o s-o jignească. Ştiu că nu-i adevărat, dar mă străduiesc să cred că aşa este. Poate că Uzi are dreptate şi tot ce-mi trebuie acum e un erzaţ. În timp ce ea face treaba încerc să-i inventez o viaţă, o viaţă fericită care a adus-o la prostituţie ca urmare a unei opţiuni. Am văzut cândva un asemenea film despre o curvă franţuzoaică, una cu inimă de aur şi fericită. Poate că şi Maria e aşa, doar că e rusoaică. Atunci când mă uit în jos nu pot să văd din ea aproape nimic în afară de păr. Din când în când îşi înalţă capul şi întreabă: „Aşa e bine?“, şi eu, jenat, dau din cap că da. În curând povestea asta o să ia sfârşit.

În jumătatea de oră pe care o petrecem pe Matalon cinzeci şi şase cucurigu zboară prin tavan. Până când ne întoarcem de-acolo în soarele care usucă strada, cucurigu a ajuns la 1.75, ceea ce

înseamnă, după Uzi, că ne dă o sută douăzeci de procente la banii noştri. Şi aşa cucurigu continuă să străpungă ca un zmeu cerul albastru, şi noi după el, ţinându-l de coadă tare-tare, ca să nu cădem.

Alege o culoare

Un negru s-a mutat pe o stradă de albi. Avea o casă neagră cu un balcon negru, şi în fiecare dimineaţă şedea pe balcon şi-şi bea cafeaua neagră. Până când, într-o noapte neagră, i-au intrat în casă vecinii albi şi l-au snopit în bătaie. Ce zic eu snopit: l-au făcut harcea-parcea. Zăcea într-o băltoacă de sânge negru încovrigat ca un mâner de umbrelă şi ei continuau să-l lovească. Până când unul dintre ei a început să strige că ar trebui să înceteze, fiindcă, dacă ăla o să moară aşa, în mâinile lor, riscă să se trezească la puşcărie.

Negrul n-a murit aşa, în mâinile lor. A venit o ambulanţă şi l-a luat departe-departe, la un spital vrăjit, în vârful unui vulcan stins. Spitalul era alb. Poarta spitalului era albă, pereţii dinăuntru erau albi şi aşternuturile erau şi ele albe. Negrul a început să se întremeze. A început să se înzdrăvenească şi s-a îndrăgostit. S-a îndrăgostit de o soră medicală albă; sora purta veşminte albe şi l-a îngrijit în cel mai devotat şi cel mai generos chip cu putinţă. Şi ea îl iubea pe negru. Şi dragostea asta a lor a devenit tot mai puternică, întocmai cum şi el devenea tot mai puternic, cu fiecare zi care trecea; s-a făcut tot mai puternică şi a învăţat să se dea jos din pat şi să se târască. Ca un prunc. Ca un copil mic. Ca un negru care a încasat o mulţime de lovituri.

S-au căsătorit într-o biserică galbenă. Un preot galben i-a cununat. Părinţii galbeni ai preotului au sosit în ţara asta pe un vapor galben, şi au încasat şi ei bătaie de la vecinii lor albi. Dar preotul n-a vorbit despre toate astea cu omul cel negru. Abia dacă-l cunoştea, şi nici nu era un moment cu adevărat potrivit să începi să dezbaţi tema asta, cu nunta şi toate daraverile nunţii. Preotul cel galben

avusese de gând să le spună că Dumnezeu îi iubeşte şi le urează numai bine. El nu ştia lucrurile astea cu certitudine. Cu toate că de multe ori încercase să se convingă pe sine însuşi că le ştie, şi cu siguranţă deplină. Că ştie că Dumnezeu ne iubeşte pe toţi şi ne urează tuturor numai bine. Dar în ziua aceea, când l-a cununat pe omul acela negru zdrobit în bătaie, care nu împlinise nici treizeci de ani şi era de-acum plin de cicatrici și ședea într-un scaun cu rotile, i-a fost mai greu să creadă. Cu toate astea, el a spus în cele din urmă: „Dumnezeu vă iubeşte. Dumnezeu vă iubeşte şi vă urează numai bine“, a spus el şi i-a fost ruşine.

Omul cel negru şi femeia cea albă au trăit împreună fericiţi. Până ce într-o zi, când femeia se întorcea de la băcănie, şi o aştepta în casa scărilor un om brun cu un cuţit brun; omul acela voia tot ce avea ea. Când omul cel negru s-a întors acasă a găsit-o moartă. N-a înţeles de ce omul cel brun a înjunghiat-o, doar putea pur şi simplu să-i ia banii şi să fugă. Slujba de înmormântare a avut loc la biserica galbenă a preotului galben, şi când omul cel negru l-a văzut, l-a prins de pelerina lui galbenă şi a spus: „Dar dumneata aşa ai susţinut. Ai susţinut că Dumnezeu ne iubeşte. Dacă ne iubeşte, atunci de ce ne face toate astea?“ Preotul cel galben avea un răspuns gata pregătit. Un răspuns pe care-l învăţaseră la şcoala de preoţi. Ceva despre faptul că nepătrunse sunt căile Domnului, şi că acum, când femeia a murit, ea e desigur mai aproape de Dumnezeu. Dar, în loc să se folosească de răspunsul ăsta, el pur şi simplu a început să blesteme. Preotul îl blestema pe Cel de Sus cu nişte blesteme înfiorătoare. Blesteme care jignesc şi care rănesc, cum nu se mai auziseră vreodată pe lumea asta. Blesteme care jignesc şi care rănesc atât de tare, că până şi Dumnezeu s-a simţit jignit.

Dumnezeu a intrat în biserica galbenă pe rampa pentru persoane cu handicap. Şi el era într-un

scaun cu rotile, şi el pierduse cândva pe cineva. Avea părul argintiu Dumnezeu, nu un argintiu strălucitor ieftin, ca al unui BMW de mitocan, ci un argintiu mat fin. Odată, pe când plutea printre stele argintii cu iubita lui argintie, s-a năpustit asupra lor o ceată de zei aurii. Pe când încă erau cu toţii copii, Dumnezeu îl bătuse odată pe unul dintre ei, un zeu auriu scund şi pirpiriu, iar acum zeul ăsta crescuse şi se întorsese împreună cu prietenii lui. Zeii aurii l-au lovit cu bâte de soare aurii şi n-au încetat până când nu i-au frânt fiecare oscior din trupul lui dumnezeiesc. I-au trebuit ani de zile să se facă bine. Iar iubita lui n-o să se mai facă bine niciodată. A rămas legumă. Putea să vadă şi să audă totul, dar nu putea rosti o vorbă. Dumnezeu cel cu părul argintiu a hotărât să creeze pentru ea o rasă după chipul şi asemănarea lui, ca ea să poată privi oamenii de rasa asta şi să-şi poată petrece astfel timpul. Rasa asta într-adevăr îi semăna: bătăuşi şi victime întocmai ca El. Şi iubita lui cu părul argintiu se holba ceasuri întregi la cei de rasa asta cu ochii larg deschişi, îi privea şi nu-i curgea nici măcar o lacrimă.

„Ce crezi dumneata?“ i-a spus cu un sentiment de frustrare Dumnezeu cel cu părul argintiu preotului celui galben, „ce crezi dumneata, că v-am creat aşa fiindcă asta a fost alegerea mea? Că sunt un pervers sau un sadic sau un căcat, care savurează toată suferinţa asta? V-am creat aşa fiindcă asta e tot ce ştiu, mai bine de-atât nu sunt în stare.“ Preotul cel galben a căzut în genunchi şi a cerut iertare. Dacă ar fi apărut un zeu mai puternic, el precis c-ar fi continuat să blesteme chiar dacă ar fi trebuit să plătească pentru asta cu infernul. Dar Dumnezeu cel cu părul argintiu, Dumnezeu cel invalid, a trezit în el căinţă şi părere de rău, şi el a vrut într-adevăr să fie iertat. Omul cel negru n-a îngenuncheat. Cu jumătatea de jos a trupului paralizată, nu mai era în stare să facă asemenea lucruri. Şedea numai pe scaunul lui cu

rotile şi îşi închipuia undeva în ceruri o zeiţă cu părul argintiu care se uita la el cu ochii larg deschişi. Asta l-a umplut de sentimentul că are o chemare, ba chiar şi speranţă. N-a izbutit să-şi explice de ce, dar gândul ăsta, că el suferă întocmai ca un zeu, l-a făcut să se simtă binecuvântat.

O vânătaie

La camera de gardă i-au spus că osul e rupt complet şi că muşchiul e aproape rupt în două locuri. Sunt oameni, i-a povestit medicul, care pot să iasă din ciocnirea a două vehicole cu viteza de 80 de km pe oră fără nici o zgârietură. El ţine minte că o dată a ajuns la camera de gardă o femeie grasă care căzuse de pe balconul ei de la etajul al treilea pe asfalt şi a scăpat cu o vânătaie pe şezut. Totul e o chestiune de noroc. Iar ea, pe câte se părea, n-avusese prea mult. Un pas greşit pe scări, o gleznă care s-a răsucit altfel decât trebuia – şi-acum era la spital în ghips.

Unul care arăta parc-ar fi fost arab i-a înfăşurat bandajele umede în jurul piciorului. I-a spus că nu-i decât stagiar, şi că, dacă vrea, ea poate să aştepte să-i pună ghipsul medicul, dar asta înseamnă să aştepte cel puţin încă o oră, fiindcă e aglomeraţie. Când a terminat de pus piciorul în ghips i-a spus că acum, fiindcă e vară, o să aibă tot timpul mâncărimi şi o să transpire. Nu i-a dat nici un sfat în privinţa asta, a prevenit-o numai. După câteva minute a început într-adevăr să aibă mâncărimi.

Dacă nu era ghipsul, n-ar fi fost acasă atunci când a telefonat el. Dacă nu era ghipsul ar fi fost la serviciu. David i-a povestit că e la Tel Aviv, că a venit în Israel numai pentru o săptămână, că a fost trimis de la birou ca să participe la nu ştiu ce congres. Ceva legat de Agenţia Evreiască. A spus că se plictiseşte îngrozitor acolo la conferinţe şi că vrea s-o vadă, şi ea a spus că e în regulă. Dacă nu era ghipsul ar fi ieşit desigur din situaţia asta sub un pretext oarecare, dar se plictisea. Dacă o să vină, se gândea, o să aibă emoţii înainte ca el să apară, o să aleagă o bluză în faţa oglinzii, o să-şi aranjeze sprâncenele. Pe urmă, când o să vină,

probabil că n-o să se întâmple nimic, dar ea, în orice caz, îşi va fi câştigat emoţia ei. Şi nici n-avea nimic de pierdut aici. Cu un altul s-ar fi temut că poate o s-o pună într-o situaţie penibilă, că o să-i producă supărări, umilinţe, dar cu David nu mai avea de ce să se teamă. Omul o pusese de-acum într-o situaţie penibilă, o umilise deja ultima dată când se întâlniseră, îi făcuse capul calendar cu cât de mult o iubeşte, şi după ce s-au înfierbântat niţel şi ea l-a masturbat a adormit îmbrăcat pe patul lui de la hotel. A doua zi n-a dat telefon, şi nici în ziua următoare. După două zile nici măcar nu mai aştepta. Ştia că se întorsese în Cleveland sau în Portland sau cum s-o mai fi numit oraşul acela al lui din America. Şi asta a rănit-o. A rănit-o ca atunci când cineva te vede pe stradă şi se preface că nu te cunoaşte. Dacă s-ar fi întâlnit cu el pe stradă în Cleveland sau în Portland, sau oriunde în altă parte, şi el ar fi fost acolo cu prietena lui, chiar asta s-ar fi întâmplat, desigur.

Îi povestise atunci despre prietena lui. Îi spusese că urmau să se căsătorească. Nu putea să spună că i-ar fi ascuns lucrul ăsta. Dar a fost ceva în felul în care i-l relatase care a făcut-o să simtă că tot ce-i povestea era adevărat până în clipa în care o întâlnise, şi că acum viaţa lui o lua pe cu totul alt făgaş, un făgaş care o cuprindea şi pe ea. Dar, pe câte se pare, greşise, sau el o indusese în eroare, depinde de punctul de vedere din care priveşti povestea. Depinde de dispoziţia în care era atunci când imaginea lor împreună la hotel îi revenea în minte. Uneori îşi spunea: renunţă, tâmpito. E american, la ce te aşteptai? Să părăsească viaţa lui de acolo, jobul de la centrul ăla comunitar despre care a încercat să-ţi explice, şi să vină încoace de dragul tău să lucreze ca barman sau curier pe scuter? Alteori însă era furioasă. Nu era obligat să se folosească de cuvântul ăsta, „iubesc“. Putea să-i spună pur şi simplu că se simte atras de ea sau că pur şi simplu o vrea, e băut şi departe de casă.

Probabil că şi aşa l-ar fi masturbat, dar n-ar fi stat pe urmă două zile acasă să aştepte s-o sune. Pe atunci n-avea telefon mobil, şi a stat pur şi simplu şi a aşteptat. Şi atunci era vară, şi nu avea instalaţie de aer condiţionat acasă. Aerul din cameră nu se mişca, şi toată ziua a încercat să citească o carte, *Underworld* de Don DeLillo, dar către seară era tot la capitolul întâi. Acum nu ţine minte nimic din capitolul ăsta. Ceva despre un meci de baseball. Pe urmă n-a mai continuat lectura, şi David n-a telefonat. Dar acum, aproape un an mai târziu, i-a telefonat pe neaşteptate, şi când i-a propus să vină ea i-a spus că e în regulă. A spus asta mai cu seamă ca să nu simtă că a rămas pe undeva jignită. Să nu se simtă atât de important încât ea să nu vrea să-l vadă.

A adus o sticlă de vin şi o pizza. Jumătate măsline şi jumătate anşoa. Nici măcar n-a întrebat înainte la telefon ce-i place ei sau dacă în general îi e foame. Pizza era chiar gustoasă. Vinul era alb şi cald, dar n-au avut răbdare să aştepte să se răcească, aşa că l-au băut cu cuburi de gheaţă. O sticlă de o sută de dolari, râdea el, şi noi îl bem de parcă ar fi o Diet Cola oarecare. Pesemne era important pentru el ca ea să ştie că a cheltuit mult pe vin. „De când cu noaptea aceea“, i-a spus, „am un sentiment dezagreabil. Mă simt ca un căcat. Ar fi trebuit să-ţi telefonez a doua zi dimineaţa şi să-ţi explic. Mai mult decât atât, ar fi trebuit să am grijă din capul locului să nu se întâmple una ca asta. Îmi pare rău.“ Şi ea l-a mângâiat pe obraz, fără nici o intenţie de seducţie. Mai mult ca o mamă care-şi consolează fiul după ce fiul i-a mărturisit că a copiat la teză, şi îi spune că nu-i chiar aşa de grav. Că-i adevărat că s-a gândit la el de-atunci. Că s-a întrebat de ce n-a dat telefon. Dar că, oricum ar fi, nu trebuie să se simtă prost. Că doar i-a povestit din capul locului că are o prietenă.

David a spus că între timp s-au şi căsătorit. Când s-a întors din Israel, Karen, aşa o cheamă, i-a

spus că e însărcinată şi că trebuie să hotărască dacă face un avort sau rămân împreună. Când Karen i-a vorbit depre asta – îndată ce s-a dat jos din avion – încă mai simţea parfumul ei în păr. Din noaptea pe care o petrecuseră împreună în pat nu făcuse duş, ca să păstreze mirosul. „Trebuie să hotărâm dacă facem avort sau rămânem împreună“, i-a spus Karen. El nu voia să rămână împreună. Din cauza ei, din cauza nopţii aceleia. Dar nici avort nu voia. Îi e greu să explice. El nu e religios sau ceva în genul ăsta. Dar un avort i se părea ceva ireversibil şi asta l-a băgat în priză. Şi-atunci i-a propus să se căsătorească. „Şi un copil care se naşte e ceva ireversibil“, i-a spus atunci Karen, pe un ton ca şi cum ar fi glumit, şi el s-a crispat, a spus că ştie. Şi, fără să-şi tragă răsuflarea, a spus că e o fetiţă, şi că e lucrul cel mai minunat din viaţa lui. Chiar dacă el şi Karen o să divorţeze, a spus el, ceea ce nu crede că o să se-ntâmple, fiindcă una peste alta ei sunt în regulă, chiar dacă asta o să se-ntâmple, el e bucuros că n-a lăsat-o atunci pe Karen să facă avort. Fetiţa e atât de dulce, că n-are vorbe s-o descrie. Vineri împlineşte exact cinci luni, şi de când s-a născut e prima oară când călătoreşte. Era cât pe ce să nu vină nici la congresul ăsta. S-a răzgândit de vreo cinci ori, şi până la urmă a luat avionul. Mai cu seamă ca s-o întâlnească pe ea. Să-i ceară iertare.

Am venit încoace ca să-ţi cer iertare, a spus el din nou. Ea a vrut să-i spună că exagerează. Că face caz fără nici un rost de povestea asta. Dar după încă o pauză lungă a spus că-l iartă. Că ea n-a fost niciodată într-o situaţie ca a lui, dar că-l înţelege perfect. Şi că doar regretă un pic că n-a dat telefon atunci, pur şi simplu ca să spună la revedere înainte de plecare. Dacă aş fi dat telefon, a spus el, aş mai fi venit o dată. Şi dacă mai veneam o dată m-aş fi îndrăgostit de tine. Mi-a fost teamă. Şi ea, dacă ar fi vrut să-l facă să se jeneze, ar fi putut să-i aducă aminte că încă de-atunci, din

prima noapte, a susţinut că s-a îndrăgostit de ea, dar, în loc să-i aducă aminte, i-a mângâiat mâna uriaşă care se odihnea pe masă. Pe urmă au stat împreună în living, au văzut un episod din *Lost* şi au dat gata ce mai rămăsese din vin. În urmă cu trei ani, când rămăsese însărcinată cu Ghiora, nici măcar nu l-a întrebat dacă vrea să avorteze sau vrea să rămână împreună. S-a dus pur şi simplu singură şi a făcut avort, fără să-i povestească lui Ghiora. Două luni mai târziu s-au despărţit. Pesemne că David ăsta o iubea pe Karen ceva mai mult decât îl iubise ea pe Ghiora. Sau cel puţin n-o ura atât de mult. Ştia că noaptea asta se poate termina unde o să vrea ea să se termine. Asta i-a dat sentimentul puterii. Dacă o să tragă puţin de timp până o să se facă târziu şi atunci o să spună că e obosită, el o să plece fără să încerce nimic. Dacă o să se uite la el şi o să zâmbească el o s-o sărute. Simţea asta. Dar ce voia de fapt? Ca el să se întoarcă excitat la hotel, să se masturbeze gândindu-se la ea, să-şi spună că în fond totul e în regulă, sau să petreacă noaptea în pat cu ea şi mâine să se simtă ca un căcat? În fiecare clipă voia altceva. Nu te mai gândi la el, îşi spunea, nu te mai gândi la el şi la cum o să se simtă el. Gândeşte-te la tine. Ce vrei tu de fapt?

Acum, din cauza ghipsului, era o poveste întreagă să meargă la toaletă. Trebuia să sară într-un picior şi să-şi păstreze echilibrul. David n-a lăsat-o. A ridicat-o în braţe, ca şi cum ar fi fost un pompier care o salvează dintr-o casă în flăcări sau un mire care o trece pragul în noaptea nunţii. Cât a făcut pipi a aşteptat-o în spatele uşii, şi pe urmă a luat-o în living. Până s-au întors episodul se terminase. David i-a povestit ce s-a mai întâmplat până la sfârşit. El îl văzuse deja, în America episoadele se transmit cu o săptămână mai devreme. Nu i-a spus dinainte că l-a văzut, fiindcă nu-l deranja să-l vadă din nou împreună cu ea. Oricum, nu se omora după televizor. Şi prima oară

văzuse episodul doar dintr-un singur motiv: Karen nu poate trăi fără serialul ăsta. E cald la tine în apartament, a spus el, cumplit de cald, poţi să te sufoci de căldură. Ea i-a spus că ştie. Că proprietarul le scăzuse chiria cu şaizeci de dolari pe lună, ei şi colegei de apartament, pentru că locuinţa n-avea aer condiţionat. De când şi-a rupt piciorul e blocată în casă, a spus. La spital i-au dat cârje, dar cine are putere să coboare patru etaje în cârje? Şi, înainte să înţeleagă ce se întâmplă, el o luase de-acum în spinare, ca pe-un sac de făină, şi aşa au coborât patru etaje.

A dus-o în spinare până în parcul Meir, unde au stat pe o bancă şi au fumat câte o ţigară. Şi acolo era cald şi umed, dar cel puţin bătea un vânticel care mai usca niţel transpiraţia. Era important pentru mine să mă ierţi, a spus el, era extrem de important, nici măcar nu pot să-ţi explic de ce. Nu că înainte nu m-aş fi făcut niciodată de căcat cu fete, dar cu tine… A început să plângă. Mai întâi ea n-a înţeles că asta făcea, a crezut că tuşeşte sau s-a înecat sau ceva, dar el pur şi simplu plângea. Încetează, haide, măi, nebunule, a spus ea pe jumătate în glumă, se uită lumea la noi, o să mai creadă că te-am părăsit. Că ţi-am frânt inima. Sunt un cretin, i-a spus David, chiar că sunt un cretin. Puteam… N-ai fost niciodată în Cleveland. Deosebirea dintre Cleveland şi Tel Aviv e ca de la cer la pământ. Ea şi-a dat seama că voise să spună deosebirea dintre Karen şi tine, şi s-a bucurat că n-a spus asta.

Au urcat încet cele patru etaje. Nu mai avea putere s-o care în braţe, şi atunci pur şi simplu s-a rezemat de el şi a urcat treaptă după treaptă. Până au ajuns la uşă erau amândoi transpiraţi şi sub ghips a început din nou mâncărimea aceea înnebunitoare. Vrei să plec? a întrebat el, şi ea a dat din cap că nu, dar de spus a spus că da, crede că aşa ar trebui. Pe urmă, în pat, în bătaia ventilatorului, a încercat să conchidă pentru sine ce

a fost de fapt toată povestea asta: un american şi o israeliană care s-au întâlnit cum nu se putea mai întâmplător. O seară plăcută. Puţină salivă în palma ei stângă care urcă şi coboară pe mădularul lui David. Şi toate amănuntele astea nu chiar atât de importante doi oameni de cele două părţi ale oceanului le cară cu ei de aproape un an. Sunt oameni care cad de la etajul trei al casei şi scapă numai cu o vânătaie pe şezut, şi sunt oameni care calcă strâmb pe trepte şi ajung la spital şi în ghips. S-ar părea că ea şi cu David sunt din a doua categorie.

Ce avem prin buzunare?

O brichetă, o bomboană contra tusei, un timbru poştal, o ţigară, niţel strâmbă, o scobitoare, o batistă de bumbac, un pix, două monezi de câte cinci shekeli. Asta e numai o mică parte din ce am eu în buzunare. Şi-atunci ce-i de mirare că sunt aşa de umflate? Mulţi au remarcat deja asta. Mi-au spus: „Băi ăsta, ce ai tu în buzunare?“ De-obicei nu răspund, zâmbesc numai, uneori chiar râd, un râs din ăla scurt, marcat, cum spun actorii. Ca şi cum mi s-ar fi spus un banc. Dacă ar insista şi ar întreba încă o dată le-aş arăta, desigur, tot ce am acolo, poate chiar le-aş explica de ce trebuie neapărat să am toate lucrurile astea la mine, asupra mea, întotdeauna. Dar ei nu insistă. Băi, ăsta, râs scurt, tăcere jenată de o clipă, şi trecem de-acum la alt subiect.

Adevărul e că tot ce am în buzunare se află acolo cu premeditare şi cu rost şi socoteală. Totul e acolo ca să mă pot afla pe o poziţie de avantaj în momentul decisiv. De fapt, asta nu e exact. Totul se află acolo ca să nu fiu în dezavantaj în momentul decisiv, fiindcă ce avantaj pot să-ţi ofere o scobitoare de lemn sau un timbru poştal? Dar dacă, de pildă, o fată frumoasă – ştiţi ce, nici măcar frumoasă, numai fermecătoare, doar atât, o fată obişnuită ca înfăţişare, dar cu un surâs cuceritor care-ţi taie respiraţia – o să-ţi ceară un timbru poştal, nici măcar n-o să-ţi ceară, pur şi simplu o să stea acolo pe stradă, într-o seară ploioasă, ţinând în mână un plic fără timbru, lângă o cutie poştală roşie, şi o să te-ntrebe dacă nu ştii întâmplător unde e un oficiu poştal deschis la ora asta, şi după aceea o să tuşească uşor, o tuse care se trage de la frig, dar şi de la deznădejde, deoarece şi ea ar şti, adânc în inima ei, că nu e prin

apropiere nici un oficiu, nici unul deschis, desigur nu la ora asta, şi în clipa asta, în momentul decisiv, ea n-o să spună „băi, ăsta“ şi n-o să întrebe ce ai în buzunare, o să fie recunoscătoare, doar atât, pentru timbru, poate nici măcar recunoscătoare, pur şi simplu o să surâdă cu surâsul ei cuceritor, un surâs cuceritor în schimbul unui timbru – sunt dispus să semnez pentru un schimb ca ăsta în orice clipă a vieţii mele, chiar dacă preţul timbrelor o să crească şi preţul zâmbetelor o să scadă vertiginos.

După surâs ea o să spună mulţumesc şi o să tuşească din nou, din cauza frigului, dar şi niţel din cauza stingherelii. Şi eu am să-i propun o bomboană contra tusei. „Ce mai ai în buzunare?“ o să-ntrebe ea, dar delicat, aşa, fără „băi, ăsta“ şi fără nici o atitudine negativă. Şi eu o să răspund fără ezitare: tot ce o să-ţi trebuiască vreodată, iubita mea. Tot ce o să-ţi facă vreodată trebuinţă.

Asta e, acum ştiţi. Asta e tot ce am în buzunare. Şanse să nu ratez. O oarecare şansă. Nu mare, nici măcar probabilă. Ştiu, nu sunt un nătărău. O şansă infimă, hai să spunem. Ca atunci când o să se apropie de mine fericirea să-i pot spune „da“, şi nu „scuze, regret, n-am ţigară/scobitoare/monedă pentru automatul de băuturi răcoritoare.“ Asta e ce am acolo, plin ochi, o şansă mică de tot să spun da şi să nu am ce regreta.

O karma rea

„Cinşpe shekeli pe lună pot să-i asigure fetiţei tale o sută de mii în caz că tu, Doamne fereşte, mori. Ştii ce înseamnă o sută de mii pentru o orfană? E exact diferenţa dintre o profesiune academică şi secretara unui dentist.“

De când cu accidentul, Oshri a început să vândă poliţe ca un nebun. Nu se ştie dacă din cauza uşorului lui şchiopătat sau din cauza mâinii drepte paralizate, dar oamenii care şedeau cu el la o întâlnire se convingeau rapid şi cumpărau de toate: asigurări pe viaţă, pentru pierderea capacităţii de muncă, asigurări medicale suplimentare, de toate. Şi dacă la început Oshri încă se mai încăpăţâna să istorisească vechile lui poveşti despre yemenitul acela, care exact în ziua în care a făcut la el asigurare a fost călcat de o maşină cu îngheţată, sau despre acela din Cfar Shmariahu care a râs atunci când Oshri i-a propus o asigurare de sănătate şi o lună mai târziu a dat telefon plângând şi a spus că are cancer la pancreas, pe urmă a înţeles foarte repede că povestea lui personală e mult mai eficace decât toate celelalte. Iată, el, Oshri Sivan, agent de asigurări, stă într-o cafenea lângă Gan Hair cu un potenţial client, şi deodată, în mijlocul întâlnirii, un tânăr care a hotărât să-şi pună capăt vieţii sare de la etajul al unsprezecelea dintr-o clădire de lângă ei şi bum! îi cade lui Oshri în cap. Căderea îl omoară pe tânăr, iar Oshri, care tocmai terminase de povestit povestea yemenitului şi a maşinii cu îngheţată încă unui client care şovăia, îşi pierde pe loc cunoştinţa. Nu se trezeşte când e stropit cu apă pe faţă, şi nici în ambulanţă. Nu se trezeşte la camera de gardă şi nici măcar în secţia de terapie intensivă. E în comă. Medicii nu ştiu cum o să se termine toate astea. Nevastă-sa stă

lângă patul lui şi plânge tot timpul, şi fetiţa lui la fel. Şi aşa trec şase săptămâni, până când deodată se întâmplă o mare minune – Oshri se trezeşte din comă ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, pur şi simplu deschide ochii şi se ridică. Şi la minunea asta se adaugă şi adevărul amar – Oshri al nostru, care perora atât de frumos, nu s-a ostenit, ca un nerod, să şi facă ce spunea. Şi fiindcă pentru sine nu avusese grijă să facă nici o asigurare, a fost nevoit să-şi vândă locuinţa şi să se mute cu chirie, fiindcă nu putea face faţă ratelor creditului pentru locuinţă. „Uită-te la mine“, îşi încheia Oshri trista poveste printr-o încercare ratată să-şi mişte braţul drept, „uită-te la mine cum stau aici cu dumneata în cafeneaua asta şi mă dau de ceasul morţii să-ţi vând o poliţă. Dacă puneam deoparte numai treizeci de shekeli pe lună. Treizeci de shekeli, cât înseamnă? Un matineu la cinema, fără floricele de ronţăit. Treizeci de shekeli pe lună – şi aş fi putut acum să stau în pat ca un rege cu două sute de mii de shekeli în cont. Eu m-am ars, dar dumneata? Învaţă din greşeala mea, Moti. Semnează aici, şi basta, cine ştie ce cade peste tine din ceruri peste cinci minute?“ Şi Moti ăsta sau Igael ăsta sau Miki sau Tsadok, care stăteau în faţa lui îl fixau o clipă cu privirea şi apoi luau pixul pe care li-l întindea cu mâna sănătoasă şi semnau. Toţi, fără nici o excepţie. Şi Oshri se despărţea de ei făcându-le cu ochiul, fiindcă atunci când braţul drept ţi-e paralizat nu poţi strânge mâna la despărţire, şi le mai arunca, în drum spre ieşire, că au făcut un lucru înţelept. Şi aşa, fără prea mare efort, contul la bancă cel ciuntit al lui Oshri Sivan a început să se refacă rapid, şi după trei luni el şi nevastă-sa au cumpărat o locuinţă nouă cu un împrumut mult mai mic decât cel pe care-l luaseră înainte de accident. Şi cu câtă fizioterapie a făcut la policlinică, şi braţul a început să se înzdrăvenească. Cu toate că atunci când avea întâlniri profesionale, dacă un client îi întindea

mâna, el se prefăcea în continuare că nu poate să-şi mişte braţul chiar deloc.

„Este ceva albastru şi galben şi alb şi un gust dulce şi delicat în gură. E ceva înalt deasupra mea. Ceva bun, şi eu sunt în drum spre acel ceva. În drum spre el.“

Nopţile continua să viseze despre asta. Nu despre accident, ci despre comă. Ciudat, dar, deşi trecuse de atunci mult timp, încă mai putea să-şi amintească, şi chiar cu lux de amănunte, tot ce simţise în acele şase săptămâni. Ţinea minte culori, şi gusturi, şi aerul proaspăt, care-i răcoreşte faţa. Ţinea minte lipsa de memorie, senzaţia asta că el există fără nume şi fără istorie, numai în prezent. Şase săptămâni întregi de prezent, când singurul lucru pe care-l simţea în afară de prezent era un mugure mititel de viitor, un fel de optimism neîntemeiat pe nimic, care învăluia senzaţia aceea nouă şi stranie de existenţă. În acele şase săptămâni nu mai ştia cum îl cheamă, sau că e însurat şi tatăl unei fetiţe. Nu ştia că a trecut printr-un accident şi că acum se luptă în spital pentru viaţa lui. Nu ştia nimic dincolo de faptul că trăieşte. Şi acest fapt simplu îl umplea de o imensă bucurie. În general, experienţa asta a faptului că gândeşte şi simte înlăuntrul acelui nimic era mai puternică decât tot ce i se întâmplase vreodată până atunci. Ca şi cum toate zgomotele de fond s-ar fi stins şi singurul sunet care rămăsese era adevărat şi curat şi frumos până la lacrimi.

Nu vorbea despre asta cu nevastă-sa şi cu nimeni altcineva. Nu e de conceput să-ţi facă atâta plăcere să fii la un pas de moarte. Nu e de conceput să-ţi facă atâta plăcere să fii în comă, în timp ce nevastă-ta şi fetiţa ta bocesc lângă patul tău. Aşa că atunci când era întrebat dacă ţine minte ceva din toate astea spunea că nu. Nu ţine minte nimic. Când nevastă-sa l-a întrebat dacă atunci când era în comă putea să le audă pe ea şi pe Meital vorbindu-i, i-a răspuns că, şi dacă nu ţine

minte că a auzit, totuşi ştie că l-a ajutat, şi că la nivelul subconştientului i-a dat puteri şi dorinţă de a trăi. Asta i-a spus. Dar nu era exact, fiindcă atunci când era în comă totuşi auzea uneori sunete din afară. Sunete stranii, stridente, dar în acelaşi timp nelămurite, ca sunetele pe care le auzi când eşti sub apă. Şi asta nu-i plăcea deloc. Sunetele acelea i se păreau ameninţătoare, erau o dovadă că există ceva şi dincolo de prezentul colorat şi plăcut în care vieţuia el. Abia când s-a trezit a înţeles că sunetele acelea erau glasurile lor.

„Să uitaţi de necazuri.“

Pentru tânărul care-i sărise în cap s-a stat shiva, dar la shiva Oshri n-a putut să ajungă, şi nici la comemorarea a treizeci de zile de la moartea tânărului. Încă era în comă. Dar la comemorarea de un an totuşi s-a dus. Cu flori şi cu tot ce trebuie. La cimitir erau numai părinţii, soră-sa şi un prieten grăsun de la liceu. Ei nu ştiau cine e Oshri, şi mama celui care sărise credea că fusese şeful fiului ei, fiindcă şi pe şeful fiului ei îl chema Oshri. Sora şi grăsunul credeau că e vreun cunoscut de-al părinţilor. Dar după ce toţi au pus pietricele pe mormânt şi mama i-a pus câteva întrebări, Oshri a explicat că el e acela pe care a aterizat atunci când a sărit pe fereastră, Nati, aşa îl chema pe tânărul acela. În clipa în care maică-sa a auzit asta a început să se scuze, a cerut iertare şi a plâns fără încetare. Tatăl lui Nati a încercat s-o liniştească, şi în acelaşi timp a aţintit asupra lui Oshri priviri bănuitoare. După cinci minute de plâns isteric al mamei, tatăl i-a spus politicos lui Oshri că regretă foarte mult tot ce i s-a întâmplat lui Oshri şi că e sigur că şi lui Nati, dacă ar mai fi trăit, i-ar fi părut rău, dar că acum ar fi mai bine pentru toţi ca Oshri să plece. Oshri s-a grăbit să fie de acord şi a adăugat numaidecât că acum el e deja aproape complet restabilit şi că, una peste alta, ce i s-a întâmplat lui n-a fost chiar aşa de rău, în comparaţie cu cele prin care au trecut părinţii lui

Nati. Tatăl l-a întrerupt la mijlocul propoziţiei şi a spus: „Vrei să ne dai în judecată? Fiindcă dacă asta vrei, atunci îţi pierzi timpul. Ziva şi cu mine n-avem o para chioară, auzi?, nici o para.“ Propoziţia asta a făcut-o pe mama lui Nati să plângă şi mai tare, şi Oshri a mormăit ceva despre faptul că el n-are pretenţii faţă de nimeni şi dus a fost. La intrarea în cimitir, pe când punea înapoi în ladă kippaua de carton, l-a ajuns din urmă sora lui Nati şi a cerut iertare în numele tatălui. De fapt, nu chiar a cerut iertare, a spus numai că taică-său e un tâmpit şi că Nati întotdeauna îl detestase. Tatăl ăsta, a ieşit acum la iveală, era întotdeauna sigur că toţi vor numai să-l tragă pe sfoară, şi, în cele din urmă, asta i s-a şi întâmplat: asociatul lui a fugit, acum câteva luni, cu toţi banii. „Dacă Nati ar fi văzut asta s-ar fi prăpădit de râs“, a spus soră-sa şi s-a recomandat. O chema Maayan, şi Oshri, din obişnuinţă, nu i-a strâns mâna întinsă. De-atâtea ori se prefăcuse că mâna dreaptă îi e complet paralizată, că uneori, chiar şi când era singur acasă, uita să se folosească de ea. Şi Maayan, cât se poate de firesc, a înlocuit strângerea de mână atingându-l uşor pe umăr – o atingere care retrospectiv i-a fâstâcit oleacă pe amândoi. „E ciudat că ai venit încoace“, a spus ea după ce au tăcut o clipă. „Ce ai dumneata cu Nati? Doar nu l-ai cunoscut.“ „Păcat“, s-a zăpăcit Oshri. Ar fi vrut să-i spună că nu e deloc ciudat că venise. Că între el şi fratele ei a rămas ceva nerezolvat. Erau atât de mulţi oameni la cafenea în ziua aceea, şi dintre toţi Nati a căzut tocmai pe el. Şi că din cauza asta a venit azi, ca să încerce să înţeleagă de ce. Dar încă înainte să apuce să spună ce voia a realizat că ar suna idiot, aşa că, în loc de ce voise să spună, a întrebat de ce s-a sinucis Nati, un băiat atât de tânăr şi aşa mai departe. Maayan a dat din umeri. Probabil că nu era primul care o întreba lucrul ăsta. Şi, înainte să se despartă, i-a lăsat cartea lui de vizită şi i-a spus că dacă are nevoie de vreun ajutor

la ceva, orice, să dea telefon, iar ea a zâmbit şi a spus că-i mulţumeşte, dar că ea e un om care se descurcă foarte bine singur. Şi după ce a privit o clipă cartea de vizită a adăugat: „Eşti agent de asigurări? Ce ciudat. Nati a urât dintotdeauna asigurările, spunea că asigurările sunt o karma rea. Că să faci asigurări e cumva contrariul credinţei că va fi bine.“ Iar Oshri a încercat să se apere şi să spună că mulţi tineri gândesc aşa, dar că atunci când ai copii e altfel. Şi chiar vrei să crezi în bine, niciodată nu poţi fi suficient de prudent. „Dacă totuşi o să ai nevoie de ceva“, i-a spus el înainte să plece, „dă-mi un telefon. Îţi promit că n-am să încerc să-ţi vând o asigurare.“ Iar ea a zâmbit şi a dat din cap c-o să-l sune. Amândoi ştiau că n-o să-i dea nici un telefon.

Pe drumul de întoarcere de la cimitir l-a sunat nevastă-sa. Voia să ia fetiţa de la un cerc în locul ei, iar Oshri a fost imediat de acord, şi când l-a întrebat unde e, a minţit şi a spus că e la Ramat Hasharon, la o întâlnire cu un client. Nu putea să-şi explice de ce minţise. Nu din pricina atingerii aceleia, pe care încă o simţea, pe umăr. Şi nici din cauză că se dusese la comemorare fără nici un motiv. Dacă nu cumva se temea ca ea să nu înţeleagă cât de recunoscător îi era aceluia, lui Nati, care părea inteligent, un tânăr reuşit şi iubit cel puţin la fel ca Oshri, şi totuşi hotărâse să spună „Basta!“ şi să sară pe fereastră. Când luat-o pe Meital de la cerc ea i-a arătat cu mândrie un model de avion colorat pe care-l construise, şi el s-a minunat cu voce tare şi a întrebat-o când are de gând să-l ia cu ea în zbor către cer. „Niciodată.“ Meital a aţintit asupra lui o privire dispreţuitoare: „Ăsta e numai un model.“ Şi Oshri a încuviinţat jenat şi a spus că e o fetiţă înţeleaptă.

Visuri de aur

De când cu accidentul el şi nevastă-sa făceau dragoste mult mai puţin. Nu vorbeau niciodată

despre asta, dar simţea că şi din punctul ei de vedere totul era în regulă. Ca şi cum după accident şi toate câte se întâmplaseră era atât de bucuroasă că s-a întors, încât nu intenţiona să se ciorovăiască pentru mărunţişuri. Când făceau dragoste era plăcut. Nu mai puţin plăcut decât fusese odinioară, numai că acum viaţa lui căpătase o perspectivă diferită. O perspectivă legată de lumea aceea, lumea la care ca să ajungi trebuie să cadă ceva peste tine de la un etaj de foarte sus, o perspectivă care făcea cumva ca totul să pară mai mic. Nu numai viaţa sexuală, ci şi dragostea lui pentru ea, dragostea lui pentru fetiţă, tot.

Când era treaz nu ţinea minte cum se simţea exact lumea vieţii în comă, şi dacă ar fi încercat să descrie asta cuiva n-ar fi izbutit. A încercat numai o singură dată, stând de vorbă cu o oarbă care venise să-şi facă o poliţă de asigurare pe viaţă. Nu e clar de ce credea că tocmai ea o să înţeleagă, dar în orice caz după trei propoziţii a realizat că nu reuşeşte decât s-o înspăimânte, şi atunci a încetat. Dar în vise putea să se întoarcă de-adevăratelea acolo. Şi visele astea despre comă au devenit din ce în ce mai frecvente. A simţit că începe pur şi simplu să nu se mai poată lipsi de ele. Serile, cu mult înainte să se bage în pat, începea să tremure în aşteptare, ca un refugiat care, după ani petrecuţi în exil, se urcă într-un avion care zboară înspre casă. E ridicol, dar uneori era atât de emoţionat, că nu izbutea să aţipească, şi atunci se pomenea zăcând îngheţat în pat lângă nevastă-sa care dormea, încercând să se calmeze cu tot felul de metode. Una dintre ele era să se masturbeze. Şi de când cu întâlnirea aceea la cimitir întotdeauna când se masturba se gândea la Maayan şi la cum îl atinsese ea pe umăr. Şi nu pentru că era frumoasă. Nu se putea spune că nu era frumoasă. Avea un soi de frumuseţe cumva fragilă, o frumuseţe care izvora din tinereţe şi care avea un termen de expirare apropiat, foarte apropiat. Şi nevastă-sa

avusese cândva o frumuseţe de felul ăsta, cu mulţi ani în urmă. Atunci când s-au cunoscut. Dar nu din cauza asta se gândea el la Maayan, ci pentru că era legată de omul care-l ajutase să ajungă în lumea aceea a culorilor şi a liniştii, şi când se masturba gândindu-se la ea era ca şi cum s-ar fi masturbat gândindu-se la lumea aceea care deodată, prin ea, luase formă de femeie.

Şi în tot acest timp poliţele continuau să zboare într-un ritm ameţitor, care creştea întruna, văzând cu ochii. Acum, când încerca să le vândă, se pomenea adesea începând să plângă. Era un plâns care nu venea de nicăieri şi din nimic. Şi asta îi scurta întâlnirile. Oshri plângea, cerea iertare, şi clienţii spuneau imediat că totul e în regulă şi semnau. Plânsul ăsta l-a făcut să se simtă niţel escroc, cu toate că era plânsul cel mai autentic de pe lume.

Aglomeraţie în trafic pe şoseaua Gheea

La un sfârşit de săptămână, pe când se întorcea cu fetiţa dintr-o vizită la kibbutz, la părinţii nevesti-sii, au trecut pe lângă două maşini făcute zob. Maşinile din faţa lor au încetinit când au trecut pe lângă accident ca să se uite, şi nevastă-sa a spus că e dezgustător şi că numai în Israel se poartă lumea aşa. Fetiţa, care dormea pe bancheta din spate, s-a trezit din cauza sirenelor de la ambulanţe, şi-a lipit faţa de geam şi a privit un om scăldat în sânge; omul îşi pierduse cunoştinţa şi era purtat pe o targă. Fetiţa a întrebat unde e dus omul ăsta, şi Oshri i-a spus că e dus într-un loc bun. Un loc în care sunt culori, gusturi şi miresme care nici nu pot fi imaginate, i-a povestit despre locul acela, despre cum trupul tău acolo îşi pierde greutatea, şi cum, fiindcă nu mai vrei nimic, totul pur şi simplu se înfăptuieşte. Acolo nu sunt nici un fel de temeri, până şi durerea, atunci când vine, se transformă în ceva care nu te face să suferi, e pur şi simplu numai o senzaţie în plus, şi te face recunoscător că

eşti în stare s-o simţi. A continuat să vorbească şi a tot vorbit până când a observat privirea mânioasă a nevesti-sii. La radio se anunţa trafic deosebit de aglomerat pe şoseaua Gheea, şi când şi-a aruncat din nou privirea în oglindă a văzut-o pe Meital zâmbind şi făcându-i cu mâna omului de pe targă.

Ilan

Prietena mea, atunci când are orgasm, ţipă „Ilan“. Nu o dată, ci de foarte multe ori. „Ilan-Ilan-Ilan-Ilan!“ Şi asta e absolut în regulă, fiindcă numele meu e într-adevăr Ilan. Dar uneori aş vrea să spună altceva. Orice. „Iubitul meu.“ „Sfâşie-mă.“ „Termină, nu mai pot.“ Sau chiar pur şi simplu „Mamă“. Altceva, mai adecvat situaţiei. Ceva care să comunice un sentiment puţin mai focalizat.

Prietena mea e studentă la drept la Institutul Pedagogic. A vrut la Universitate, dar acolo n-au primit-o. Are de gând să se specializeze în drept comercial. Există aşa ceva, avocaţi care se ocupă numai de contracte. Nu se întâlnesc cu oameni, nu merg la tribunal, doar stau toată ziua şi privesc rânduri scrise pe hârtie ca şi cum acelea ar fi lumea toată. Când am luat locuinţa cu chirie ea a venit cu mine şi cât ai clipi s-a prins că proprietarul apartamentului încearcă să ne tragă pe sfoară cu nu ştiu ce paragraf. Eu n-aş fi observat niciodată, dar ea l-a prins imediat. Are o minte ascuţită ca un brici, prietena mea. Şi ce orgasme are. De când sunt n-am văzut asemenea orgasme. Zboară în toate direcţiile, se zvârcoleşte toată. Ca unul care e electrocutat. Şi are şi contracţii din alea nestăpânite, pe faţă, pe gât, în labele picioarelor, ca şi cum tot trupul ei ar încerca să spună mulţumesc şi nu ştie cum.

Am întrebat-o o dată ce spunea când ajungea la orgasm cu alţi bărbaţi, înaintea mea. Şi ea m-a privit cu o privire uimită şi a spus că aşa ţipa cu toţi, când ajungea la orgasm ţipa „Ilan“. Numai „Ilan“. Şi eu m-am încăpăţânat şi am întrebat ce spunea când termina cu aceia pe care nu-i chema Ilan, şi ea s-a gândit o clipă şi a spus că niciodată

nu s-a regulat cu vreunul pe care să nu-l cheme Ilan. Fusese de-acum cu douăzeci şi opt de bărbaţi, eu inclusiv, şi pe toţi, acum, că se gândeşte la asta, pe toţi îi chema Ilan. După ce a spus asta a tăcut. „Asta e o coincidenţă cu totul neobişnuită“, i-am aruncat eu. „Sau poate că aşa ne alegi, numai Ilani.“ „Poate“, a spus ea gânditoare. „Poate.“

Din ziua aceea am început să fiu mai atent la toţi Ilanii din jurul meu: cel de la bancă, contabilul, cel care întotdeauna stă dimineaţa în cafeneaua noastră şi mă roagă să-i păstrez suplimentul de sport. N-am făcut nimic cu asta, am reţinut numai pentru mine Ilan + Ilan + Ilan. Fiindcă în adâncul meu ştiam că atunci când o să izbucnească răul, dacă o să izbucnească, o să vină de la unul dintre ei. Ciudat, dar v-am povestit deja atât de mult despre prietena mea şi nici măcar nu v-am spus cum o cheamă. Ca şi cum numele n-ar avea nici o importanţă. Şi într-adevăr n-are nici o importanţă. Dacă m-aţi trezi în toiul nopţii primele lucuri care ar începe să-mi vină în minte în legătură cu ea ar fi cu siguranţă privirea asta a ei pe jumătate uimită, o clipă înainte să înceapă să plângă, fundul ei; felul fermecător în care spune întotdeauna, chiar ca o fetiţă, „Voiam să-ţi spun ceva“ înainte de a vorbi despre ceva care într-adevăr o umple de emoţie. E fermecătoare, prietena mea, fermecătoare, dar uneori nu sunt pe deplin sigur că toată povestea asta o să se termine cu bine.

Şi pe proprietarul locuinţei, acela care încercase să ne fraierească prin contract, îl cheamă Ilan. Un individ de vreo cincizeci de ani, scârbos, care a primit ca moştenire de la răposata bunică-sa o clădire întreagă în strada Varmaiza, în centrul oraşului, şi care, în afară de încasat bani de la locatari, n-a făcut nimic în viaţa lui. Are ochi albaştri de aviator şi păr cărunt, argintiu lucios. Ca al celebrului Avihu Ben Nun. Dar el nu e aviator. Când am semnat mi-a povestit că serviciul militar l-a făcut la Tsrifin la nu ştiu ce unitate de

transporturi. Abia în urmă cu trei ani au încetat să-l cheme la concentrări. Am descoperit întâmplător că o regulează. Dacă nu mi-ar fi împărtăşit toată povestea asta cu Ilanii n-aş fi avut nici o bănuială. Când i-am prins pe amândoi la mine acasă, el era în sufragerie şi îmbrăcat, a spus că a venit să se asigure că nu-i distrugem proprietatea. Dar după ce a plecat am strâns-o un pic cu uşa şi a mărturisit. Dar fără nici un fel de sentiment de vinovăţie. Pe un ton aşa, faptic, uscat. Ca una care-ţi spune că linia lui 5 nu ajunge la Gara de Nord. Şi imediat după ce a terminat de mărturisit a spus că vrea să mă roage ceva. Că vrea să-mi ceară ca o dată să facem cu ea chestia asta împreună. Amândoi. Din punctul ei de vedere, e dispusă chiar să-mi promită că, după ce facem asta o dată, n-o să-l mai vadă niciodată. Vrea numai să-i simtă o dată pe amândoi Ilanii ei înlăuntrul ei. El sigur o să accepte, libidinosul ăsta leneş, ştie ea, şi eu o să accept până la urmă, fiindcă eu o iubesc cu-adevărat.

Şi uite-aşa mă pomenesc în pat cu proprietarul locuinţei mele. O clipă înainte să se dezbrace încă îmi mai face observaţie în legătură cu jaluzeaua de la bucătărie, care nu se închide cum ar trebui şi căreia trebuie să-i ungem balamalele. Trupul ei începe să tremure peste mine şi realizez că acuş-acuş vine. Şi când o să ţipe o să fie totul în perfectă regulă. Fiindcă numele nostru al amândurora e într-adevăr Ilan. Dar niciodată n-o să ştim cu adevărat dacă mă strigă pe mine sau îl strigă pe el.

Căţeaua

„Văduv“, atât de mult îi plăcea cum sună cuvântul ăsta. Îi plăcea, şi îi era ruşine că-i plăcea. Dar ce să-i faci dacă dragostea e un sentiment care nu poate fi controlat. „Celibatar“ întotdeauna i s-a părut egocentric, aproape hedonist, iar „divorţat“ sună ca „învins“. Mai rău decât învins – înfrânt. Dar „văduv“ îi suna ca unul care şi-a luat o răspundere, s-a obligat, şi de faptul că asta nu continuă poate fi învinuit numai Dumnezeu sau natura, depinde din ce şcoală veniţi. „Văduv“ sună aproape ca un grad militar plus o decoraţie mică pentru vitejie. Ceva precum iniţialele de la Viteaz Ales De Unică Voinicie. A scos o ţigară şi era pe punctul s-o aprindă, când tânăra anorexică ce stătea în faţa lui în vagon a început să miorlăie în franceză şi i-a arătat plăcuţa cu „non fumeur“. Ultimul lucru la care se aştepta într-un vagon de tren de la Marsilia la Paris era că nu va fi lăsat să-şi aprindă o Gauloise. Înseamnă că, deşi preşedintele lor se dădea mare ca Abu Ali la televizor, şi în pofida tuturor blestemelor pe care el continuă să le profereze la adresa Americii, americanii i-au învins de mult. Fără nici o armată, numai cu virusul nevrozei ăsteia a lor, care i-a molipsit pe francezi prin mijlocirea McDonald’s-ului şi a CNN-ului. Înainte să rămână văduv, Halina era cea care izbucnea de fiecare dată când se pregătea să-şi aprindă o ţigară, cu un monolog care întotdeauna începea cu sănătatea lui şi se încheia cu migrenele ei, iar acum, când franţuzoaica asta exagerat de slabă a ţipat la el, deodată i s-a făcut dor.

„Mai uaif“, i-a spus el franţuzoaicei şi i-a arătat cum pune ţigara înapoi în pachet, „olso dont laik mi tu smok.“

„Nou ingliş“, a spus franţuzoaica.

„Iu“, s-a încăpăţânat el, „seim eigi ez mai doter, iu şud iit mor. Iţ not helsi.“

„Nou ingliş“, a repetat tânăra, dar umerii ei crispaţi au arătat că pricepuse fiecare cuvânt.

„Mai doter livz in Marsei“, a continuat el. „Şi iz merid tu a doctor. En ai doctor, iu nou“, a spus el şi a arătat unul din ochii ei verzi care clipeau cuprinşi de panică.

Până şi barul din trenul lor era cu trei clase peste tot ce se putea găsi în Ghivataim. Nimic de zis, când era vorba de gust, franţujii ăştia, lua-i-ar dracu, îi au pe toţi la degetul mic. După o săptămână la Marsilia nu mai putea să-şi încheie pe el pantalonii. Zahava îl rugase să mai stea. „Unde te grăbeşti aşa?“ l-a întrebat ea. „Acum, că mama a murit şi ai ieşit la pensie, eşti absolut singur acolo.“ „Pensie“, „singur“ – era ceva atât de deschis în vorbele astea două, că atunci când le-a auzit a simţit pur şi simplu că o briză îi mângâie obrazul.

Munca la prăvălie n-o îndrăgise niciodată cu adevărat, iar pe Halina – hai să spunem că avea în sufletul lui un colţişor cald pentru ea, dar, ca dulapul de lemn din micul lor dormitor, ocupa atât de mult spaţiu, că nu mai rămânea loc pentru nimic lângă ea. Primul lucru pe care l-a făcut după ce a murit a fost să cheme telalul şi să se descotorosească de dulap. Vecinilor care urmăreau cu interes cum cobora dulapul uriaş legănându-se în funii de la etajul trei le-a explicat că-i aminteşte prea mult tragedia prin care a trecut. Fără el odaia a devenit deodată încăpătoare, şi chiar mai luminoasă, atât de mulţi ani stătuse acolo dulapul, încît uitase că în spatele lui se ascundea o fereastră.

În vagonul-restaurant în faţa lui stătea o femeie de vreo şaptezeci de ani. Cândva fusese frumoasă, şi acum făcea tot ce-i stătea în puteri ca să le amintească asta celor din jurul ei, dar cu fineţe, cu

o aluzie, doar printr-o linie de dermatograf şi cu puţin ruj, *ah… dacă m-aţi fi întâlnit acum patruzeci de ani*. Lângă ea, pe măsuţa destinată tăvilor cu mâncare, stătea un pudel mititel, îmbrăcat şi el cu gust, cu un pulover azuriu tricotat. Pudelul aţintea asupra lui nişte ochi imenşi şi cunoscuţi. „Halina?“ a gândit el în sinea lui cu un fel de groază. Pudelul a scos un lătrat scurt şi aprobator. Doamna în vârstă i-a zâmbit cu un zâmbet binevoitor care încerca să spună că n-are de ce să se teamă. Ochii pudelului nu se abăteau de la ochii lui. „Ştiu că dulapul nu s-a prăbuşit peste mine din întâmplare“, spuneau ochii. „Ştiu că tu l-ai împins.“ El a tras un fum scurt din ţigară şi i-a întors doamnei în vârstă un zâmbet nervos. „Ştiu şi că n-ai vrut să mă omori, că ăla n-a fost decât un simplu reflex. N-ar fi trebuit să te rog să dai jos din nou hainele de iarnă.“ Capul lui, parcă de la sine, se mişca aprobator – probabil că şi ăsta era un reflex. Dacă ar fi fost alt om, mai puţin dur, ar fi avut deja lacrimi în ochi. „Ţi-e bine acum?“ întrebau ochii pudelului. „Aşa şi-aşa“, i-a întors el privirea. „E greu singur. Şi ţie?“ „Nu-i chiar aşa de rău“, şi-a căscat pudelul botul aproape într-un zâmbet, „Stăpâna mea are grijă de mine, e o femeie bună la suflet. Ce mai face fetiţa?“ „Tocmai mă întorc de la ea. Arată minunat. Şi Gilbert în fine a fost de acord să încerce să facă un copil.“ „Mă bucur“, a dat pudelul din ciotul lui de coadă. „Dar tu, tu trebuie să ai mai multă grijă de tine. Te-ai îngrăşat, şi fumezi prea mult.“ Îmi daţi voie? a întrebat-o el fără vorbe pe doamna în vârstă şi a arătat în aer un gest de mângâiere. Doamna în vârstă a aprobat cu un zâmbet. El a mângâiat-o pe Halina pe tot trupul, iar apoi s-a aplecat şi a sărutat-o. „Regret“, a spus el cu glasul spart şi plin de lacrimi. „Îmi pare rău. Iartă-mă.“ „Te iubeşte“, a spus doamna în vârstă într-o engleză stricată. „Ia te uită, ia te uită cum îţi linge

obrazul. N-am văzut-o niciodată aşa cu un om străin.“

O povestire care le întrece pe toate

Povestirea asta e povestirea cea mai bună din carte. Mai mult decât atât. E povestirea cea mai bună din lume. Şi asta nu noi am stabilit, au stabilit-o în unanimitate zeci de specialişti independenţi care au comparat-o în condiţii de laborator cu un eşantion reprezentativ din literatura lumii. Povestirea asta reprezintă un aport israelian unic la literatura universală. Dumneavoastră întrebaţi cum de tocmai noi am scris-o, şi nu americanii? Ei bine, şi americanii întreabă acelaşi lucru. Şi nu puţini dintre cei mai importanţi editori americani sunt pe punctul să-şi piardă slujba pentru că n-au găsit răspunsul.

Exact aşa cum armata noastră este cea mai bună armată din lume, aşa şi povestirea asta. Este vorba despre o contribuţie deschizătoare de drumuri, care e protejată de un patent înregistrat. Şi unde e înregistrat patentul ăsta? Păi asta e, că el e înregistrat chiar în povestire. În povestirea asta nu sunt şiretlicuri, nu sunt trucuri, nu sunt părţi variabile, schimbătoare. Ea e făcută dintr-o singură bucată, dintr-un aliaj de cugetări profunde şi aluminiu. Nu rugineşte, nu plictiseşte, dar zguduie. E foarte actuală, fiind totodată şi etern umană. Istoria o să pronunţe verdictul. Apropo, mulţi oameni luminaţi consideră că istoria şi-a spus deja cuvântul şi că povestirea a binemeritat nota zece.

„Ce e atât de deosebit la povestirea asta?“ întreabă oamenii, din naivitate sau din naivitate prefăcută (depinde de oameni). „Ce e în ea şi nu-i în Cehov sau în Kafka sau în nu mai ştiu cine?“ Răspunsul la întrebarea asta e lung şi complex. Mai lung decât povestirea însăşi, dar mai puţin complex. Fiindcă nimic nu-i mai complex decât povestirea asta. Şi totuşi, să încercăm să

răspundem printr-un exemplu. La sfârşitul acestei povestiri, de pildă, spre deosebire de povestirile lui Cehov sau ale lui Kafka, o să se tragă la sorţi printre cititorii care o citesc aşa cum trebuie o Mazda Lantis gri metalizat. Iar printre cititorii care n-o citesc aşa cum trebuie o să se tragă la sorţi încă o maşină, mai ieftină, dar tot gri şi tot metalizat, ca să nu se simtă prost. Fiindcă povestirea asta e aici nu ca să-mi arăt superioritatea faţă de voi, cititorii mei. Ea e aici ca să vă simţiţi bine. Cum scrie pe şerveţelul de hârtie la fast food-ul de lângă locuinţa dumneavoastră? Dacă v-a plăcut – povestiţi-le şi prietenilor. Dacă nu v-a plăcut – povestiţi-ne nouă. Sau în cazul ăsta – povestiţi povestirii. Fiindcă povestirea asta nu doar povesteşte, ea şi ascultă. Urechea noastră, după cum se spune, e receptivă la freamătul inimii publicului. Şi când publicul o să se sature de ea, de povestire, şi o să dorească să-i pună capăt, ea n-o să se simtă umilită, şi nici n-o să refuze să-şi primească sentinţa. Pur şi simplu o să se încheie.

O povestire care le întrece pe toate
II

Dar, dacă într-o bună zi, aşa, într-un puseu de nostalgie, o s-o vreţi din nou, ea întotdeauna o să fie bucuroasă să se întoarcă înapoi.

Unul zdravăn

Atât de autentic

În noaptea de dinaintea zborului la New York nevasta lui Ghershon a avut un vis. „Era atât de adevărat, de autentic“, i-a povestit ea în timp ce el îşi făcea valiza. „Bordurile trotuarelor în vis erau colorate în roşu şi alb şi pe stâlpii de telegraf erau anunţuri de vânzări de locuinţe, ştii tu, anunţurile alea din care poţi să rupi câte-o fâşiuţă cu numărul de telefon, exact ca-n viaţă. Şi era chiar un om care a strâns căcatul câinelui lui de pe trotuar cu o bucată de ziar şi l-a aruncat în coşul de gunoi. Şi totul era atât de obişnuit, atât de cotidian.“ Ghershon încerca să îndese mai multe haine şi broşuri în valijoara lui. De-obicei nevastă-sa îl ajuta să împacheteze, dar în dimineaţa aceea era atât de cufundată în visul ei cel atât de adevărat şi atât de amănunţit, că nici măcar nu s-a gândit să-i propună ajutor. În lumea reală visul în sine probabil nu durase mai mult de zece secunde, dar ea a izbutit să-l povestească atât de meticulos, încât l-a iritat pe Ghershon până în pragul lacrimilor. Peste numai trei ore urma să zboare la New York pentru o întâlnire cu cel mai mare producător de jucării din lume, şi când spunem „cel mai mare din lume“ nu e vorba de încă un clişeu răsuflat, ci de un fapt economic care se sprijină pe o mulţime de balanţe contabile şi o mulţime de date despre vânzări, şi producătorul ăsta, dacă Ghershon o să-şi joace cărţile cum trebuie, ar urma să cumpere de la el „Opreşte, poliţia!“, jocul pe care l-a inventat el, şi să transforme jocul ăsta în „Monopoly“-ul secolului XXI, nici mai mult nici mai puţin, şi e adevărat că toate astea nu sunt tocmai o bordură colorată roşu

şi alb sau nişte căcat de câine pe care cineva îl ridică în suplimentul de economie mototolit al unui ziar, şansa unui succes de asemenea proporţii era ceva la care ţi-ar fi plăcut s-o vezi pe nevastă-ta reacţionând cu un pic mai mult entuziasm. „…Şi atunci taică-meu apare deodată în faţa mea cu un cărucior de copil şi îmi spune «Păzeşte-o.» Aşa, pur şi simplu. Lasă căruciorul lângă mine şi pleacă, de parcă ar fi lucrul cel mai firesc de pe lume“, a continuat nevastă-sa în timp ce Ghershon se străduia, fără succes, să tragă fermoarul valijoarei. „Şi fetiţa din cărucior părea atât de tristă şi de singuratică, părea o femeie bătrână, aşa că pur şi simplu am vrut s-o iau în braţe şi s-o strâng. Şi totul era atât de adevărat, că atunci când m-am trezit am avut nevoie de câteva clipe ca să înţeleg cum am ajuns din mijlocul străzii în dormitorul nostru. Cunoşti senzaţia asta?“

Albinosul care şedea pe locul de alături a încercat să converseze cu el. Ghershon a răspuns politicos, dar nu s-a lansat în discuţie. Zburase cu avionul destul de des ca să cunoască dinamica. Sunt oameni care pur şi simplu sunt deschişi şi plăcuţi, şi alţii care se străduiesc să cultive oarecare intimitate cu tine, numai pentru ca după decolare, când se vor înstăpâni pe braţul comun al locurilor voastre, să te simţi destul de jenat ca să cedezi în favoarea lor. „E prima oară c-o să ajung în America“, a spus albinosul. „Am auzit că acolo poliţiştii sunt absolut nebuni, e destul să traversezi pe roşu şi te şi bagă la zdup.“ „O să fie în regulă“, i-a răspuns Ghershon laconic şi a închis ochii. Se imagina intrând în biroul directorului general al companiei Global Toys, strângând ferm şi călduros mâna personajului cu păr sur-argintiu din faţa lui şi spunându-i: „Ai nepoţi, domnule Lipsker? Hai să-ţi spun cu ce o să se joace ei la vară.“ S-a lovit iar şi iar cu piciorul stâng de peretele avionului. Trebuia să ţină minte să nu-şi hâţâne picioarele în

timpul întâlnirii, şi-a propus Gershon, asta transmite nesiguranţă.

De masa care le-a fost oferită în avion nu s-a atins. Albinosul a înfulecat puiul şi salata ca şi cum ar fi fost delicatese. Ghershon a aruncat din nou o privire spre tava lui. Nimic din ce era acolo nu părea gustos cu adevărat. Prăjitura de ciocolată învelită în celofan i-a amintit de căcatul câinelui din visul nevesti-sii. Mărul arăta ceva mai bine. L-a înfăşurat într-un şerveţel şi l-a băgat în servieta diplomat complet goală. Ar fi trebuit să pun în servietă câteva broşuri, s-a gândit el, ce mă fac dacă valiza nu ajunge?

Toţi suntem oameni

Valiza n-a ajuns. Toţi pasagerii cursei respective plecaseră deja, plecase şi albinosul. Transportorul gol a continuat să se învârtă câteva minute, şi pe urmă a obosit şi s-a oprit. Stewardesa de pe aeroport a companiei Continental a spus că regretă foarte mult şi a notat coordonatele hotelului lui. „Se întâmplă foarte rar“, a spus ea, „dar oricine greşeşte. Ştiţi, toţi suntem oameni.“ Posibil. Cu toate că au fost momente în care Ghershon a simţit că el nu-i om. De pildă, atunci când Eran a murit în braţele lui la spitalul Laniado. Dacă ar fi fost om, precis ar fi plâns sau s-ar fi prăbuşit. Oameni apropiaţi i-au explicat că pur şi simplu încă nu reuşise să proceseze pierderea, că asta cere timp; că abia atunci când o s-o mistuie cu adevărat, cu inima, nu cu creierul, o să se petreacă un bum. Dar trecuseră de-atunci zece ani şi nu s-a întâmplat nici un bum. Nici un bum. În armată, când nu l-au lăsat să meargă la cursurile de pregătire pentru viitori ofiţeri a plâns ca o fetiţă. Ţine minte cum sergentul-major al companiei lui s-a uitat la el uluit, pur şi simplu nu ştia ce să facă, dar atunci când prietenul lui cel mai bun a murit, atunci nimic.

„O să vă despăgubim, bineînţeles, cu o sută douăzeci de dolari pentru îmbrăcăminte şi pentru obiectele personale“, a spus stewardesa de pe aeroport.

„Obiecte personale“, i-a repetat Ghershon cuvintele.

Ea a interpretat repetiţia asta ca fiind o întrebare. „Ştiţi, periuţa de dinţi, crema de ras. Totul apare detaliat pe versoul formularului.“ I-a arătat locul exact pe foaie şi a adăugat: „Regret din toată inima, realmente regret.“

Unul zdravăn

În holul de la intrare al firmei de jucării Global Toys stătea un tânăr într-un costum ieftin. Deasupra gurii lui căscate se desena oarecum nefiresc o mustaţă subţirică, şi arăta ca şi cum buza de sus s-ar fi ruşinat de ceva şi s-ar fi hotărât să poarte perucă. Ghershon a vrut să-l întrebe unde e ascensorul, dar după o secundă a descoperit liftul singur. Ştia că faptul că vine la întâlnire fără broşuri o să fie interpretat de către domnul Lipsker ca neprofesionist. Trebuia să se fi gândit la asta dinainte, să ia cu el în servietă cel puţin diapozitivele de prezentare. Şi sigur că aşa ar fi făcut dacă nu ar fi fost visul acela agasant al nevesti-sii care îi răsuna în ţeastă în timp ce împacheta. „Un act de identitate“, a spus tipul cu mustăcioară, şi Ghershon, surprins, a răspuns: „Pardon?“ „Un act de identitate“, a repetat tipul cu mustăcioară şi i-a aruncat negrului chel cu veston cenuşiu care stătea lângă el: „Îţi dai seama ce indivizi ajung aici?“

Ghershon s-a scotocit încet prin buzunare. În ţară, în Israel, era obişnuit să arate legitimaţii tot timpul, dar în străinătate era prima oară când îi cerea cineva aşa ceva, şi, în pronunţia new-yorkeză bolovănoasă pe care o avea tipul cu mustăcioară, aveai impresia că peste o secundă o să-i pună cătuşe şi o să-i citească ce drepturi are.

„Au tot timpul, a?“ i-a spus tipul cu mustăcioară negrului cu veston. „De ce nu?“ a zâmbit vestonul cu un zâmbet gălbui şi blând. „Noi oricum suntem aici.“ „Ce să-ţi spun, Patrick“, a zis tipul cu mustăcioară şi a aruncat o privire pe paşaportul pe care i-l întindea Ghershon. „Nu degeaba ţi-a spus maică-ta Patrick. Eşti pur şi simplu un sfânt.“ I-a înapoiat paşaportul şi a mormăit ceva. Ghershon a dat din cap şi a pornit spre ascensor. „O clipă“, a aruncat în direcţia lui tipul cu mustăcioară. „Încotro fugi? Vino-ncoa, tâmpitule. Nu înţelegi engleză?“ „Ba înţeleg engleza“, a răspuns Ghershon cu nerăbdare, „şi, dacă n-ai nimic împotrivă, am întârziat la o întâlnire.“ „Te-am rugat să deschizi servieta, domnu’ ba-înţeleg-engleza“, a imitat tipul cu mustăcioară accentul israelian al lui Ghershon, „eşti dispus să faci asta pentru mine?“ lui veston, care stătea alături amuzat şi se străduia să nu zâmbească i-a strecurat: „Îţi spun eu, aici e pur şi simplu grădină zoologică.“ Ghershon se gândea la mărul mâncat pe jumătate din servieta lui goală. A încercat să-şi imagineze reacţia batjocoritoare a tipului cu mustăcioară când o să vadă mărul, şi negrul cu veston lângă el încercând să se stăpânească, dar în cele din urmă izbucnind în râs. „Hai, deschide odată“, a continuat tipul cu mustăcioară, „presupun că ştii ce înseamnă «deschide», domnule?“ şi îndată după asta s-a grăbit să-i spună cuvântul pe litere. „Ştiu ce înseamnă «deschide»“, a răspuns Ghershon şi şi-a îmbrăţişat cu toată puterea servieta diplomat. „Ştiu şi ce înseamnă «închide» şi ce înseamnă «randament nominal» şi «oximoron». Ştiu chiar şi care e legea a doua a termodinamicii şi ce e *Tratatul* lui Wittgenstein. Ştiu o mulţime de lucruri pe care tu n-o să le ştii niciodată, nulitate arogantă ce eşti. Şi unul dintre secretele astea minunate care niciodată n-o să aibă cinstea să fie găzduite în învelişul subţire al creierului tău e ce am eu în servietă. Ştii tu cine sunt eu, fărâmitură de nimic

ce eşti? De ce am venit astăzi aici? În general, ştii ceva despre existenţă? Despre lume? Ceva dincolo de numărul liniei de autobuz care te aduce în fiecare zi încoace şi te duce înapoi şi de numele vecinilor din clădirea părăginită şi întunecoasă în care locuieşti?“ „Domnule…“ a încercat vestonul, cu politeţe pragmatică, să oprească torentul, dar era de-acum prea târziu. „Mă uit la tine“, a continuat Ghershon, „şi într-o clipă realizez toată povestea vieţii tale. Totul stă scris aici, pe fruntea asta îngustă a ta. Totul. Cea mai frumoasă zi din viaţa ta o să fie când echipa de baschet cu care ţii o să câştige campionatul. Ziua cea mai rea? O să fie când grăsana de nevastă-ta o să moară de o boală malignă pentru care asigurarea voastră medicală nu acoperă costul tratamentului. Şi tot ce e între aceste două momente o să treacă precum o băşină bleagă, aşa că la sfârşitul vieţii tale, când o să-ncerci să priveşti înapoi, n-o să reuşeşti să-ţi aminteşti nici măcar ce miros avea…“

Pumnul a fost atât de rapid, că Ghershon n-a apucat nici măcar să simtă cum se întâlneşte cu faţa lui. Când s-a trezit, s-a văzut pe podeaua de marmură, făcută cu bun gust, a holului. Ce l-a trezit a fost o serie de picioare în coaste şi o voce joasă şi plăcută care răsuna în spaţiul holului şi-i amintea cumva de crainicii de la radio în orele târzii de noapte. „Lasă“, a repetat vocea şi a spus: „Lasă, Jesús, nu merită.“

Podeaua, a observat el acum, era împodobită cu litera G – iniţiala prenumelui lui, desenată din pietre mici, aurite. Toate astea puteau fi privite doar ca o coincidenţă, dar Ghershon a preferat să-şi imagineze cum constructorii care înălţaseră acest zgârie-nori au ştiut că într-o bună zi el o să ajungă aici, şi au vrut să facă în cinstea lui un gest omagial, ca să nu se simtă atât de singur şi nedorit în oraşul ăsta neprimitor. Loviturile n-au încetat, şi se simţeau adevărate, autentice, întocmai ca visul nevesti-sii. Poate că pruncul acela pe care tatăl ei îl

lăsase în cărucior era ea însăşi. Se prea poate. Fiindcă taică-su era în destul de mare măsură un căcat. Poate că din cauza asta visul avusese atâta importanţă pentru ea. Şi dacă-i lipsea o îmbrăţişare în vis el ar fi putut s-o îmbrăţişeze. Pur şi simplu să-şi întrerupă pentru o clipă lupta idioată cu valiza perfidă, care precis că adulmeca acum călcâiele unor străini pe transportorul unui aeroport mititel de pe Coasta de Vest, s-o strângă cu toată puterea în braţe şi să-i spună: „Sunt aici, scumpa mea. Chiar dacă plec astăzi, în curând mă întorc.“

Negrul cu veston cenuşiu l-a ajutat să se ridice. „Eşti în regulă, domnule?“ a întrebat el şi i-a întins servieta şi un şerveţel. „Îţi curge puţin sânge.“ A rostit cuvântul „puţin“ cu o voce slabă, atât de blândă de parcă ar fi încercat să minimalizeze termenul la dimensiunile unei picături. Tipul cu mustăcioară şedea pe un scaun lângă lift şi plângea. „Îmi cer iertare în numele lui“, a spus negrul, „trece printr-o perioadă dificilă.“ Cuvântul „dificilă“ însă l-a accentuat. Aproape că l-a strigat. „Nu te scuza“, a spus printre lacrimi tipul cu mustăcioară. „Nu-i cere iertare puiului ăstuia de căţea.“ Negrul a ridicat din umeri şi a oftat neputincios. „Maică-sa…“ a încercat el să-i şoptească lui Ghershon. „Nu-i spune“, a chelălăit tipul cu mustăcioară. „Să nu-i spui un cuvânt despre maică-mea, auzi? Altminteri capeţi şi tu unul zdravăn.“

Rorschach

„«Opreşte, poliţia»“, a continuat Ghershon, „e poate primul joc în cutie din istorie care nu-i impune copilului-jucător soluţii prescrise, dictate, ci îl provoacă să propună propriile soluţii. Jocul poate fi privit ca o cărare de pete Rorschach care, în timp ce tu înaintezi de-a lungul ei către ţelul mult râvnit, victoria, te provoacă să-ţi pui la contribuţie imaginaţia.“ „O cărare de pete Rorschach“, a zâmbit domnul Lipsker cu un

zâmbet strâmb. „Uimitor. Îmi place asta, domnule Arazi. Dar eşti sigur că dumneata eşti bine?“ „Sunt cât se poate de bine“, a dat Ghershon din cap. „Dacă-mi permiteţi, poate că putem face acum o mică simulare a jocului.“ „Simulare“, i-a repetat vorba domnul Lipsker. Era cu mult mai tânăr decât îşi închipuise Ghershon, şi avea părul negru lucios, fără un singur fir cărunt. Îmi pare rău, dar nu mi se pare momentul potrivit. Ochiul dumitale. Nasul. Dumnezeule, eşti plin de sânge, cine ţi-a făcut asta?“

Lui Dani

Oul cu surpriză

Fiţi atenţi, asta-i o poveste adevărată. Acum aproximativ trei luni o femeie de treizeci şi doi de ani şi-a găsit sfârşitul într-un atac terorist sinucigaş; atacul a avut loc lângă o staţie de autobuz. Nu numai ea şi-a găsit acolo sfârşitul, încă mulţi alţii, mulţi şi buni, s-au prăpădit acolo. Dar povestea asta e despre ea.

Oamenii ucişi în atacuri teroriste sunt duşi pentru autopsie la Abu-Kabir, la Institutul de Medicină Legală. Mulţi dintre cei care deţin poziţii-cheie în societatea israeliană îşi pun întrebări în legătură cu obiceiul ăsta, şi nici cei care lucrează la Abu-Kabir nu înţeleg întotdeauna exact de ce trebuie să facă ceea ce fac. Cauza decesului în asemenea atacuri e cunoscută, iar un cadavru nu este un ou cu surpriză în care, când îl deschizi, nu ştii dac-o să găseşti o corabie cu pânze, un automobil de curse sau un ursuleţ koala de pluş. La autopsiile astea se descoperă întotdeauna aceleaşi lucruri – bile de fier, cuie sau alte feluri de aşchii metalice. Pe scurt, sunt foarte puţine surprize. Dar în acest caz, al femeii de treizeci şi doi de ani, s-a găsit ceva în plus. Femeia asta avea în trupul ei, în afară de toate acele bucăţi de metal care-şi croiseră drum în carnea ei, şi zeci de tumori, de-a dreptul enorme. Tumori care erau şi în ficat, şi în stomac, şi în intestine, dar mai cu seamă în cap. Când medicul de la Institutul de Medicină Legală a aruncat o privire în craniul ei, primul lucrul pe care l-a spus a fost „Mamă, mamă!“, fiindcă ce-a văzut era de-a dreptul înspăimântător. A văzut acolo zeci de tumori care săpaseră înăuntrul creierului un fel de cuib de

viermi plini de cruzime, care nu vor decât să înfulece tot mai mult şi mai mult.

Şi aici intervine faza expertizei ştiinţifice: dacă femeia asta n-ar fi murit ca urmare a atacului terorist, s-ar fi prăbuşit în aceeaşi săptămână din cauza acelor tumori şi ar fi murit într-o lună, cel mult două. E greu de explicat cum de o femeie tânără ca ea suferea de cancer într-o fază atât de avansată fără ca acesta să fi fost diagnosticat. Poate că era dintre cei cărora nu le place să facă analize medicale, sau poate credea că durerile şi ameţelile pe care le avea erau un fenomen trecător care o să dispară de la sine. În orice caz, când soţul ei a venit s-o identifice la morgă medicul s-a întrebat dacă să-i povestească despre asta sau nu. Pe de-o parte, în descoperirea asta se putea găsi un strop de consolare – nu trebuie să încerci să-ţi găseşti vreo vină, precum „dacă nu s-ar fi dus în ziua aceea la serviciu“ sau „dacă o duceam la serviciu cu maşina“, când afli că nevastă-ta ar fi murit oricum. Pe de altă parte, o noutate ca asta poate să sporească durerea şi să transforme o moarte întâmplătoare şi cumplită într-o moarte mai puţin întâmplătoare, dar cu mult mai groaznică – femeia murise o moarte dublă, inevitabilă, ca şi cum cerurile ar fi vrut să se asigure că moare, şi nici un gând despre ce-ar-fi-fost-dacă nu putea să-i salveze viaţa. Nici măcar în imaginaţie. Pe de-a treia parte, gândea în sinea lui medicul, de fapt, ce importanţă mai are? Femeia a murit, bărbatul ei e văduv, copiii sunt orfani, asta contează, asta e trist, tot restul sunt vorbe de clacă.

Soţul a cerut s-o identifice pe femeie după laba piciorului. De regulă oamenii îi identifică pe cei dragi după faţă, dar el a cerut s-o identifice după laba piciorului, fiindcă se gândea că, dacă o să-i vadă faţa moartă, imaginea asta o să-l urmărească toată viaţa, sau, mai exact, ce-i mai rămăsese din viaţa pe care o avusese. O iubise, şi o cunoscuse atât de bine, încât putea s-o identifice după orice

mădular al trupului ei, şi dintre toate laba piciorului i se părea cumva cel mai depărtat, cel mai neutru, cel mai străin. A mai privit piciorul câteva secunde, chiar şi după ce identificase alcătuirea, aproape imperceptibil vălurită, a unghiilor ei, degetul mare grosuţ şi un pic strâmb, bolta perfectă a tălpii. Poate că a fost o greşeală, gândea el în timp ce privea laba piciorului micuţ (numărul 35), poate că fusese o greşeală să aleagă laba piciorului. Faţa unui mort seamănă cu faţa unui om care doarme, dar laba piciorului unui mort – e cu neputinţă să nu recunoşti moartea care se ascunde sub fiecare unghie. „Ea e“, i-a spus el în cele din urmă medicului, şi a ieşit din încăpere.

La înmormântarea femeii a venit şi medicul. Nu numai el, ci şi primarul Ierusalimului; ministrul de Interne a venit şi el. Amândoi l-au asigurat personal pe soţ, repetând de multe ori numele lui şi numele răposatei, să răzbune moartea ei înspăimântătoare. I-au descris în mod dramatic şi plastic cum îi vor găsi şi-i vor pedepsi pe cei care l-au trimis pe asasin (pe sinucigaş nu se mai puteau răzbuna). Soţul părea destul de stânjenit de promisiunile lor. Părea că nu-l interesează cu adevărat şi că se străduieşte să ascundă asta numai ca să menajeze sentimentele tuturor acelor personalităţi agitate care în naivitatea lor credeau cu adevărat că discursurile furibunde îi oferă oarecare consolare.

Înmormântarea a fost a doua oară când medicul s-a gândit să-i povestească soţului că nevastă-sa era oricum în pragul morţii, şi în felul ăsta să tempereze cumva spiritul de răzbunare şi de stingherealã care domnise asupra evenimentului, dar şi de data aceasta a tăcut. La întoarcere a încercat să gândească nişte gânduri mai filozofice despre tot ce se întâmplase. Ce e cancerul, gândea el, dacă nu un atentat terorist divin? Ce face Dumnezeu dacă nu să ne terorizeze ca protest faţă de… ceva, ceva atât de sublim şi transcendent, că

noi, în general, nu suntem în stare să-l înţelegem? Şi, la fel ca şi munca lui la Institutul de Medicină Legală, şi gândul ăsta era bine chibzuit şi exact, dar, de fapt, n-a ajutat cu adevărat la nimic.

În noaptea de după înmormântare soţul a visat un vis trist în care laba moartă a piciorului îi mângâia faţa – un vis care l-a făcut să se trezească agitat. S-a dus la bucătărie încetişor, ca să nu-i trezească pe copii, şi şi-a făcut un ceai fără să aprindă lumina. După ce-a teminat de băut ceaiul fierbinte a rămas în întuneric la bucătărie. Se străduia să se gândească la ceva ce ar fi vrut să facă. Ceva care să-i bucure inima. Ceva. Chiar lucruri pe care nu şi le putea permite cu adevărat, din cauza copiilor sau din cauza banilor. Dar nimic de felul ăsta nu i-a venit în minte. S-a simţit plin de o materie compactă şi acră care-i astupa coşul pieptului, şi nu era durere. Era ceva cu mult mai grav decât durerea. După toţi anii pe care-i trăise viaţa i nu se părea acum decât o capcană. Un labirint. Nici măcar un labirint, pur şi simplu o încăpere care e toată numai pereţi, fără nici o uşă. Trebuie să existe ceva, s-a încăpăţânat el, ceva ce aş vrea să se întâmple chiar dacă n-am să reuşesc niciodată în viaţă. Ceva.

Sunt oameni care după ce-i părăseşte cineva apropiat se sinucid, sunt oameni care se îndreaptă spre religie, sunt alţii care stau în bucătărie toată noaptea şi nici măcar nu aşteaptă să răsară soarele. Lumina de afară a început să se strecoare în casă, încă puţin şi cei mici o să se trezească. A încercat să-şi amintească atingerea labei piciorului din vis, şi, aşa cum se întâmplă întotdeauna cu visele, a reuşit numai să reconstituie, dar nu şi să retrăiască acea atingere.

Un peştişor de aur

Lui Ionatan i-a venit o idee strălucită pentru un documentar. O să bată la uşa oamenilor, numai el, fără echipă de filmare, cu o cameră de filmat în mână, şi o să-i întrebe: „Dacă aţi prinde un peştişor de aur care vorbeşte, şi el v-ar făgădui îndeplinirea a trei dorinţe, ce i-aţi cere?“ Oamenii o să răspundă, iar el o să monteze fragmente scurte din răspunsurile lor cele mai interesante. Înainte de fiecare set de asemenea răspunsuri omul o să fie văzut stând nemişcat în uşa casei lui, şi peste acest cadru o să apară titluri cu numele lui, situaţia de familie, venitul lunar, poate chiar şi pentru ce partid votează la alegeri. Şi împreună cu dorinţele toată povestea o să devină un proiect social care o să spună ceva despre abisul dintre visurile noastre, ale tuturor, şi situaţia reală în care se află societatea noastră.

Era o idee genială şi ieftină. Nu avea nevoie de nimic ca s-o pună în aplicare, doar de camera de filmat. Şi Ionatan era sigur că după ce o să înceapă să filmeze şi să monteze o să-şi poată vinde ideea cu uşurinţă Canalului Opt sau la Yes Docu. Dacă nu ca film, atunci în cadrul unei serii, ca episoade în care de fiecare dată e prezentat un om şi dorinţele lui. Cu puţin noroc ar putea eventual să intereseze cu proiectul ăsta chiar o bancă sau firmă de telefonie mobilă, şi la urmă o să poată ambala totul sub eticheta „sponsorizat de…“. Ceva de genul „Visuri diferite, dorinţe felurite, o singură bancă. Banca bla-bla-bla – banca visează împreună cu tine“ sau „Banca îţi îndeplineşte toate dorinţele“, ceva de genul ăsta.

Ionatan a hotărât să înceapă să lucreze la proiectul ăsta fără nici o pregătire. O să se ducă pur şi simplu şi o să le bată oamenilor la uşă. în

primul cartier în care a filmat, majoritatea celor care au acceptat să conlucreze cu el au cerut lucruri relativ previzibile: sănătate, dragoste, o locuinţă mai mare. Dar au fost şi momente emoţionante. A fost o femeie stearpă care a cerut un copil, un supravieţuitor al Holocaustului cu număr pe braţ care a cerut ca toţi naziştii care încă mai trăiesc să plătească pentru crimele lor, un fătălău bătrân care a cerut să fie femeie. Şi toate astea numai într-un singur cartier, în inima Tel Avivului. Cum se poate şti dinainte ce o să ceară oamenii din orăşelele în curs de dezvoltare, în aşezările de la graniţă, în localităţile colonizate, în satele arăbeşti, în centrele de absorbţie? Ionatan ştia că la un proiect ca ăsta e foarte important să ia parte şi şomeri, religioşi, arabi şi etiopieni. A început să-şi programeze zilele de filmare următoare: Jaffa, Dimona, Ashdod, Sderot, Taybeh. Se uita la numele localităţilor pe care le pusese pe hârtie. Dacă o să reuşească să filmeze un arab care să ceară într-una din dorinţe pace, asta o să însemne că a dat lovitura.

Lui Serghei Gorelik nu-i plăcea să-i bată oameni la uşă, şi încă mai puţin îi plăcea ca oamenii care îi băteau la uşă să-i pună întrebări. În Rusia, pe vremea când era tânăr, asta se întâmpla foarte des. Oamenii KGB-ului veneau şi băteau la uşa lor, fiindcă taică-său era sionist şi nu era lăsat să plece în Israel. Când Serghei s-a mutat să locuiască în Jaffa neamuri de-ale lui i-au spus „Tu, ce cauţi tu într-un loc ca ăla? Acolo toţi sunt ori narcomani, ori arabi“. Dar ce e bine la narcomani şi la arabi e că ei nu veneau să-i bată la uşă. Aşa că Serghei putea să se scoale când era încă întuneric, să iasă cu barca lui pe mare, să pescuiască o vreme şi să se întoarcă acasă. Şi totul de unul singur. În tăcere deplină. Aşa cum trebuie. Până când într-o zi un tânăr cu cercel în ureche, un tânăr care arăta niţel a homosexual, îi bate la uşă. Foarte tare, exact aşa cum nu-i place lui Serghei, şi spune că are de pus

câteva întrebări, ceva pentru televiziune. Serghei îi spune limpede că nu vrea, ba chiar îi împinge uşor la o parte aparatul de filmat, ca tânărul să priceapă că Serghei e serios. Dar tânărul cu cercel se încăpăţânează. Spune tot felul de lucruri. Lui Serghei îi e cam greu să-l urmărească, ebraica lui nu e chiar strălucită. Şi tânărul cu cercel vorbeşte repede şi-i spune că Serghei are o faţă de om puternic şi că pur şi simplu are neapărată nevoie de el pentru filmul ăsta. Serghei continuă să se împotrivească şi încearcă să închidă uşa, dar tânărul e iute şi izbuteşte să se strecoare şi e de-acum în casa lui. Filmează aşa, fără permisiune, şi mai vorbeşte o dată despre faţa lui Serghei, care transmite un sentiment puternic. Deodată tânărul vede peştişorul de aur al lui Serghei înotând într-un vas mare de sticlă în bucătărie, şi începe să strige: „Un peştişor de aur! Un peştişor de aur!“ Asta îl crispează pe Serghei, care îl roagă să nu filmeze peştişorul şi îi spune că acela nu-i decât un peştişor obişnuit, pe care el, Serghei, l-a prins în năvod. Dar tânărul cu cercel continuă să filmeze şi spune tot felul de lucruri despre peştişor, despre faptul că peştişorul vorbeşte, despre faptul că sunt trei dorinţe, ba chiar întinde mâna spre vasul de sticlă cu peştişorul. Şi în clipa asta Serghei înţelege că tânărul n-a venit deloc pentru televiziune, că a venit să-i ia lui peştişorul, şi înainte ca mintea lui Serghei Gorelik să priceapă ce face trupul lui, el apucă tigaia de pe plită şi-i arde una în cap tânărului cu cercel. Tânărul cade. Şi camera lui de filmat cade. Când atinge podeaua aparatul se sparge, capul tânărului se sparge şi el. Îi curge mult sânge din cap, şi Serghei nu ştie ce să facă acum. Adică ştie ce trebuie să facă, dar asta poate să-i complice viaţa îngrozitor. Fiindcă dacă o să ajungă la spital cu tânărul, oamenii o să-l întrebe ce s-a întâmplat şi totul poate s-o ia într-o direcţie foarte neplăcută. „N-ai de ce să-l duci la spital“, îi spune peştişorul lui Serghei pe ruseşte.

„E mort.“ „Nu se poate să fi murit“, protestează Serghei. „Nici măcar nu l-am lovit atât de tare.“ „Tu nu l-ai lovit foarte tare“, încuviinţează peştişorul, „dar capul flăcăului ăstuia e pe cât se pare mai puţin tare.“ „A vrut să mi te ia“, spune Serghei. „Nu, n-a vrut“, afirmă categoric peştişorul, „pur şi simplu a vrut să filmeze nişte prostii pentru televiziune.“ „Dar a spus…“ „A spus“, îi taie vorba peştişorul, „dar tu n-ai înţeles. Ebraica ta nu e prea bună.“ „Şi a ta e?“ se opune Serghei. „Da, a mea e“, spune nerăbdător peştişorul. „Eu sunt un peştişor fermecat. Ştiu toate limbile.“ Băltoaca de sânge care se scurge din capul tânărului cu cercel devine din ce în ce mai mare şi Serghei e acum nevoit să se lipească de peretele bucătăriei ca să nu calce în ea. „Ţi-a mai rămas o singură dorinţă“, îi aminteşte peştişorul. „Nu“, clatină Serghei capul dintr-o parte într-alta. „Nu pot. O păstrez.“ „O păstrezi pentru ce?“ întreabă peştişorul. Dar Serghei nu răspunde.

*

De prima dorinţă Serghei s-a folosit când i-au găsit cancer soră-sii. Era cancer la plămâni, de un fel care nu se vindecă, dar peştişorul a rezolvat problema într-o clipă. Dorinţa a doua a irosit-o în urmă cu cinci ani pe copilul Svetei. Copilul era atunci foarte mic, nu împlinise nici trei ani, dar doctorii au spus că în capul lui ceva nu e în regulă. Că o să crească înapoiat mintal. Sveta a plâns toată noaptea, şi dimineaţă Serghei s-a întors acasă şi l-a rugat pe peştişor să aranjeze chestia asta. Nu i-a povestit niciodată despre asta Svetei, şi câteva luni mai târziu ea l-a lăsat pentru un poliţist oarecare, un marocan, care avea o maşină americană veche. Inima i-a spus lui Serghei că el n-a făcut asta pentru ea, că el a făcut asta numai pentru copil, dar în cap era mai puţin sigur, şi tot felul de gânduri despre ce alte lucruri ar fi putut să ceară în loc de

ce-a cerut au continuat să răsară tot timpul. Cea de-a treia dorinţă nu şi-a exprimat-o.

„Eu pot să-l readuc la viaţă“, spune peştişorul. „Pot să dau înapoi timpul până în momentul în care ţi-a bătut la uşă. Pot să fac asta. Nu trebuie decât să ceri.“ Peştişorul dă din aripioara de pe spate dintr-o parte într-alta, o mişcare pe care Serghei ştie că o face numai atunci când e foarte emoţionat. El înţelege că peştişorul îşi miroase de-acum libertatea. După ultima dorinţă Serghei n-o să aibă încotro, o să trebuiască să-l elibereze. „Totul o să fie în regulă, zău“, spune Serghei pe jumătate pentru peştişor şi pe jumătate pentru sine. „Trebuie numai să şterg aici sângele, şi la noapte, când o să ies la pescuit, o să-l leg de o piatră şi o să-l arunc în mare. Nimeni n-o să-l găsească niciodată. Asta e. N-o să prăpădesc pe asta o dorinţă.“ „Ai omorât un om, Serghei“, spune peştişorul, „dar tu nu eşti cu adevărat un ucigaş. Dacă n-o să prăpădeşti o dorinţă pe asta, atunci pe ce?“

*

La Tira Ionatan l-a găsit în sfârşit pe arabul care să dorească pace, îl chema Munir, şi era gras şi purta o mustaţă albă uriaşă şi era foarte fotogenic. Era emoţionant felul în care îşi formulase dorinţa. Încă din timpul filmării Ionatan a ştiut că asta o să devină reclama serialului documentar. Asta, sau rusul cu tatuaje pe care l-a întâlnit la Jaffa, cel care privea direct în aparatul de filmat şi a spus că dacă ar găsi un peştişor de aur care vorbeşte nu i-ar cere nimic, l-ar pune numai pe raft într-un vas mare de sticlă şi ar sta de vorbă cu el toată ziua, n-are importanţă despre ce. Despre sport, despre politică, despre orice poate să vrea un peştişor să vorbească. Orice. Numai să nu fie singur.

Nu cu desăvârşire singură

Trei dintre cei care i-au făcut curte au încercat să se sinucidă. Ea spune lucrul ăsta cu tristeţe, dar şi cu puţină mândrie. Unul dintre ei chiar a reuşit, a sărit de pe acoperişul Facultăţii de filozofie de la Universitate şi s-a sfărâmat pe dinăuntru în mii de bucăţele. Pe dinafară arăta nevătămat, chiar împăcat. Ea n-a fost la Universitate în ziua aceea, dar nişte prieteni comuni i-au povestit. Uneori, când e singură acasă, poate efectiv să-l simtă acolo, cu ea în sufragerie, privind-o. Şi când se-ntâmplă asta e pentru o clipă înfricoşător, dar e şi îmbucurător. Fiindcă ştie că nu e cu desăvârşire singură. Iar pe mine, pe mine mă îndrăgeşte foarte tare. Mă îndrăgeşte, dar nu se simte atrasă. Şi asta o întristează, o întristează pe ea, după cum mă întristează şi pe mine, poate chiar mai mult. Fiindcă ea tocmai c-ar vrea să se simtă atrasă de unul ca mine. Unul deştept, unul fin, unul care o iubeşte cu adevărat. E cuplată de mai bine de-un an cu un negustor de artă, un tip în vârstă. El e însurat, n-are de gând să-şi lase nevasta, nici măcar nu vorbesc despre acest subiect. De el însă se simte atrasă. E multă cruzime în asta. E cruzime faţă de mine şi e cruzime faţă de ea însăşi. Viaţa ar putea să fie cu mult mai simplă dacă s-ar simţi atrasă de mine.

Mă lasă s-o ating. Uneori, când o doare spatele, chiar mă roagă. Când îi masez muşchii ea închide ochii şi zâmbeşte. „E plăcut“, îmi spune ea când o ating. „E plăcut.“ O dată am fost împreună în pat. Retrospectiv, a fost o greşeală, spune ea. Pe undeva, voise atât de mult ca lucrul ăsta să reuşească, încât a făcut abstracţie de simţurile ei. Mirosul meu, trupul meu, ceva între mine şi ea pur şi simplu nu se leagă. Studiază psihologia de patru

ani deja şi încă nu e în stare să găsească o explicaţie. De ce creierul ei vrea atât de mult şi trupul ei pur şi simplu nu e de acord cu creierul. Când îşi aminteşte de noaptea aceea pe care am petrecut-o împreună în pat, se întristează. Multe lucruri o întristează. E copil unic. O mare parte din copilărie şi-a petrecut-o singură. Tatăl ei s-a îmbolnăvit, pe urmă a fost în agonie, pe urmă a murit. Nu avea alături nici un frate care s-o înţeleagă, care s-o consoleze. Eu sunt omul cel mai apropiat de un frate pe care l-a avut vreodată. Eu şi Kuti, aşa îl cheamă pe băiatul care a sărit de pe acoperişul Facultăţii de filozofie. Poate să stea cu mine la palavre ceasuri întregi, despre orice. Poate să doarmă cu mine în acelaşi pat, să mă vadă în pielea goală, să fie lângă mine în pielea goală. Nimic între noi n-o jenează. Nici măcar când mă masturbez lângă ea. Cu toate că asta pătează cearceafurile şi o face să se simtă tristă. O întristează că nu poate să mă iubească, dar dacă astfel îmi uşurează situaţia nu e o problemă să cureţe petele.

Înainte ca tatăl ei să moară erau foarte apropiaţi. Şi de Kuti se simţea foarte apropiată, era îndrăgostit de ea. Eu sunt singurul bărbat care e apropiat de ea şi e încă în viaţă. Până la urmă o să-ncep să umblu cu altă fată şi ea o să rămână singură. E inevitabil, ştie asta. Şi atunci când o să se întâmple asta ea o să fie tristă. Tristă pentru ea, dar şi bucuroasă pentru mine că am găsit dragoste. După ce ejaculez, îmi mângâie faţa şi spune că, în afară că e trist, o şi flatează. O flatează că, atunci când mă masturbez, dintre toate fetele de pe lume eu mă gândesc numai la ea. Negustorul de artă, cel cu care se culcă, e păros şi mai scund decât mine, dar e mai mult decât sexy. În armată era sub ordinele lui Netanyahu. Şi de atunci au rămas în legătură. Sunt prieteni. Uneori, când vine la ea, el îi povesteşte nevesti-sii că dă o raită pe la Bibi. O dată a dat nas în nas cu el şi cu nevastă-sa la mall.

Stăteau la mai puţin de un metru unul de altul, ea i-a aruncat un mic zâmbet, discret, secret, iar el s-a făcut că n-o vede. Ochii i s-au oprit asupra ei, dar privirea îi era complet goală. Ca şi cum ea n-ar fi nimic. Ca şi cum ea ar fi vânt şi nimic mai mult. Şi ea a înţeles prea bine că el nu poate să-i întoarcă zâmbetul atunci când e alături de nevastă-sa, nici să-i vorbească, dar totuşi era ceva foarte jignitor. Stătea singură acolo, în mall, lângă telefoanele publice şi a început să plângă. Asta era în noaptea aceea în care s-a culcat cu mine. Retrospectiv, a fost o greşeală.

*

Patru dintre cei care i-au făcut curte au încercat să se sinucidă. Doi chiar au reuşit. Tocmai cei doi de care era cel mai legată. Ei îi erau apropiaţi, foarte apropiaţi, ca nişte fraţi adevăraţi. Uneori, când e singură acasă, poate să ne simtă, pe mine şi pe Kuti, cu ea în sufragerie, privind-o. Şi, când se-ntâmplă asta, e pentru o clipă înfricoşător, dar e şi îmbucurător. Fiindcă ştie că nu e cu desăvârşire singură.

După sfârşit

Ucigaşii cu simbrie sunt ca florile de câmp. Sunt de toate felurile şi de toate soiurile. Am cunoscut o dată unul pe care-l chema Maximilian Shermann. Mai mult ca sigur îl chema altfel, dar el aşa se recomanda întotdeauna. Asasin pentru înalta societate, din specia care nu încheie contract mai mult decât o dată-de două ori pe an. Cu cât primea pentru o lovitură nici nu-i trebuia mai mult. Maximilian ăsta era vegetarian de la vârsta de paisprezece ani, din considerente de conştiinţă, şi a adoptat un copil din Darfur pe care-l chema Nuri. Nu s-a întâlnit cu Nuri niciodată, dar îi scria scrisori lungi, şi Nuri îi răspundea şi-i trimitea fotografii. Pe scurt, un ucigaş plin de sensibilitate. Maximilian nu era dispus să omoare copii. Şi cu femeile în vârstă avea o problemă. Din cauza asta a pierdut de-a lungul anilor mulţi bani. Foarte mulţi bani.

Deci e Maximilian, şi sunt eu. Şi asta e frumos pe lumea noastră, că fiecare e altfel. Eu nu ştiu să vorbesc frumos ca Maximilian, sau să aprofundez ca el articole despre toxine care nu lasă urme în sânge, articole care apar pe site-urile unor universităţi cărora eu nici măcar numele nu sunt în stare să li-l spun pe litere. Dar eu, în schimb, o să accept să căsăpesc pentru dumneavoastră copii şi bătrâne la kilogram, fără să mă bâlbâi, fără să clipesc şi fără să cer supliment la plată.

Avocatul meu spune că tocmai din cauza asta am primit pedeapsa capitală. Astăzi, spune el, nu mai e ca pe vremuri, când oamenii preferau execuţiile publice unei mese bune. Astăzi oamenii nu se mai entuziasmează să omoare asasini, asta le întoarce stomacul pe dos, îi face să se simtă prost. Dar ucigaşii de copii încă o mai încasează. Drept

să spun, nu prea înţeleg de ce. Viaţa e viaţă. Şi Maximilian Shermann sau juraţii mei cei drepţi pot să strâmbe din nas până mâine, dar să iei viaţa unei studente de douăzeci şi şase de ani care suferă de bulimie sexuală, sau a unui şofer de limuzină care are şaizeci şi opt de ani şi căruia îi place poezia, nu e nici mai în regulă şi nici mai puţin în regulă decât să iei viaţa unui copil de trei ani care suferă de guturai. Procurorilor le place să facă mare caz din asta, ştiu. Le place să te înnebunească de cap vorbind despre inocenţă şi despre neajutorare. Dar viaţa e viaţă. Şi, ca unul căruia i-au trecut prin mână nu puţini avocaţi corupţi şi politicieni, să ştiu că în clipa decisivă, clipa în care trupul se zvârcoleşte şi ochii se întorc pe dos în orbitele lor – în clipa aceea toţi sunt inocenţi şi toţi sunt neajutoraţi, fără deosebire de religie, vârstă, rasă sau sex. Dar încearcă să-i explici asta unei jurate pensionare pe jumătate surde de la Miami care singurul lucru pe care a apucat să-l vadă în viaţa ei murind, în afară de un soţ pe care, la drept vorbind, niciodată nu l-a putut suferi, e un hamster cu numele de Charlie, care a crăpat de cancer la colon.

La proces ei au mai susţinut şi că urăsc copiii. Au dat ca exemplu o întâmplare cu nişte gemeni de şase ani pe care i-am omorât în treacăt, cu toate că nu erau incluşi în contractul original. Poate că e ceva în asta. Şi nu că aş avea vreo problemă cu înfăţişarea lor, fiindcă din punctul de vedere al înfăţişării copiii sunt chiar foarte dulci. Ca nişte oameni, dar mititei, aşa, ca nişte cutii de Cola şi ca punguţele de cereale care se distribuiau cândva în avioane. Dar din punctul de vedere al felului în care se comportă? Recunosc. Nu mă omor după toate supărările lor meschine, nici după tăvălitul pe jos în mijlocul mallurilor. Toate zbieretele alea, „să plece tata“ şi „n-o mai iubesc pe mama“, şi totul din cauza unei jucării amărâte de doi dolari cu care, dacă o să le-o cumperi n-o să se joace mai

mult de un minut. Şi poveştile de dinainte de somn le detest. Şi asta nu numai din cauza situaţiei ăsteia jenante care te obligă să te culci lângă ei în pătuţul lor mic şi incomod, sau din cauza şantajului lor sentimental pe care n-o să se jeneze să-l exercite pentru încă o poveste, ci din cauza poveştilor în sine. Totdeauna drăguţe, cu animale dulci, lipsite de colţi şi de gheare. Minciuni ilustrate despre lumi în care răul nu există, mai plicticoase decât moartea. Şi dacă tot vorbim despre moarte: avocatul meu crede că am putea face apel. Nu că o să fie de vreun folos, dar până când povestea asta o să ajungă la termenul de judecată următor putem să câştigăm ceva timp. I-am spus că nu sunt interesat. Între noi fie vorba, ce folos aş avea de pe urma fărâmei ăsteia de timp? Încă nişte flotări într-o celulă de trei metri pe doi? Încă nişte jocuri de baschet între colegi şi nişte reality show-uri proaste la televizor? Dacă ce-o să primesc la sfârşit e o injecţie letală, atunci decât să trag de timp şi să mă plictisesc hai s-o primim încă de pe-acum şi să mergem înainte.

Când eram mic taică-meu totdeauna vorbea despre lumea cealaltă. Atât de mult vorbea, că majoritatea timpului nu observa deloc cu cine de pe lumea asta se regulează mama pe la spatele lui. Dacă tot ce spunea despre lumea cealaltă e adevărat, atunci n-o să fie plictisitor acolo. Era ovrei, taică-meu, dar la puşcărie, când sunt întrebat, cer să mi se trimită un preot. Mi se pare cumva că ăştia, creştinii, sunt ceva mai puţin abstracţi. Şi în situaţia mea aspectul filozofic al lucrurilor nu e cu adevărat relevant. Ce e important actualmente e practica. Faptul c-o să ajung în iad e un dat, şi cu cât am să reuşesc să storc de la preot mai multă informaţie cu atât am să ajung mai pregătit. Din experienţă ştiu că nu există un loc în care zdrobitul rotulei genunchiului sau al ţestei să nu-ţi poată consolida poziţia, şi n-are importanţă dacă e o şcoală de delincvenţi minori din Georgia,

o bază de instrucţie a trupelor speciale sau sectorul de maximă securitate într-o închisoare din Bangkok. Înţelepciunea e să ştii întotdeauna ce trebuie să sfărâmi şi cui. Şi tocmai aici preotul urma să mă ajute. Numai că, retrospectiv, aş fi putut să cer şi un rabin sau un cadiu sau chiar şi un călugăr indian mut, fiindcă preotul ăsta palavragiu nu mi-e de nici un ajutor. Arată ca un turist japonez, dar se grăbeşte să-mi explice că el e deja a patra generaţie în America, şi ceea ce nu se poate spune despre mine. „Iadul“, îmi spune el, „e absolut personal. Exact ca şi raiul. Şi la urma urmei fiecare o să primească iadul sau raiul pe care-l merită.“ Eu nu renunţ. Cine-i acolo şef? întreb. Cum funcţionează acolo treburile? Există o istorie a celor care au reuşit să evadeze? Dar el nu răspunde, dă numai din cap în sus şi în jos, aşa cum fac căţeii ăia de pe bordul automobilului. A treia oară când îmi cere să mă spovedesc, nu mai rezist şi-i ard una zdravănă. Am mâinile şi picioarele legate, aşa că nu pot face asta decât cu capul, dar asta e mai mult decât suficient. Nu ştiu din ce materiale construiesc ei preoţii ăştia japonezi, dar al meu se destramă într-o clipă.

Gardienii care mă îndepărtează de el mă lovesc: picioare, bastoane de cauciuc, pumni în cap. Asta chipurile ca să mă ţină în frâu, dar ei pur şi simplu mă bat pentru plăcerea lor. Îi înţeleg. E o plăcere să cotonogeşti. Adevărul adevărat e că mi-a făcut mai multă plăcere să-l iau în coarne pe preot decât steak-ul cu chipsuri de la cina mea cea din urmă, şi steak-ul nu era rău deloc. E o plăcere să cotonogeşti, şi orice mă aşteaptă acolo, de partea cealaltă a injecţiei letale, vă pot asigura că, oricât mi-ar fi de neplăcut, ticălosului care o să stea destul de aproape de mine în iad o să-i fie încă mai puţin plăcut, şi nu-mi pasă dacă o să fie pur şi simplu un păcătos, un diavol sau Satana în persoană. Că preotul ăsta japonez care sângerează mi-a deschis apetitul e puţin zis.

Injecţia doare. Precis că ar fi putut să găsească una care să nu doară, tipii ăştia cu simţul dreptăţii, dar ei au ales una care doare. Ca să pedepsească. În timp ce agonizez îmi amintesc de toţi cei pe care i-am omorât, de expresia care li s-a întins pe faţă înainte ca sufletul să le iasă prin urechi. Se prea poate ca toţi să mă aştepte furioşi acolo, pe partea cealaltă. Simt un ultim spasm puternic în trup, ca un pumn care s-a strâns cu forţa peste inimă. Să mă aştepte, măcar de m-ar aştepta. O să-mi fie drag să-i mai omor o dată.

Deschid ochii. În jurul meu e iarbă verde şi înaltă ca în junglă. Mi-am imaginat cumva iadul mai întunecat, mai asemănător cu un beci, dar aici totul e verde şi soarele bate de sus şi orbeşte. Îmi croiesc drum înainte, caut pe pământ ceva ce să pot transforma în armă: un băţ, o piatră, o cracă ascuţită. Nu e nimic. Nu e în jurul meu nimic în afară de iarbă înaltă şi pământ umed. Aproape de mine disting o pereche de picioare omeneşti uriaşe. Oricine ar fi, e de opt ori mai înalt decât mine, şi eu n-am nici o armă. Va trebui să-i găsesc un punct slab: genunchi, boaşe, gâtlej. Să izbesc cu putere şi repede şi să sper că asta îşi va face efectul. Uriaşul se apleacă. E mai rapid decât mă aşteptam. Mă saltă în aer cu forţa şi cască gura. „Iată-te“, spune el şi mă lipeşte de pieptul lui. „Iată-te, ursuleţul meu mic şi dulce. Ştii că te iubesc până la cer.“ Şi eu încerc să profit că suntem aproape ca să-l muşc de gât, să-i vâr un deget în ochi. Vreau, dar corpul nu mă ascultă, şi împotriva voinţei mele îi întoarce îmbrăţişarea. Simt cum buzele mele se mişcă fără să reuşesc să le stăpânesc, se desfac şi şoptesc: „Şi eu te iubesc, Christopher Rubin. Te iubesc mai mult decât pe oricine.“

Un autobuz albastru mare

Sunt copii care se aruncă pe caldarâm şi încep să urle. Plâng şi se zvârcolesc şi dau din mâini şi din picioare până când faţa li se congestionează şi năduşeşte şi saliva şi mucii care le curg din gură şi din nas încep să păteze asfaltul cenuşiu al trotuarului.

Ăsta e gândul de care s-a agăţat Ghilad ca să încerce să se calmeze. Gândul ăsta, şi câteva respiraţii adânci. Şi asta ajută. Pe trotuar, lângă el, stă Hillel cel mic, cu pumnii încleştaţi, cu fruntea încruntată, cu ochii strâns închişi, iar gura lui şopteşte iar şi iar, ca pe o mantra, aceleaşi cuvinte: „Eu vreau, eu vreau, eu vreau.“

Ghilad se hotărăşte să surâdă înainte să vorbească. Ştie că Hillel nu poate să-i vadă surâsul, dar speră că o fărâmă de surâs se reflectă cumva în vocea lui. „Hillel scumpule“, spune el de dincolo de surâs, „Hillel scumpule, dragul meu, hai să pornim înainte să se facă târziu. Azi la grădiniţă se dau pancakes la micul dejun, şi, dacă nu ajungem la timp, ceilalţi copii o să le înfulece şi pe ale tale.“

eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau

Înainte ca el şi Naama să se fi despărţit, aveau mare grijă ca Hillel să nu se uite la televizor. Naama a început cu povestea asta. A citit ceva în *Haaretz*, şi Ghilad a continuat. Sună logic. Dar după despărţire ei nu mai erau acolo ca să se supravegheze unul pe altul. În general, când eşti singur ai mai puţină tărie să fii consecvent. De fiecare dată când cedezi simţi ca şi cum celălalt părinte e cel care o să trebuiască să plătească pentru asta mai târziu, sau cel puţin să participe cu

jumătate, şi astfel deodată preţul devine mai suportabil. E cumva ca şi cum ai arunca un muc de ţigară în casa scărilor faţă de a-l arunca în casă. Şi acum, când nu mai au casă, adică nu aceeaşi casă amândoi, fac murdărie fără să se mai controleze.

eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau

Una din emisiunile la care lui Hillel îi place să se uite când rămâne la Ghilad e un serial de animaţie japonez despre un copil pe care îl cheamă Toni şi care are puteri magice. Mama acestui copil, care e zână, l-a învăţat cândva că dacă o să închidă ochii şi o să spună de suficiente ori „eu vreau“ dorinţa o să i se îndeplinească. Uneori Toni are nevoie de mai puţin de o secundă ca să-şi îndeplinească dorinţele, şi dacă asta nu se întâmplă mama zână îl lămureşte că nu înseamnă că a eşuat, ci pur şi simplu s-a spus de destul de multe ori „eu vreau“. Şi aşa Toni poate să petreacă aproape un episod întreg cu ochii închişi spunând „eu vreau eu vreau eu vreau“ fără să se dea bătut, până când vrăjitoria izbuteşte. Din punctul de vedere al cheltuielilor de producţie ideea asta e foarte economică, fiindcă în fiecare episod se poate reutiliza cadrul în care Toni, cu stropi strălucitori de sudoare pe frunte, mormăie fără încetare „eu vreau eu vreau eu vreau“. Acelaşi cadru iar şi iar, în fiecare episod. E înnebunitor să te uiţi la aşa ceva, dar Hillel e fascinat.

eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau

Ghilad zâmbeşte din nou. „Asta nu ajută, Hillel scumpule“, spune el. „N-o să ajute nici dacă o s-o spui de un milion de ori. Nu putem să mergem la grădiniţă cu autobuzul, fiindcă grădiniţa e prea aproape. E aici, la capătul străzii. Şi nu ajunge la ea nici un autobuz.“

„Ba ajută,“ spune Hillel. Şi, cu toate că încetează să mormăie, ochii lui rămân închişi şi chiar şi cuta de pe frunte rămâne. „Zău, tati. Ajută. Pur şi simplu n-am spus de destule ori.“ Ghilad se gândeşte să se folosească de fisura asta în mormăit ca să strecoare o propunere ademenitoare. Mită. Poate nişte dulciuri. E o băcănie chiar lângă grădiniţă. Naama nu-i dă voie să mănânce dulciuri dimineaţa, dar asta n-are acum importanţă. Naama nu-i dă voie şi Ghilad o să-i dea voie. E o situaţie specială. Cursul acestor gânduri e rapid, dar înainte ca Ghilad să apuce să propună un dulce Hillel începe iar să mormăie.

eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau

Ghilad anunţă prăjitura de ciocolată cu cremă. Spune asta de câteva ori. Cremă. Cremă. Cremă în ciocolată. Ciocolată cu cremă. Cu voce tare. Aproape de urechea lui Hillel. Dacă Naama ar fi acolo i-ar cere lui Ghilad să înceteze să ţipe la copil şi ar arăta zguduită. Se pricepe la chestia asta, să arate zguduită. Să-l facă să simtă în orice clipă că e o catastrofă de tată şi un soţ degenerat, sau pur şi simplu un individ de căcat. Şi ăsta e un fel de talent. O putere magică. O magie slabă, ce-i drept, slabă şi enervantă, dar totuşi magie. Şi ce puteri superioare ar trebui Ghilad să aibă ca să-i facă faţă? Nu le are. O mamă vrăjitoare. Un copil magician. Un tată fără puteri. Un serial japonez. Asta poate să dureze o veşnicie.

eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau

Ghilad îl îmbrăţişează pe Hillel cu putere, îl saltă în aer şi începe să alerge. Hillel e călduţ, ca întotdeauna. Şi acum continuă să mormăie, dar din clipa în care Ghilad îl ţine aproape de el mormăitul devine mai liniştit şi cuta de pe frunte dispare. Ghilad simte că şi el trebuie să mormăie împreună

cu Hillel ceva. Începe cu „mergem la grădiniţă mergem la grădiniţă mergem la grădiniţă“, iar la jumătatea drumului trece la „imediat ajungem imediat ajungem imediat ajungem“, şi când sunt chiar aproape de tot de curtea grădiniţei şi de poarta încuiată electric ajunge deodată la „tata iubeşte tata iubeşte tata iubeşte“. Asta nu se leagă de nimic, şi propoziţia nici n-are complement, cu toate că e limpede, cel puţin lui Ghilad îi e limpede, că ideea e că-l iubeşte pe Hillel.

Când intră în grădiniţă încetează să mormăie şi-l pune jos pe Hillel. Hillel continuă să-şi ţină ochii închişi: „Eu vreau eu vreau eu vreau.“ Ghilad îi zâmbeşte uneia dintre îngrijitoare, o grăsună pe care o simpatizează, şi agaţă sacoşa brodată, sacoşa cu hainele de schimb şi sticluţa de apă de un cârlig deasupra căruia e scris cu litere de tipar „Hillel“. Porneşte încet spre ieşire când educatoarea îl opreşte.

eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau

Ghilad îi zâmbeşte. E năduşit după alergare şi gâfâie un pic, dar zâmbetul lui vrea să spună că totul e în ordine. „Asta e ceva ce a văzut ieri la televizor“, explică el, „un serial, *Toni şi fluturele fermecat*. Ceva japonez, copiii se omoară după serialul ăsta…“ Educatoarea îl priveşte protector, la fel cum Ghilad a văzut-o deja nu o dată privindu-i protector pe copiii neascultători. E jignitor, dar el preferă să nu reacţioneze. Tot ce vrea e s-o şteargă de-acolo. Şi, cu cât o să fie mai liniştit şi mai drăguţ, îşi dă prea bine seama, cu atât o să poată s-o şteargă de-acolo mai repede. Şi poate oricând şi să-i povestească educatoarei despre vreo şedinţă pe care o are la serviciu sau altceva de genul ăsta, fiindcă ea ştie că e avocat.

eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau

Educatoarea încearcă să-i vorbească lui Hillel, ba chiar îi atinge obrazul cu delicateţe, dar Hillel nu încetează să mormăie şi nu deschide ochii. Lui Ghilad îi vine să-i spună că asta n-o s-o ajute, dar nu e sigur că vorbele o să acţioneze în favoarea lui. Poate că acum, gândeşte el, poate că acum e momentul potrivit să amintească şedinţa de la birou şi să plece pur şi simplu.

eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau

„Îmi pare rău“, spune educatoarea, „dar nu poţi să-l laşi aici în starea asta.“ Ghilad încearcă să explice că nu e o stare, că e pur şi simplu mizeria care se dă la televizor, e ca un joc. Doar copilul nu e bolnav sau ceva, e pur şi simplu blocat pe o prostie. Dar educatoarea nu vrea să-l asculte şi Ghilad e nevoit să-l ridice din nou pe Hillel în braţe. Educatoarea îi conduce afară, şi când le deschide poarta grădiniţei îi spune pe un ton empatic că poate ar trebui s-o sune pe Naama, fiindcă ce se-ntâmplă nu-i un fleac, şi Ghilad încuviinţează imediat şi spune c-o să se ocupe de asta, mai ales că se teme ca educatoarea să nu-i telefoneze ea însăşi Naamei.

eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau

Afară Ghilad îl coboară pe Hillel pe trotuar şi spune cu o voce relativ calmă: „Ce autobuz?“, şi pentru că Hillel continuă să mormăie repetă întrebarea cu o voce mai puternică: „Ce autobuz?“ Hillel tace, deschide ochii, îl priveşte pe Ghilad adânc şi spune: „Un autobuz albastru mare.“ Ghilad dă din cap, şi cu un glas care încearcă să sune cât se poate de obişnuit, cel mai puţin încărcat de lacrimi, întreabă dacă e important ca autobuzul ăsta să aibă un număr anume. Şi Hillel zâmbeşte şi dă din cap că nu.

Merg împreună până ies pe strada Dizengoff şi aşteaptă în staţie. Primul autobuz care soseşte e roşu. Nu se urcă în el. Dar îndată după autobuzul ăsta mai vine unul, albastru şi mare. Linia numărul 1, înspre Abu Kabir. În timp ce Ghilad cumpără bilet Hillel aşteaptă cu răbdare, aşa cum a promis, şi pe urmă înaintează pe culoar cu prudenţă şi ţinându-se de bare. Se aşază unul lângă altul pe locurile din spate. Autobuzul e complet gol. Ghilad încearcă să-şi aducă aminte când a fost ultima oară la Abu Kabir. Era pe când făcea încă stagiu şi cineva de la birou l-a trimis la Institutul de Medicină Legală ca să xeroxeze acolo un raport de autopsie care se pierduse. Asta era înainte să înţeleagă că penalul nu e pentru el. Hillel întreabă dacă autobuzul ăsta ajunge la grădiniţă, şi Ghilad spune că aproximativ, adică metaforic vorbind, în cele din urmă el ajunge la grădiniţă, la grădiniţa Domnului. Dacă Hillel l-ar întreba acum ce înseamnă „metaforic“, aşa cum făcea uneori când dădea peste cuvinte din astea, Ghilad ar fi în mare încurcătură. Dar Hillel nu întreabă, îşi pune doar pălmuţa pe coapsa lui Ghilad şi priveşte pe fereastră. Ghilad se reazemă de spătar, închide ochii şi încearcă să nu se gândească la nimic. Vânticelul care vine de la fereastra deschisă e puternic, dar nu peste măsură, trupul lui respiră lent şi buzele nu i se mişcă deloc, dar în gând repetă întruna: „Eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau eu vreau.“

Un hemoroid

Asta e o poveste despre un om care suferea din cauza unui hemoroid. Nu de mulţi hemoroizi, de un singur hemoroid, izolat şi singuratic. Hemoroidul ăsta a început prin a fi mic şi sâcâitor, dar foarte curând a devenit mijlociu şi supărător, şi în mai puţin de două luni s-a făcut de-acum mare şi de-a dreptul dureros. Omul a continuat să-şi trăiască viaţa ca de-obicei: muncea în fiecare zi până târziu, petrecea la sfârşit de săptămână, se regula cu alta decât cu nevastă-sa atunci când avea ocazia. Dar hemoroidul ăsta nu-i dădea pace, îi amintea la orice şedere prelungită sau la orice defecaţie scremută că viaţa e ceva ce arde, că viaţa înseamnă transpiraţie, că viaţa e ceva ce nu mai fucking încetează să-ţi facă probleme. Şi astfel, înainte de orice decizie importantă omul îşi asculta hemoroidul aşa cum alţii îşi ascultă conştiinţa. Şi hemoroidul, ca orice hemoroid, îi dădea omului sfaturi de căcat. Sfaturi să dea afară, sfaturi să nu cedeze, sfaturi să se supere şi să protesteze puţin. Şi chestia funcţiona, şi din zi în zi omul reuşea tot mai mult şi mai mult. Profiturile societăţii pe care o conducea creşteau întruna, şi odată cu ele creştea şi hemoroidul. Până când, la un moment dat, hemoroidul a ajuns mai mare decât omul. Şi nici chiar atunci n-a încetat să crească. Până când, în cele din urmă, la conducerea consiliului de administraţie al societăţii a ajuns hemoroidul. Şi uneori, când hemoroidul se instala pe scaun în sala de şedinţe, omul de sub el îl incomoda un pic.

Asta e o poveste despre un hemoroid care suferea din pricina unui om. Hemoroidul a continuat să-şi trăiască viaţa ce de-obicei: muncea în fiecare zi până târziu, petrecea la sfârşit de săptămână, se regula cu alta decât cu nevastă-sa

atunci când avea ocazia. Dar omul ăsta, care nu-i dădea pace, îi amintea hemoroidului la fiecare şedere mai lungă pe scaun sau la o defecaţie scremută că viaţa înseamnă iubire, că viaţa înseamnă durere, că viaţa înseamnă s-o fucking dai mereu în bară, dar şi să aspiri la fericire. Şi hemoroidul îl asculta pe om aşa cum de multe ori oamenii ascultă o burtă care ghiorăie şi cere de mâncare – fără prea mult chef, dar resemnaţi. Şi, datorită acelui om, hemoroidul se străduia să creadă că e în stare, şi-a încercat să fie îngăduitor. Spre onoarea lui. Ba chiar a-ncercat să ţină seama de onoarea celorlalţi. Şi când ajungea să înjure, se străduia să nu implice în înjurăturile lui părinţii. Şi aşa, datorită omului celui mic şi stânjenitor din şezutul lui, hemoroidul a devenit un hemoroid îndrăgit de toţi: de hemoroizi, de oameni şi, bineînţeles, de acţionarii societăţii, acţionari pe deplin satisfăcuţi, răspândiţi prin întreaga lume.

Septembrie tot anul

Când a început recesiunea cea mare ND s-a resimţit cel mai tare. Produsul lor era, ce-i drept, destinat celor mai bogaţi o mie din societate, care urmau să fie imuni la recesiune, dar după linşajul de la Chicago chiar şi milionarii au încetat să cumpere. Parte din ei din cauza situaţiei economice proaste, dar cei mai mulţi fiindcă se temeau, sau pur şi simplu fiindcă se jenau faţă de vecini. Acţiunile au rămas prăbuşite pe podeaua sălilor de negocieri la bursele mondiale, sângerând procente peste procente, şi ND a devenit simbolul recesiunii. *Wall Street Journal* a dedicat firmei un articol de fond cu titlul „Suflă vânturi reci în septembrie“, un fel de parodie a reclamei lor „Septembrie tot anul“, în care se vedea o familie îmbrăcată numai în costume de baie, la amiaza unei zile însorite de vară, împodobind un pom de Crăciun. Reclama asta s-a întins ca un incendiu. O săptămână după ce au început s-o transmită vindeau deja trei mii de unităţi pe zi. Oamenii de afaceri bogaţi cumpărau, şi cumpărau chiar şi afaceriştii mai puţin bogaţi care voiau să facă impresie. Au devenit un simbol de status, ştampila de autentificare a milionarilor. Ceea ce simboliza avionul particular în anii 90 şi în anii 2000 simboliza acum ND. „Nice Day“, timp frumos pentru cei bogaţi. Dacă trăieşti în Islanda îngheţată şi dacă zăpada şi cenuşiul cerului te scot din minţi, n-ai decât să treci prin automat cardul de credit şi ei, cu un satelit sau doi, ţi-au şi aranjat un balcon scăldat în soare cu briză de toamnă ca la Ibiza în fiecare zi a anului.

Muki Ayalon a fost unul dintre primii care au cumpărat de la ei instalaţia. Îi erau dragi banii, şi i-a venit foarte greu să se despartă de ei, dar mai

mult decât iubea milioanele pe care le câştigase vânzând armament şi medicamente în Zimbabwe, detesta vara umedă a New Yorkului, senzaţia neplăcută a maioului ud de sudoare, care se lipeşte de spate. A cumpărat instalaţia nu numai pentru el, ci pentru toţi vecinii. Au fost unii care au interpretat asta în mod eronat ca o manifestare de generozitate, dar adevărul e că o făcuse fiindcă voia ca vremea asta frumoasă să-l însoţească până la minimarketul de la colţul străzii – un minimarket care, în afară de faptul că-i vindea lui Muki Ayalon ţigări Noblesse, importate special pentru el de la Haifa, Israel, însemna pentru Muki, mai mult decât orice altceva, graniţele domeniului lui de existenţă. Şi de când Muki semnase cecul vremea din cartier devenise pur şi simplu un paradis. Fără ploi sâcâitoare şi fără hamsinuri, vânturi din acelea chinuitoare, fierbinţi şi nisipoase, de căcat. Pur şi simplu, septembrie tot anul. Şi nu, ferească Dumnezeu, acel septembrie schimbător şi enervant din Manhattan, ci cel de la periferia oraşului Haifa, unde crescuse în copilărie. Până când deodată s-a întâmplat linşajul acela de la Chicago, şi vecinii au început să-i ceară să le oprească imediat toamna asta veşnică. La început s-a făcut că n-aude, dar atunci au sosit scrisorile de la avocaţi, şi cineva chiar i-a lăsat un păun căsăpit pe capota maşinii. După ce s-a întâmplat asta, şi nevastă-sa a cerut să închidă instalaţia. Era în ianuarie. Muki a stins soarele călduţ şi într-o clipă ziua a devenit scurtă şi tristă. Totul din cauza unui păun căsăpit şi a unei neveste anorexice şi sperioase care, ca întotdeauna, a reuşit să-l conducă prin slăbiciunea ei.

Recesiunea se tot agrava. Valoarea acţiunilor ND pe Wall Street a ajuns la pământ. Nu numai ele, ci şi cele ale societăţii lui Muki. Şi la scurt timp după ce au ajuns la pământ au făcut în pământ o groapă şi au continuat la valori de subsol. Ciudat, logica spune că armele şi

medicamentele se vând bine în perioade de recesiune mondială, dar s-a dovedit că dimpotrivă. Oamenii nu aveau bani să cumpere medicamente, şi foarte curând au descoperit ceea ce uitaseră de mult: că armele de foc sunt un lux, şi că uneori e pur şi simplu suficient un pietroi mare pe care l-ai găsit în curte ca să-i sfărâmi cuiva ţeasta. Toţi au învăţat foarte repede să se descurce fără puştile lui Muki, mult mai repede decât a apucat Muki să se deprindă cu vremea tristă a sfârşitului de februarie. Şi Muki Ayalon, sau „Muki Milion“, cum le plăcea ziarelor locale să-l numească, a dat faliment.

Locuinţa i-a rămas – contabilul societăţii, un tip expeditiv, a mai apucat s-o treacă retroactiv pe numele nevestei anorexice – dar tot restul s-a dus. Până şi mobila le-a fost luată. Patru zile mai târziu a sosit tehnicianul de la ND să-i deconecteze de la instalaţie. Când a bătut la uşă era ud leoarcă de ploaie. Muki a făcut nişte cafea şi cei doi au stat niţel de vorbă. Muki i-a povestit că la puţin timp după linșajul de la Chicago încetase să se folosească de instalaţie. Tehnicianul i-a spus că mulţi clienţi au încetat. Au vorbit despre linşaj, când o mulţime cuprinsă de mânie, flămândă şi îngheţată de frig, şi-a descărcat furia într-o vilă de bogătaşi, însorită şi plăcută. „Soarele de deasupra casei lor ne-a scos pur şi simplu din minţi“, a povestit câteva zile mai târziu unul dintre cei dezlănţuiţi, într-un program de anchete TV . „Noi îngheţăm aici fiindcă n-avem bani pentru încălzire, şi câinii ăştia, câinii ăştia…“ Când a ajuns aici a izbucnit în plâns. Faţa îi era estompată în emisiune, ca să nu poată fi identificat, aşa că nu puteai să-i vezi cu adevărat lacrimile, dar se auzea chelălăind ca un animal călcat de un automobil. Tehnicianul, care era negru, a spus că se născuse în cartierul acela din Chicago şi că acum îi e ruşine să spună lucrul ăsta. „Banii ăştia“, i-a spus el lui Muki, „banii ăştia împuţiţi ne-au nenorocit lumea.“

După cafea, când tehnicianul se pregătea să deconecteze instalaţia, Muki l-a rugat să-l lase să acţioneze satelitul o ultimă dată. Tehnicianul a dat din umeri şi Muki a interpretat asta ca un da. A apăsat pe câteva butoane de pe telecomandă şi soarele s-a ivit deodată dindărătul unui nor. „Ăsta nu-i soare adevărat, aşa să ştii“, a spus tehnicianul cu mândrie, „asta e de fapt numai o simulare de soare. Asta se face cu lasere.“ Şi Muki i-a făcut cu ochiul şi a spus: „Lasă, nu-mi strica plăcerea. Pentru mine e soare.“ Iar tehnicianul a zâmbit şi a spus: „Straşnic soare. Păcat că nu poate fi lăsat până ajung eu înapoi la maşină. Nu mai am nervi pentru ploile astea.“ Muki n-a răspuns, doar a închis ochii şi a lăsat razele blânde de soare să-i mângâie faţa.

Joseph

Sunt conversaţii care-i pot schimba unui om tot cursul vieţii. Sunt sigur de asta. Adică aşa îmi place să cred. Stau la cafenea cu un producător. Nu e chiar producător, n-a produs niciodată nimic, dar vrea să producă. Are o idee pentru un film şi vrea ca eu să-i scriu scenariul. Îi explic că nu scriu pentru cinema, şi el acceptă explicaţia mea şi cheamă chelneriţa. Sunt sigur că vrea să ceară nota, dar el îşi mai comandă un espresso. Chelneriţa mă întreabă dacă şi eu mai vreau ceva, şi cer un pahar cu apă. Pe domnul care-vrea-să-fie-producător îl cheamă Iosif, dar el se recomandă ca Joseph. „De fapt“, spune el, „nimănui nu i se zice Iosif. Întotdeauna e Sefi sau Iosi sau Ios, iar eu m-am decis pentru Joseph.“ Are mintea ageră, Joseph ăsta. Mă citeşte într-o clipă. „Eşti ocupat, a?!“ spune el când mă vede aruncându-mi o privire pe ceas, şi numaidecât adaugă, „Foarte ocupat. Călătoreşti, lucrezi, dai e-mailuri.“ Nu e nici o rea intenţie sau vreo ironie în felul în care spune asta. E ca un fel de stabilire a unor fapte, cel mult compătimire. Dau din cap că a ghicit. „Te sperie să nu fii ocupat?“ întreabă el. Dau din nou din cap că a ghicit. „Şi pe mine“, spune el, şi zâmbeşte cu un zâmbet care-i dezveleşte dinţii galbeni. „Fiindcă e ceva acolo jos, ceva ameninţător. Dacă n-ar fi, nu ne-am toca timpul atât de preţios cu tot felul de proiecte. Şi ştii dumneata care e lucrul de care mă tem cel mai tare?“ întreabă el. Ezit o secundă, mă gândesc ce să răspund, dar Joseph continuă de-acum. „De mine însumi“, spune el, „de ce sunt eu. Ştii dumneata vidul ăla care te umple o clipă după ce termini nu cu una pe care o iubeşti, ci cu o oarecare. Sau când te masturbezi. Îl ştii? Uite, de asta mă tem eu, să arunc o privire în mine însumi

şi să nu găsesc acolo nimic. Nu pur şi simplu un nimic obişnuit. Un nimic, cum să spun, deznădăjduitor, nu ştiu cum să numesc asta exact…“ Acum tace. Nu mă simt în largul meu cu tăcerea asta. Dacă am fi mai apropiaţi, poate c-aş reuşi să tac împreună cu el. Dar nu la prima noastră întâlnire. Nu după o asemenea frază. „Uneori“, încerc eu să-i întorc sinceritatea, „viaţa mi se pare o capcană. Ceva în care intri fără nici o bănuială şi care te prinde înăuntru. Şi când eşti înăuntru, în interiorul vieţii, vreau să spun, n-ai unde să fugi, poţi doar, eventual, să te sinucizi, ceea ce nu înseamnă să scapi, e mai mult să te dai bătut. Ştii la ce mă refer?“ „Sula“, spune Joseph, „sula că n-o să scrii scenariul.“ Are un fel de a vorbi foarte straniu. Nici de înjurat nu înjură ca alţii. Nu ştiu ce să spun după asta, aşa că tac. „N-are importanţă“, spune el după o clipă, „faptul că ai spus «nu» n-o să facă decât să-mi ofere şansa de a mă întâlni cu alţii, să mai beau nişte cafea. Doar asta e partea cea mai bună în tot biznisul ăsta. Probabil că n-am vocaţie de producător.“ Pesemne am dat din cap, fiindcă el reacţionează. „Dumneata crezi că eu n-am chemare, a? Că nu sunt cu adevărat producător, că sunt pur şi simplu unul care are ceva bani de acasă şi care dă mult din gură.“ Probabil că eu continui să încuviinţez dând din cap, neintenţionat, de tensiune, fiindcă acum râde. „Ai dreptate“, spune el. „Sau poate că eu, cu toate astea, o să-ţi mai produc surprize. Şi mie însumi.“ Joseph cere nota şi se încăpăţânează să plătească. „Ce spui dumneata de chelneriţa noastră?“ întreabă el în timp ce aşteptăm să i se treacă prin automat cardul de credit. „Nu ţi se pare că şi ea fuge de ceva? De sine însăşi, adică?“ Dau din umeri. „Şi ăla care a intrat în clipa asta, în palton. Uite-l cum transpiră. Precis că fuge de ceva. Poate să facem din asta un start-up. În loc de film – un program care identifică oameni care fug de ei înşişi. Care se tem de ce-o să descopere.

Poate să devină hit.“ Îl privesc pe cel care transpiră în palton. E pentru prima oară în viaţa mea că văd un terorist sinucigaş. Pe urmă, la spital, corespondenţii unor posturi străine o să-mi ceară să-l descriu, iar eu o să spun că nu ţin minte. Fiindcă asta o să mi se pară ceva personal, ceva între mine şi el. Şi Joseph o să supravieţuiască exploziei. Chelneriţa însă nu. Asta nu spune nimic în defavoarea ei. În atacuri teroriste de felul acesta caracterul nu e un factor determinant. Totul, în ultimă instanţă, e o chestiune de unghi şi de distanţă. „Ăsta care a intrat mie-n sută că fuge de ceva“, rânjeşte Joseph şi se scotoceşte prin buzunare căutând monezi pentru bacşiş. „Poate c-o să accepte să-mi scrie filmul sau, cel puţin, să ne întâlnim la o cafea.“ Chelneriţa noastră, ţinând în mână un meniu plastifiat, se apropie cu paşi de dansatoare de cel care transpiră în palton.

Prânz de pomenire

A hotărât să redeschidă restaurantul a doua zi după înmormântare. Când Itamar a auzit asta, a explodat pur şi simplu. „Nu a trecut nici o oră de când ţi-ai îngropat soţul şi îţi arde deja să vinzi oamenilor ciorbă?“ „N-avem ciorbă în menu, Itamar!“ a încercat Madja să vorbească pe un ton liniştitor. „Şi asta n-are nimic de-a face cu banii. Are de-a face cu oamenii. O să mă simt mai bine să fiu cu clienţii la restaurant decât să stau acasă singură.“ „Dar tu ai fost cea care s-a încăpăţânat să nu stăm shiva“, spumega Itamar. „Cu toată zăpăceala asta de cap…“ „Nu e zăpăceală de cap“, a protestat Madja. „Pentru oamenii care-şi donează corpul ştiinţei nu se stă shiva, ăsta e un fapt. Şi atunci când tatăl lui Choroshovski a murit…“ „Te rog frumos, mamă“, i-a tăiat vorba Itamar. „Fără Choroshovski şi fără Schifermani şi fără doamna Fincevski din Bialik 21. Numai noi, bine? Ţi se pare normal că tata a murit şi a doua zi după înmormântarea lui tu deschizi restaurantul ca şi cum totul ar fi ca de-obicei?“ „Da“, s-a încăpăţânat Madja. „Pentru mine n-o să fie ca de-obicei, dar pentru cei care mănâncă – da. Tata poate c-a murit, dar afacerea trăieşte.“ „Şi afacerea a murit deja“, a strecurat Itamar, „nici un câine nu intră la voi.“

La spital, când au anunţat-o că Ghideon a decedat, n-a plâns. Dar după ceea ce a spus Itamar, da. Nu lângă el, bineînţeles, cât timp a rămas acolo s-a ţinut tare. Dar îndată ce a plecat a plâns ca o fetiţă. Fiindcă e mult mai uşor să plângi pentru o jignire.

De când se mutaseră în Piaţa Atarim, pe faleză, veneau într-adevăr mult mai puţini oameni. Ea se împotrivise din capul locului la mutatul ăsta, dar Ghideon a spus că e „o ocazie unică în viaţă“. Şi

de atunci de câte ori se certau ea îi amintea asta, „o ocazie unică în viaţă“, iar acum, când era mort, nu mai avea cui să-i aducă aminte.

Ea şi cu thailandezul stăteau în restaurantul gol de trei ceasuri fără să schimbe o vorbă. Thailandezul îl iubise foare mult pe Ghideon. Ghideon avea răbdare cu el. Putea să-i explice ceasuri întregi cum se face ciolentul şi gefilte fisch, şi de fiecare dată când thailandezul rata câte ceva şi ei îi scăpa „mutră de holeră“: Ghideon se grăbea să aduge: „never maind, never maind“.

Dacă n-o să vină clienţi până la trei, se gândea, o să închidă. Nu numai pentru azi. Pentru totdeauna. Atunci când sunt doi într-o afacere e altfel. Când e aglomerat e cineva care să ajute, şi când e linişte, atunci cel puţin ai cu cine vorbi. „Iu o-key?“ a întrebat thailandezul, şi Madja a dat din cap că da şi a încercat să zâmbească. Poate chiar înainte de trei, o să închidă tot şi o să plece.

Erau spre douăzeci. Şi încă de când stăteau lângă uşă şi se uitau la meniul agăţat afară a ştiut că o să fie circ. Cel care a intrat primul era uriaş, mai înalt decât ea cu mai mult de-un cap, cu păr alb-argintiu şi sprâncene ca un covor. „Deschis?“ a întrebat el, iar ea a şovăit o clipă, şi până să apuce să răspundă restaurantul era de-acum plin cu unghii date cu lac violet şi auriu, un miros ascuţit de votcă şi ţipete de copii. Ea şi cu thailandezul au pus câteva mese una lângă alta, şi când au venit cu meniurile lunganul i-a spus, „Nu trebuie acum, doamnă, nu trebuie. Doar farfurie şi furculiţă-cuţit la toţi.“

Abia atunci când ea şi cu thailandezul au aranjat farfuriile a observat coolerele. Au scos din ele mâncare şi sticle cu băutură şi au început, cu neruşinare, să umple farfuriile. Dacă Ghideon ar fi trăit i-ar fi zburat la toţi dracii, dar ea n-avea putere nici măcar să spună ceva. „Acum veniţi. Şedeţi cu noi şi mâncaţi“, a poruncit lunganul, şi Madja i-a făcut semn thailandezului să şadă cu ei

la masă şi, fără prea mult chef, s-a aşezat şi ea. „Bea, doamnă“, a spus lunganul, „bea,“ şi i-a umplut paharul cu votcă. „Azi e o zi deosebită“, şi când a aţintit asupra lui o privire întrebătoare a răspuns făcând cu ochiul, „Azi descoperim restaurant al tău şi al tovarăş chinez, de ce nu mâncarie?“

Mâncarea pe care o aduseseră era gustoasă, şi după un păhărel Madja nu s-a mai sinchisit de grosolănia lor. Chiar dacă n-au comandat nimic şi au murdărit toate vasele, era bucuroasă că intraseră şi umpluseră locul cu strigătele şi râsetele lor. Aşa cel puţin nu trebuia să rămână singură. Au băut în sănătatea ei, şi pentru prosperitatea afacerii, şi chiar şi în sănătatea lui Ghideon, despre care Madja le-a povestit că e acum în străinătate într-o călătorie de afaceri, pe urmă au băut pentru afacerile lui Ghideon în străinătate şi în sănătatea lui Joseph, aşa-l chema pe thailandez, şi pentru familia lui, şi după asta pentru prosperitatea statului Israel. Şi Madja, care era de-acum puţin băută, a încercat să-şi aducă aminte câţi ani trecuseră de când băuse ultima oară pentru înflorirea statului Israel.

După ce au terminat de mâncat tot ce fusese în coolere lunganul a întrebat-o ce crede despre mâncarea lor, şi Madja a spus că e excelentă. „Minunat!“ a zâmbit lunganul, „sunt foarte bucuros. Şi acum te rog meniul localului.“ În prima clipă Madja n-a înţeles ce voia, poate din cauza votcii, dar lunganul s-a grăbit să explice: „Tu ai stat cu nuoi şi ai mâncat mâncari di la noi. Acum e timpul ca nuoi să stăm cu tini şi să mâncam mâncaria ta.“

Au comandat din meniu ca şi cum ar fi fost pe inima goală, şi au mâncat cu poftă şi fervoare. Salate, supe, carne de mai multe feluri şi pe urmă şi desert. Dacă ar fi ştiut că o să comande n-ar fi băut atât de mult. Dar în ciuda alcoolului, poate că de fapt datorită lui, munca la bucătărie a fost

plăcută şi uşoară. Chiar şi Joseph, care părea mai beat decât ea, n-a ratat nimic. „Mâncaria ta e gustosă“, a spus lunganul când a scos portofelul să plătească. „Foarte gustosă. Chiar mai gustosă decât a noastră.“ Şi când a terminat de numărat bancnotele şi le-a pus pe masă, a adăugat: „Soţul tău când se întorce din străinatate?“ Madja a şovăit o clipă înainte să-i răspundă, şi pe urmă a spus că asta încă nu e clar şi că totul depinde de afacerile lui acolo. „A plecat? Şi a lăsat o nevastă aşa singură?“ Lunganul a plescăit din limbă cu reproş amestecat cu regret: „Asta nu-i în regulă.“ Şi Madja, care voia să spună că totul e în regulă, zău aşa, şi că se descurcă foarte bine, s-a pomenit dând din cap în urma lui în semn că e de acord şi zâmbind, ca şi cum ochii ei n-ar fi strălucit de lacrimi.

Viaţă suplimentară

Ascultaţi o poveste nebună. O pereche de gemeni identici din Jacksonville, Florida, au cunoscut o pereche de gemene identice din Daytona, care e tot în Florida, iar după criterii americane, nu prea departe. Le-au cunoscut pe Internet. De fapt, la început doar o pereche s-a cunoscut, Todd şi Niki, iar când Todd a adus-o pe Niki la masă în casa părinţilor, fratele lui geamăn Adam pur şi simplu a plăcut-o grozav. Şi-atunci Todd i-a povestit că Niki are o soră. Nu pur şi simplu o soră, ci o soră geamănă identică. Todd şi Niki au organizat un *blind date*. Cu toate că e cam greu să fie numit *blind date*, fiindcă şi Adam, şi Michelle ştiau fiecare exact cum o să arate celălalt. Şi ca să micşoreze stinghereala ei au transformat *date*-ul ăsta într-un *double date*, şi s-au dus toţi patru împreună să vadă un film la *drive-in*. Şi ce film s-au dus ei să vadă? Nu, nu *Gemeni* cu Schwarzenegger şi De Vito. S-au dus să vadă *Legături primejdioase*. Închipuiţi-vă. Şi cu toate astea întâlnirea a fost un succes. Gemenele au avut grijă să se îmbrace în rochii de culori diferite ca să fie uşor de deosebit, dar gemenii au venit în blugi şi tricouri albe, şi arătau exact la fel. După film s-au dus să cineze împreună, şi într-un moment penibil, pe care ea avea să-l ţină minte ani întregi după aceea, Niki l-a sărutat din greşeală pe Adam, fiindcă a crezut că e Todd.

Când dumneavoastră vă întâlniţi fiecare cu perechea potrivită şi vă îndrăgostiţi, care e senzaţia cea mai puternică pe care o încercaţi? Nu ştiu cum sunteţi dumneavoastră, dar în asemenea clipe eu simt întotdeauna că mă găsesc cu cineva fără seamăn pe lume. Dar atunci când Michelle şi Adam stăteau la cină unul în faţa celuilalt, ce

anume simţeau ei? Că nu mai e altul pe lumea asta ca Adam? Că nu mai e alta la masa asta ca Michelle? Oricum ar fi fost, până la urmă povestea s-a terminat cu două căsătorii. De fapt, asta nu e exact. Până la urmă s-a terminat cu un omor, dar într-o anumită fază, la mijloc, a fost vorba şi de două căsătorii.

Michelle şi Adam s-au căsătorit un an după ce Todd a pus pe degetul lui Niki o verighetă. Gemene identice care se mărită cu gemeni identici, nu ştiu ca una ca asta să se mai fi întâmplat vreodată în istorie. Nu numai în istoria Floridei, ci în lumea toată. Era atât de ciudat, încât au ajuns la ei de la nu-ş'-ce talk-show, şi să nu credeţi că de la un canal local, era ceva de-al lui CBS, dar Michelle a spus nu, obiectând că s-ar simţi ca o femeie cu barbă în arena unui circ. „Doar nu ne aduc acolo pentru ceva ce am făcut", a încercat ea să-i explice lui Adam. „Ci doar pentru că asta li se pare straniu. Precis c-o să ne spună să ne îmbrăcăm la fel şi o să înceapă să ne întrebe pe Niki şi pe mine de ce purtăm aceeaşi pieptănătură. Şi chiar dacă o să încercăm să le explicăm că asta e pieptănătura care ne avantajează cel mai mult, o să pară pervers. Şi moderatorul precis c-o să ne înţepe cu tot felul de glumiţe dintr-alea din care o să ieşim prost. Şi publicul acasă o să râdă, şi tu şi cu Todd o să râdeţi, fiindcă tu şi cu Todd râdeţi din orice, şi numai eu n-am să ştiu unde să mă mai ascund, înţelegi?"

Adam n-a înţeles. El tocmai că murea să se lase filmat pentru o emisiune. Nu fusese niciodată la televizor, şi ştia că băieţii de la serviciu o să-i facă un ocean de complimente dac-o să-l vadă într-o emisiune cu invitaţi populară. Şi clienţii la fel. Putea să fie pentru el o experienţă de neuitat, dar el nici măcar n-a încercat s-o contrazică. Fiindcă cu Michelle, din clipa în are ea hotăra ceva, nu avea nici un sens, oricum nu asculta pe nimeni. Până la urmă, Adam a reuşit să apară la televizor, şi nu aşa,

pur şi simplu, ci în *prime time* şi pe tot continentul. Nu a fost invitat în studio, dar toată America l-a văzut, în alb-negru nostalgic, făcând driblinguri la baschet, în uniforma liceului din Jacksonville. Şi exact în clipa în care el zâmbea şi îşi flutura mâna salutând camera de luat vederi, se vedea Todd răsărind de nicăieri, înşfăcând mingea şi nimerind cu ea în coş. Încă de pe atunci, a spus crainicul în studio, „se simţea rivalitatea dintre ei“. Şi asta nu pentru că ar fi fost între ei vreo rivalitate, dar aşa e televiziunea.

În realitate Adam şi Todd erau în relaţii excelente. În general, cele două perechi se înţelegeau de minune. Locuiau nu departe una de cealaltă şi la sfârşit de săptămână ieşeau împreună. Şi când au început să vorbească despre copii, au plănuit chiar ca pruncii să se nască aproximativ în acelaşi timp, ca să nu crească singuri. Şi planurile astea cu siguranţă că s-ar fi şi realizat dacă nu se-ntâmpla ce s-a-ntâmplat. Nu că ar fi bănuit cineva ceva. Adevărul? Retrospectiv e greu să bănuieşti una ca asta. Şi chiar dacă unuia dintre vecini i s-a întâmplat o dată din greşeală să-i vadă pe Niki şi pe Adam sărutându-se pe stradă sau pe balcon, acela cu siguranţă a crezut că el e Todd sau că ea de fapt e Michelle. Şi aşa a continuat romanul lor mai bine de un an. La un moment dat s-au gândit chiar să dea totul în vileag, să povestească la toată lumea, să divorţeze şi să se căsătorească unul cu celălalt. Dar Niki ştia că asta ar distruge-o pe Michelle, şi lui Adam îi era niţel milă de ea, şi chiar şi de Todd, care, deşi l-a rănit pe Adam nu o dată, întotdeauna l-a iubit şi i-a vrut binele. Pe urmă a venit şi momentul în care Niki a propus să înceteze. Asta a fost atunci când a cuprins-o bănuiala că Todd i-a descoperit. Nu era nimic concret, dar avea ea aşa o senzaţie, şi ei, într-adevăr, câteva săptămâni au încetat să se mai întâlnească, şi pe urmă iar au început să se vadă,

fiindcă şi-au dat acum seama că le e amândurora cu neputinţă să stea despărţiţi.

Când am cunoscut-o pe Niki trecuseră deja câţiva ani buni de când toată afacerea se terminase rău. Adam era mort, şi pentru asta Todd înfunda deja de multă vreme puşcăria. Michelle nu schimba o vorbă cu ea de când toată povestea ieşise la iveală. În cazul ei astă a fost în ziua în care Todd i-a tras trei gloanţe în ţeastă lui Adam de la distanţa zero. Bun, Michelle niciodată nu fusese genul care iartă. Am fost invitat atunci să ţin ca oaspete prelegeri la o mică universitate din Midwest, şi Niki era secretara facultăţii. Despre povestea ei auzisem pentru prima oară de la alt conferenţiar al facultăţii, şi el oaspete, din Slovenia, şi apoi de la ea însăşi. Asta era înainte să fac dragoste cu ea.

Mi-a spus că a plecat din Florida ca să fie departe de tot şi de toate, dar n-a fost de folos, fiindcă şi aici toţi ştiau şi vorbeau despre asta pe la spatele ei. Zicea că, în mod foarte ciudat – „în mod pervers“, cum ar fi spus precis soră-sa Michelle –, îi e îngrozitor de dor de toată treaba asta cu gemenele. De faptul că oamenii le confundau pe ea şi pe Michelle pe stradă. „Cumva“, ţin minte că mi-a povestit atunci, chiar înainte să ne sărutăm, „când ai o soră geamănă identică ai mai multe sentimente. E ca şi cum ai fi mai mult decât un singur om, şi în afară de viaţa ta ai mai avea încă o viaţă de trăit. Când îţi spune cineva «Te-am văzut acum o oră mâncând îngheţată de vanilie» sau «Te-am văzut într-o rochie roz în staţia de autobuz», atunci, dacă vrei, poţi să explici că era soră-ta, dar pe undeva simţi că erai tu cea care mânca îngheţată şi purta rochia roz, şi asta e o senzaţie foarte ciudată, ca şi cum ai trăi o viaţă suplimentară şi în viaţa asta sporită a ta faci tot felul de lucruri misterioase de care n-o să ştii niciodată.“ Nu numai de asta îi era dor. Şi de soţul ei, şi mai ales de Adam. Un om care arăta fix, dar

realmente fix ca soţul ei care acum era la închisoare, un om pe care, fără nici un motiv special, îl iubise mult mai mult.

În acea noapte şi eu i-am povestit toată viaţa mea, şi despre adulterurile mele. Nu cu o soră geamănă a nevesti-mii, cu o colegă de la serviciu. Era mai tânără decât nevastă-mea, şi cu mult mai puţin atrăgătoare, dar şi eu simţeam atunci exact ca Niki, că obţin nişte viaţă suplimentară. Nu neapărat mai reuşită sau mai promiţătoare decât cea pe care o aveam. Dar fiindcă mi se părea că această viaţă vine în plus şi nu în loc de, o savuram fără să şovăi o clipă. În cazul meu nimeni n-a tras în nimeni, şi nevastă-mea, cu toate că avea bănuieli, nici măcar nu ne-a prins. Am rămas împreună. Numai că, la fel ca pentru toate lucrurile astea pe care crezi că le primeşti pe gratis în viaţă, şi pentru romanul ăsta de la serviciu a trebuit să plătesc un preţ. Când mi s-a propus jobul pentru un an în străinătate ea a preferat să rămână în Israel. Motivul oficial erau copiii, pentru care strămutatul ăsta pe un an ar fi fost dificil, dar adevărul e că pur şi simplu i-a convenit să fie o vreme departe de mine.

Pe Niki am cunoscut-o la mult timp după ce îmi promisesem că n-o s-o mai înşel pe nevastă-mea. Şi totuşi am înșelat-o. Și nu c-ar fi fost vorba de o mare iubire. Era pur şi simplu încă o încercare a amândorura să câştigăm nişte viaţă suplimentară.

Universuri paralele

Există o teorie ştiinţifică potrivit căreia mai există încă miliarde de alte universuri, paralele cu acela în care trăim, şi fiecare din ele e puţin diferit de celelalte. Sunt universuri în care niciodată nu te-ai născut, şi altele în care nici n-ai vrea să te fi născut. Sunt universuri paralele în care eu întreţin acum raporturi sexuale cu un cal, sunt universuri în care am câştigat la Loto premiul cel mare. Sunt universuri în care eu zac, sângerez lent până la moarte pe podeaua dormitorului, şi sunt universuri în care sunt ales, cu majoritate de voturi, în funcţia de preşedinte al statului. Dar totalitatea acestor universuri paralele nu mă interesează acum. Mă interesează numai acelea în care ea nu are o căsnicie fericită şi un copil mic şi drăgălaş. În care ea e absolut singură. Sunt multe asemenea universuri, sunt sigur. La ele încerc să mă gândesc acum. Între toate universurile astea sunt universuri în care nu ne-am întâlnit niciodată. Nici ele nu mă interesează acum. Printre cele rămase, sunt universuri în care ea nu mă vrea. Îmi spune nu. În unele din ele mi-o spune într-o formă delicată, în altele într-un mod jignitor. Toate aceste universuri nu mă interesează. Acum au rămas doar cele în care ea îmi spune da, şi eu aleg dintre ele unul, cam aşa cum se alege un fruct într-o prăvălie de zarzavaturi şi fructe. Îl aleg pe cel mai frumos, cel mai copt, cel mai dulce. E un univers în care e mereu timp frumos. Niciodată nu e prea cald sau prea frig, şi în universul acela trăim într-o cabană mititică în pădure. Ea lucrează la Biblioteca Municipală, la patruzeci de minute cu maşina de casa noastră, şi eu lucrez la secţia de educaţie a Consiliului Regional, în clădirea de peste drum de cea în care lucrează ea. De la fereastra biroului

meu o pot uneori vedea punând cărţi înapoi pe rafturi. Prânzul îl luăm întotdeauna împreună. Şi eu o iubesc, şi ea pe mine. Şi eu o iubesc pe ea, şi ea pe mine. Şi eu o iubesc pe ea, şi ea pe mine. Aş da orice ca să mă mut în universul ăsta, dar deocamdată, până o să găsesc o cale de-a mă muta, îmi rămâne doar să mă gândesc la el, şi asta, oricum, e ceva. Să mă gândesc la acel eu care trăieşte acolo în mijlocul pădurii, cu ea, într-o fericire deplină. Există pe lume o infinitate de universuri paralele. Într-unul din aceste universuri eu întreţin acum raporturi sexuale cu un cal, în altul am câştigat premiul cel mare la Loto, nu vreau să mă gândesc acum la aceste universuri, ci numai la el, numai la universul acela cu casa din pădure. Există un univers în care eu zac cu venele tăiate, sângerând pe podeaua dormitorului. Ăsta e universul în care mi-e dat să trăiesc până când totul o să ia sfârşit. Nu vreau să mă gândesc la el acum. Numai la universul acela vreau să mă gândesc. O casă în pădure, soarele care apune, ne culcăm devreme. În pat, braţul meu drept e întreg, uscat, ea e culcată pe braţul ăsta şi stăm îmbrăţişaţi. Ea e culcată pe braţul meu de atâta timp, că nu mi-l mai simt. Dar nu mă mişc, mi-e bine aşa, cu braţul sub trupul ei cald, şi continuă să-mi fie bine chiar şi atunci când nu-mi mai simt deloc braţul. Simt răsuflarea ei pe obrazul meu, ritmică, regulată, nesfârşită. Ochii încep acum să mi se închidă. Nu numai în universul acela, în pat, în pădure, ci şi în alte universuri, la care nu vreau să mă gândesc acum. Mi-e bine să ştiu că există un loc, în inima pădurii, unde eu adorm acum fericit.

Upgrading

Vorbesc prea mult. Câteodată se întâmplă că vorbesc şi vorbesc şi vorbesc, şi în timp ce vorbesc observ că omul de lângă mine nu mă mai ascultă. El continuă să dea din cap ca şi cum m-ar asculta şi ar fi de acord cu mine, dar ochii lui sunt sticloşi cu totul. Se gândeşte la altceva, ceva mai interesant decât ce am eu de spus. Aş putea, bineînţeles, să contest părerea asta. Aş putea să contest orice. Nevastă-mea susţine că aş fi în stare să discut în contradictoriu şi cu o veioză. Aş putea să contest, dar n-are nici un sens. Omul nu mă mai ascultă. E pe altă lume, o lume mai bună, cel puţin aşa crede el. Iar eu? Eu continui să vorbesc şi să vorbesc şi să vorbesc. Ca un automobil a cărui frână de mână e trasă – roţile sunt blocate, dar el continuă să alunece pe şosea. Aş vrea să încetez să vorbesc, dar cuvintele, propoziţiile, ideile au o inerţie a lor. Nu pot fi pur şi simplu oprite locului. Să-ţi pui lacăt la gură şi să încetezi să vorbeşti, aşa, în mijlocul frazei? Sunt oameni în stare s-o facă, ştiu. Mai cu seamă femeile. Când fac lucrul ăsta, trezesc un sentiment de vinovăţie în cel care se găseşte lângă ele, asta îl face să vrea să se aplece, să le cuprindă în braţe şi să spună: „Îmi pare rău.“ Să spună: „Te iubesc.“ Aş fi gata să renunţ la un ochi ca să fiu în stare să fac asta, oprirea asta bruscă. Aş folosi-o bine-bine. Aş înceta să vorbesc lângă fetele cele mai vrednice de atenţie şi ele ar vrea să mă cuprindă în braţe, să-mi spună „te iubesc.“ Şi chiar dacă până la urmă ele n-ar face asta, însuşi faptul că ar vrea ar face toate paralele. Ar face o avere.

În ziua aceea nu izbuteam să încetez să vorbesc lângă un om pe care-l cheamă Michael. E graficianul unui ziar al habotnicilor din Brooklyn,

şi zburase de la New York la Louisville Kentucky să stea cu un unchi al lui în coliba de Sucot. Nu e foarte apropiat de unchiul ăsta şi nu se dă în vânt după Louisville, dar unchiul i-a trimis cadou biletul de avion, şi Michael e foarte dornic să obţină punctele de pasager permanent pe care o să le primească pentru zborul ăsta. Peste câteva luni are de făcut o călătorie în Australia, şi cu punctele pentru zborul la Louisville are posibilitatea să facă upgrading la clasa business. La zboruri lungi, îmi spune Michael, diferenţa dintre clasa business şi clasa economy e ca deosebirea dintre zi şi noapte. Şi dumneata ce preferi? îl întreb eu. Ziua sau noaptea? Fiindcă eu, în mod obişnuit, sunt un tip nocturn, dar şi ziua are în ea ceva special, ceva strălucitor. Noaptea e mai linişte şi mai răcoare, şi ăsta e un criteriu important, cel puţin pentru mine, care locuiesc într-o ţară caldă. Dar noaptea te poţi simţi şi mai singur dacă n-ai alături de tine pe cineva, dacă înţelegi ce vreau să spun. Nu, nu înţeleg, spune Michael. Vocea lui e aspră. Nu sunt gay, îi spun eu, fiindcă îmi dau seama că s-a crispat. Ştiu prea bine că tot ce am spus despre singurătate şi despre noapte sună ca opiniile unui gay, dar eu nu sunt gay. În toţi cei treizeci şi ceva de ani de viaţă ai mei m-am sărutat pe gură cu un bărbat numai o singură dată, şi chiar asta a fost pe jumătate din greşeală. Eram pe atunci în armată, şi era cu mine un soldat pe care-l chema Aishor Drucker şi el adusese la unitate haşiş şi mi-a propus să fumăm împreună. M-a întrebat dacă am mai fumat vreodată şi i-am spus că da. Nu aveam de gând să mint, dar pur şi simplu am o asemenea trăsătură de caracter, că atunci când sunt întrebat ceva şi sunt încordat eu răspund întotdeauna da. Ca să-i fiu pe plac cui mă întreabă. Trăsătura asta de caracter mi-ar putea crea cândva necazuri big time. Imaginaţi-vă că un poliţist intră într-o încăpere, mă vede lângă un cadavru şi întreabă: Tu l-ai ucis? Se poate termina urât de tot. Poliţistul

poate să mă întrebe şi, să zicem: Eşti nevinovat? Şi atunci ies din afacerea asta în regulă. Dar, între noi fie vorba, care e probabilitatea ca un poliţist să-ţi pună o asemenea întrebare? Am fumat împreună şi a fost o senzaţie cu totul deosebită. Drogul pur şi simplu mi-a închis gura. Nu trebuia să vorbesc ca să simt că exist. Şi Aishor mi-a spus că a trecut un an de când s-a despărţit de prietena lui. Că a trecut un an de când n-a mai sărutat o femeie. Ţin minte că de cuvântul ăsta s-a folosit, „o femeie“. I-am spus că eu n-am sărutat niciodată o femeie. Sau o fată. Sau o fetiţă. Pe gură, adică. Pe obraz am sărutat de nenumărate ori. Mătuşi şi altele asemenea. Şi Aishor m-a privit şi n-a spus nimic, dar am văzut că e surprins. Şi atunci, deodată, ne-am sărutat. Avea limba aspră şi acrişoară, ca rugina de pe o barieră pe promenadă. Ţin minte că m-am gândit atunci că toate limbile şi toate sărutările de care o să am parte în viaţă o să-mi dea senzaţia asta. Că dacă până azi nu m-am sărutat cu nimeni – de fapt, n-am pierdut nimic. Şi Aishor a spus: „Eu nu sunt gay“, şi eu am râs şi am spus: „Dar ai un nume de gay“. Şi asta-i tot, de fapt. Opt ani mai târziu l-am întâlnit la un birt unde se mănâncă hummus şi când i-am spus Aishor, el mi-a spus că nu-l mai cheamă aşa şi că şi-a schimbat numele la Ministerul de Interne în Tsachi. Sper că n-a făcut asta din cauza mea.

Michael, care stă lângă mine, nu mă mai ascultă de mult. La început am crezut că e crispat fiindcă a crezut că vreau să-l agăţ, pe urmă am început să bănuiesc că de fapt el este gay şi că povestea mea l-a jignit, povestea asta care pare c-ar spune că e dezgustător să te săruţi cu bărbaţi, dar când îl privesc în ochi nu văd în ei nici jignire, nici crispare, pur şi simplu multele puncte de călătorie care se adună pentru acel upgrading, stewardese mai drăguţe, cafea mai bună, mai mult loc pentru picioare. Şi când văd asta mă simt vinovat. Nu e pentru prima oară că văd asta în ochii oamenilor

cu care stau de vorbă – nu mă refer la mai mult loc pentru picioare, ci la fapul că ei nu mă ascultă, că se gândesc la altceva. Şi întotdeauna mă simt vinovat. Nevastă-mea spune că n-am de ce să mă simt vinovat, că faptul că vorbesc mult e un strigăt după ajutor. Că n-are importanţă ce cuvinte scot pe gură, ceea ce spun în acea clipă e de fapt „ajutor“. Gândeşte-te la asta, spune ea, tu strigi „ajutor“, şi ei între timp se gândesc la altceva. Dacă cineva trebuie să se simtă prost aceia sunt ei, nu tu. Limba nevesti-mii e moale şi plăcută. Limba ei e locul cel mai bun de pe lume. Dacă ar fi puţin mai lată şi mai lungă m-aş muta să locuiesc pe ea. M-aş încolăci înăuntrul ei ca o bucată de peşte în sushi. Când mă gândesc cu ce limbă am început să mă sărut şi unde am ajuns – se poate spune că am făcut ceva din viaţa asta a mea. Că şi eu am făcut ceva upgrading. Adevărul e că niciodată n-am zburat la clasa business, dar dacă diferenţa dintre clasa business şi clasa economy e ca diferenţa dintre limba nevesti-mii şi cea a lui Tsachi-Aishor Drucker, aş fi gata să locuiesc o săptămână în coliba de Sucot cea mai plicticoasă de pe lume cu unchiul cel mai nesărat de pe lume ca să obţin un asemenea upgrading.

La difuzoare se anunţă că în curând aterizăm. Eu continui să vorbesc. Michael continuă să nu asculte. Globul pământesc continuă se se învârtă pe axa lui. Mai sunt patru zile, dragostea mea. Peste patru zile mă întorc la tine. Peste patru zile o să pot din nou să tac.

Guava

Zgomotul motoarelor avionului nu se auzea. Nimic nu se auzea. Afară de, poate, plânsul înfundat al stewardeselor la o depărtare de câteva banchete spre coada avionului. Shkedi privea norul care, dincolo de fereastra eliptică, plutea chiar dedesubtul lui. Îşi imagina avionul căzând prin nor ca un bolovan, făcând în nor o gaură imensă care o să fie prinsă cu repeziciune de cea dintâi pală de vânt şi n-o să lase în urma ei nici măcar o cicatrice. „Numai să nu cădem“, se gândea Shkedi, „numai să nu cad.“

Patruzeci de secunde înainte ca Shkedi să se sfârşească a apărut un înger îmbrăcat din cap până-n picioare în alb şi i-a povestit că beneficiază de îndeplinirea unei ultime dorinţe în viaţă. Shkedi a încercat să lămurească ce înseamnă exact că „beneficiază de“, dacă e vorba de un beneficiu ca la o tragere la sorţi sau de ceva mai măgulitor: a beneficia de un drept, ca de un premiu pentru fapte bune. Îngerul a dat din aripi, „nu ştiu“, a recunoscut el cu o pură sinceritate îngerească. „Mi s-a spus să vin şi să îndeplinesc dorinţa cât se poate de rapid, nu mi s-a spus de ce.“ „Păcat“, a spus Shkedi, „fiindcă e mai mult decât interesant. Mai ales acum, când sunt pe punctul să părăsesc lumea asta şi toate alea, e foarte important pentru mine să ştiu dacă le părăsesc ca un om pur şi simplu norocos sau cu o bătaie pe umăr în chip de laudă.“ „Patruzeci de secunde şi îţi dai ultima suflare“, a spus îngerul cu o voce nepăsătoare. „Dacă vrei să dezbaţi chestiunea în aceste patruzeci de secunde, e în regulă din punctul meu de vedere. În perfectă regulă. Dar încearcă să bagi la cap că orizontul posibilităţilor tale se închide treptat.“ Shkedi a băgat la cap şi s-a grăbit să

ceară. Dar nu înainte de a se osteni să-i comunice îngerului că are un fel straniu de-a vorbi, adică, straniu pentru un înger. Îngerul s-a simţit jignit. „Ce-i aia straniu pentru un înger? Ai mai auzit în viaţa ta un înger vorbind, ca să-mi arunci în faţă un asemenea lucru?“ „Nu“, a recunoscut Shkedi. Îngerul s-a arătat deodată mult mai puţin angelic şi plăcut, şi asta încă era nimic faţă de cum s-a arătat după ce a auzit rugămintea.

„Pace în întreaga lume?“ a strigat el mânios. „Pace mondială? Îţi baţi joc de mine?“

Şi atunci Shkedi a murit.

Shekdi a murit şi îngerul a rămas. A rămas cu cea mai greu de îndeplinit şi cea mai complicată pe care a fost vreodată rugat s-o îndeplinească. De-obicei oamenii cer un automobil nou pentru soţie, o locuinţă pentru copil, lucruri realizabile. Dorinţe concrete, de detaliu. Dar pace în întreaga lume e o chestie foarte încâlcită. Mai întâi omul îl sâcâie cu întrebări ca şi cum ar fi centrala de informaţii a societăţii de telefonie, pe urmă îl jigneşte spunându-i că vorbeşte straniu, şi în chip de desert îi strecoară pace în întreaga lume. Dacă nu-şi dădea ultima suflare, îngerul s-ar fi lipit de el ca de un herpes, nu l-ar fi slăbit până nu-şi schimba dorinţa. Dar omul apucase să-şi trimită sufletul în cel de-al şaptelea cer, şi du-te acum de-l găseşte acolo.

Îngerul a răsuflat adânc. „Pace în întreaga lume, nici mai mult, nici mai puţin“, a mormăit el pentru sine. „Pace în lumea întreagă, atât şi nimic mai mult.“

Şi în timp ce se întâmplă toate astea sufletul lui Shkedi a apucat să uite că a fost cândva cineva care se numea Shkedi şi s-a strămutat, curat şi neîntinat, la mâna a doua ca nou-nouţ, într-un fruct. Da, într-un fruct. O guava.

Sufletul cel nou n-avea gânduri. Guava n-are gânduri. Dar ea simţea. Simţea o teamă îngrozitoare, înspăimântătoare. Se temea să nu

cadă din pom. N-avea cuvinte să descrie teama asta. Dar dacă le-ar fi avut, atunci precis ar fi fost ceva în genul „văleu, mămucă, numai să nu cad“. Şi în timp ce era agăţată în pom, cuprinsă de panică, în lume a început să domnească pacea mondială. Oamenii şi-au fărâmat săbiile şi le-au prefăcut în lopeţi, iar centralele nucleare au fost reciclate rapid şi cu înţelepciune în scopuri paşnice. Dar toate astea n-au liniştit-o pe guavă chiar deloc. Fiindcă pomul era înalt, şi pământul părea departe şi dur. Numai să nu cad, se temea fără cuvinte guava, numai să nu cad.

Petrecere-surpriză

Trei oameni aşteaptă lângă uşa cu interfon. O clipă ciudată. Ca să fim mai exacţi, o clipă stângace, incomodă. „Şi voi aţi venit la ziua de naştere a lui Avner?“ îl întreabă unul dintre ei, care poartă o mustaţă încărunţită, pe cel care apasă pe sonerie. Cel care apasă dă din cap că da. Şi al treilea, cel înalt cu un plasture pe nas, dă din cap că da. „Ia te uită“, spune cel cu mustaţa masându-şi gâtul cu o mişcare nervoasă, „sunteţi prieteni cu el?“ Amândoi dau din cap că da. Un glas de femeie răzbate din interfon, „Urcaţi, urcaţi, etajul douăzeci şi unu“, şi apoi – zumzetul care deschide uşa. Cu liftul se pot urca doar douăzeci şi unu de etaje, Avner al nostru locuieşte în penthouse. În timp ce urcă Mustaţă mărturiseşte că el, de fapt, nu-l prea cunoaşte. E pur şi simplu directorul filialei din Ramat Aviv a băncii unde îşi au contul Avner şi Pnina Katzmann. Nu s-a întâlnit niciodată cu ei, abia în urmă cu două luni a primit filiala, înainte conducea altă filială, mai mică, la Raanana. Din cauza asta a fost surprins atunci când Pnina i-a telefonat ca să-l invite la petrecere, dar ea a insistat, a spus că Avner o să fie foarte bucuros. A ieşit la iveală că nici Plasturele de pe nas nu e chiar un prieten apropiat. E agentul de asigurări al soţului, s-a întâlnit cu el doar de câteva ori. Şi asta a fost de mult. În ultimii ani aranjează totul prin e-mail. Cel care a apăsat pe sonerie, arătos, dar cu sprâncenele unite, îl cunoaşte cel mai bine. E dentistul lor. I-a pus Pninei patru plombe şi o coroană, iar lui Avner a fost nevoit să-i facă două extracţii plus o plombă şi o obturaţie de canal, dar e greu de spus că e un prieten. „E ciudat că ne-a invitat“, spune Mustaţă. „E probabil un eveniment grandios“, stabileşte Plasture. „Mă bătea gândul să

nu vin“, mărturiseşte Sprâncene unite, „dar Pnina e atât de sensibilă.“ „E frumoasă?“ întreabă Mustaţă. Nu-i o întrebare pe care te aştepţi s-o pună un director de filială de bancă, el ştie asta. Sprâncene dă din cap că da şi în acelaşi timp dă din umeri, ca şi cum ar spune: „Da, dar ce ne iese nouă din asta?“

Pnina e într-adevăr frumoasă. Are patruzeci şi ceva de ani şi arată exact ca o femeie de vârsta ei, cu vreo câteva riduri şi fără operaţii din acelea care dreg. Dacă oricărei femei i se poate potrivi o fantezie sexuală masculină, gândeşte Mustaţă atunci când strânge mâna ei moale, fantezia care se potriveşte Pninei e fantezia „domniţă la ananghie“. Are în ea ceva lipsit de siguranţă de sine, care cere ajutor. Se pare că în afară de ei trei n-a sosit încă nimeni. Numai cateringul, care aşază tot mai multe vase uriaşe acoperite cu staniol şi alături de ele platouri pline cu antreuri. Nu, îi linişteşte Pnina, n-au venit prea devreme. Pur şi simplu ceilalţi întârzie. „E vina mea“, îi lămureşte ea. „Am hotărât totul în ultima clipă. De-asta v-am invitat pe toţi abia astăzi, îmi pare rău.“ Mustaţă spune că n-are de ce. Sprâncene s-a apropiat deja de una din tăvi şi începe să mestece bruschette. Bruschettele sunt aranjate în ordine exemplară, şi locul de unde le-a luat sare în ochi ca locul din care a fost extras un dinte. El ştie foarte bine că asta nu e tocmai politicos şi că ar fi preferabil să-i aştepte pe ceilalţi oaspeţi, dar e leşinat de foame. Astăzi i-a făcut unui bătrân o operaţie la ambele gingii, o poveste de trei ore şi jumătate, şi după aceea a apucat doar să se schimbe şi a zburat direct încoace. N-a apucat nici măcar să treacă pe acasă. Acum e flămând, flămând şi jenat. Bruschettele sunt delicioase. Mai ia una, e de-acum a cincea, şi se retrage într-un colţ. Livingul locuinţei e pur şi simplu imens, şi are şi o uşă de sticlă care duce pe terasă. Pnina povesteşte că a invitat trei sute de persoane, pe toţi cei pe care i-a găsit pe lista de

adrese în telefonul lui Avner. N-o să vină toţi, ştie, sigur că nu aşa, anunţaţi în ultima clipă, dar o să fie vesel. Ultima dată când a organizat pentru el o petrecere-surpriză a fost acum zece ani, pe atunci locuiau în India, din cauza afacerilor lui Avner, şi unul din invitaţi le-a adus în dar un pui de leu. Se pare că indienii au legi mai laxe privind protecţia animalelor sălbatice, sau pur şi simplu respectă mai puţin legile astea. Puiul de leu era lucrul cel mai nostim pe care Pnina îl văzuse în viaţa ei. Una peste alta, petrecerea aceea a fost cu adevărat reuşită. Şi nu că s-ar aştepta ca şi astăzi cineva să le aducă un pui de leu, dar o să vină lume şi o să bea împreună, o să râdă, o să fie pur şi simplu vesel. Şi cu toţii au nevoie de defularea asta, mai cu seamă Avner, care a muncit în ultimele luni ca o vită la o emitere de acţiuni. Povestea despre India îi aminteşte ceva lui Mustaţă – şi el a adus un cadou. Scoate din buzunar o cutie lunguiaţă ambalată în hârtie colorată cu logoul băncii. „E ceva simbolic“, spune el cu ton de scuză, „şi nu e numai din partea mea, e din partea întregii filiale.“ E greu să faci un cadou după o poveste atât de uimitoare precum cea despre leu. Pnina mulţumeşte şi-l îmbrăţişează pe Mustaţă – un gest puţin surprinzător dacă ţinem cont că ei nu se cunosc, aşa cel puţin gândeşte Plasture. Pnina insistă ca Mustaţă să păstreze deocamdată cadoul la el şi să i-l dea lui Avner personal. E sigură, spune ea, că Avner o să fie foarte-foarte bucuros, întotdeauna i-au plăcut cadourile. Ultima precizare îl face pe Sprâncene să se simtă prost că el n-a adus nici un cadou. Nici Plasture n-a adus nimic, dar el nici n-a mâncat nimic, pe când Sprâncene a lichidat până acum şase bruschette, două bucăţi de peşte marinat şi sushi de caracatiţă, despre care băiatul cu tava a repetat de două ori că nu e kasher. Sprâncene ştie că n-ar fi trebuit să vină, dar acum nu i-a mai rămas decât să aştepte până ce o să sosească Avner şi restul musafirilor, şi atunci,

profitând de hărmălaie, să dispară. Dar până când o să se întâmple asta e blocat aici, ştie, blocat cu desăvârşire. Numai că între timp au trecut douăzeci de minute de când a intrat pe uşă şi n-a apărut nici un alt musafir.

„Când spuneai că trebuie să apară Avner?“ întreabă Sprâncene, încercând să pară nonşalant. Fără succes. Pnina e cuprinsă de nelinişte. „Trebuia să fi ajuns deja“, spune ea, „dar el nu ştie despre petrecere, aşa că poate s-a oprit puţin pe undeva.“ Îi toarnă lui Sprâncene un pahar de vin. Sprâncene refuză politicos, dar ea insistă. Plasture întreabă dacă nu au în casă coniac. Asta o bucură foarte mult pe Pnina, aleargă pe tocurile ei subţirele la bufetul cu băuturi din colţul livingului şi scoate o sticlă. Şi băieţii de la catering precis că au coniac, spune ea, dar nu e la fel de bun ca ăsta. Sticla poate că n-o să ajungă pentru toţi musafirii, dar hai să bem un păhărel în acest cadru intim, să fie cu noroc. Îşi toarnă şi ei, şi lui Mustaţă din coniac şi amândoi ridică păhărelele. Mustaţă, care vede că nimeni n-are de gând să rostească un toast, se grăbeşte să-şi ia răspunderea. Le urează tuturor celor de faţă multe petreceri şi multe surprize, plăcute, bineînţeles. Iar lui Avner îi urează să nu zăbovească prea mult, altminteri când o să sosească n-o să-i mai rămână nimic de mâncat şi de băut. Pnina şi cu el râd. Sprâncene simte că fraza asta se referea cumva la el. E drept că a mâncat mult de când a venit, dar tot n-a fost prea frumos din partea lui Mustaţă să-l înţepe de dragul unei glume. Şi Pnina – îl jigneşte că dumneaei râde de gluma asta ieftină, dezvelind coroane care n-ar fi fost acolo unde sunt dacă nu era el. Hotărăşte că asta e, a venit momentul să plece. O s-o facă politicos, ca să nu rănească gazda, dar, cu tot respectul cuvenit, el are o nevastă care îl aşteaptă acasă, iar aici, în locul ăsta, nu e nimic în afară de o atmosferă cam încordată şi nişte sushi care nu-i kasher.

Reacţia Pninei la bâiguielile de despărţire ale lui Sprâncene e extrem de puternică. „Nu poţi să pleci“, spune ea şi-i prinde mâna, „petrecerea asta e atât de importantă pentru Avner, şi fără dumneata… Şi aşa n-a venit mai nimeni. Dar o să vină“, se grăbeşte ea să reconsidere situaţia, precis că s-au împotmolit undeva pe drum, e oră de ambuteiaje, dar dacă Avner o să sosească înaintea lor şi o să deschidă uşa şi o să găsească doar doi oameni… Oameni minunaţi, dar numai doi. Fără a-i pune, bineînţeles, la socoteală pe cei de la catering. Poate să fie deprimant. Şi ultimul lucru de care cineva are nevoie la a cincizecea aniversare e deprimarea. Şi aşa e la o vârstă dificilă. Oricum, Avner a trecut printr-o perioadă foarte grea în ultimele luni, şi fără livingul ăsta gol care o să-l primească atunci când o să vină acasă.

„Şi trei sunt prea puţini“, observă Sprâncene cu luciditate răutăcioasă. Adevărul e, adaugă el, că în locul Pninei el pur şi simplu ar contramanda tot şi ar încerca să şteargă toate urmele înainte să sosească Avner. Pnina se grăbeşte să fie de acord cu el. Îl cheamă pe directorul firmei de catering şi-i cere să nu mai aducă sus mâncare, iar el şi echipa lui să aştepte deocamdată jos, în maşină. Când o să sosească restul musafirilor o să le trimită un SMS ca să urce din nou. Până atunci, le explică ea tuturor fără să dea drumul mâinii lui Sprâncene, o să stăm cu toţii aici în living şi o să-l aşteptăm pe Avner cu un pahar de băutură în mână. Poate că din capul locului ar fi trebuit să se gândească la ceva un pic mai intim. Fiindcă cincizeci nu e o vârstă de ţopăială şi de muzică zgomotoasă, cincizeci e mai mult o vârstă de conversaţii captivante cu oameni apropiaţi cu care ai ce discuta şi poţi să aprofundezi. Sprâncene i-ar fi putut spune că nici unul dintre oamenii de aici nu-i e apropiat lui Avner, dar a văzut că e deja în pragul lacrimilor, aşa că preferă să tacă şi s-o lase să-l târască la canapea. Ea se aşază, iar Plasture şi

Mustaţă se grăbesc să se aşeze şi ei. Mustaţă e campion mondial la calmat oamenii, a avut deja nu puţine conversaţii în viaţă cu clienţi care şi-au pierdut toţi banii ca urmare a prăbuşirii unei investiţii sau a alteia şi totdeauna a ştiut cum să se poarte, mai ales cu femeile. Spune bancuri cu ghiotura, le toarnă tuturor băutură, pune o mână consolatoare pe umărul alb al Pninei. Dacă ar intra acolo un străin precis că ar crede că ei doi sunt o pereche. Şi Plasture se încadrează binişor în peisaj. Ce lucrează în favoarea lui Plasture e că n-are unde să se ducă. Are o nevastă care arată întotdeauna de parcă i-ar fi murit cineva apropiat şi un copil de doi ani, enervant, căruia azi e rândul lui să-i facă baie. Poate să stea aici, să bea un pic, să se frece de cineva care a avut mai mult succes în viaţă decât el, cel puţin din punct de vedere financiar, şi oficial asta chiar se consideră muncă. Şi când o să se întoarcă acasă, când o se întâmple asta, trebuie numai să facă o mutră obosită şi să povestească cum l-au tocat la cap toată seara şi el n-a avut încotro decât să zâmbească şi să suporte, fiindcă sunt clienţi cu adevărat buni. „Şi uite-aşa“, o să-i spună nevesti-sii, „pentru o bucată de pâine eu trebuie să ascult prostiile unor oameni exact aşa cum şi tu trebuie să…“ şi atunci o să tacă, de parcă vorba asta i-ar fi scăpat, ca şi cum i-ar fi ieşit pentru o clipă din cap că sunt de-acum mai bine de doi ani de când ea nu mai lucrează şi toată povara cade numai asupra lui. Atunci ea precis c-o să plângă, o să spună că nu-i vina ei că a făcut depresie postpartum, că ăsta e un fenomen recunoscut medical, că nu e numai în capul ei, e ceva chimic, ca orice boală. Dacă ar putea, mâine s-ar întoarce la lucru, dar nu, ea pur şi simplu nu… Şi el o să întrerupă şuvoiul ăsta de vorbe şi o să-i ceară iertare. O să spună că de fapt nu voise să zică nimic, că i-a scăpat fără nici o intenţie. Şi ea o să-l creadă, sau nu. Cu toată pustietatea asta dintre ei ce importanţă mai are. Mustaţă realizează parcă tot

ce-i trece lui Plasture prin cap şi-i mai toarnă puţin coniac. Mustaţă ăsta e cineva, gândeşte în sinea lui Plasture, un tip deosebit. Sprâncene, pe de altă parte, e un pic stresant, oarecum nevrotic. La început, când au venit, mânca tot timpul, şi acum doar se uită la ceas şi se scarpină. Mai înainte, când Pnina încerca să-l convingă să rămână, lui aproape că-i venea să se bage în vorbă şi să-i spună să-l lase în pace, să-l lase să plece pur şi simplu, şi basta. Nimeni n-are nevoie de el aici. S-ar putea crede că e un prieten din copilărie al lui Avner sau ceva în genul ăsta când colo, el nu-i decât un om care i-a forat cândva într-o măsea. De fapt, dacă stai să te gândeşti, e cam ciudat că ei sunt singurii care au venit. Ce spune asta despre prietenii cu adevărat apropiaţi ai lui Avner? Că sunt atât de egoişti? Că i-a rănit în vreun fel? Poate că de fapt Avner n-are asemenea prieteni?

Interfonul bâzâie şi Pnina aleargă să răspundă. Mustaţă le face cu ochiul lui Sprâncene şi lui Plasture şi ia iniţiativa unui nou rând de coniacuri. „N-avea grijă“, îi spune el lui Sprâncene, ca şi cum şi Sprâncene ar fi vreun client cu necazuri de-al băncii, „totul o să fie în regulă.“ La interfon era omul de la catering, maşina lor blochează cuiva drumul. Întreabă dacă poate intra în parcarea clădirii. Pnina nici n-apucă să răspundă, că sună telefonul. Se grăbeşte să ridice receptorul. La capătul celălalt al firului e tăcere. „Avner“, spune ea, „unde eşti? Totul e-n regulă?“ Ştie că e Avner, fiindcă numărul care apelează îi apare pe ecranul telefonului. Dar din partea cealaltă nu vine nici un răspuns, doar sunetul de întrerupere a convorbirii.

Pnina e cuprinsă de nelinişte. Începe să plângă, dar e un plâns foarte ciudat. Ochii ei sunt umezi şi trupul îi tremură tot, dar nu scoate nici un sunet, ca un telefon mobil pus pe vibraţii. Mustaţă se apropie de ea repede şi-i ia păhărelul de coniac din mână o clipă înainte să cadă şi să se facă ţăndări. „E ceva în neregulă cu el“, spune Pnina şi-l strânge

în braţe cu de-a sila pe Mustaţă. „E ceva în neregulă cu el. Ştiam, tot timpul am ştiut. Din cauza asta am şi pus la cale petrecerea, ca să-i dau curaj.“ Mustaţă o conduce la canapea şi o aşază lângă Sprâncene. Sprâncene e total deprimat. Când Pnina s-a ridicat să răspundă la telefon, a plănuit ca atunci când o să se întoarcă să-i spună că trebuie să plece, că nevastă-sa îl aşteaptă sau altceva, dar după telefonul ăsta ştia deja că n-o să poată. Acum stă aproape de el, poate să-i audă respiraţia neregulată. E albă ca varul. Arată de parc-ar sta să leşine. Plasture aduce un pahar cu apă şi Mustaţă îi apropie paharul de buze. Ea bea un pic, bea şi începe să se liniştească. A fost o clipă înfricoşătoare, gândeşte Sprâncene. Mă-ntreb ce i-a spus la telefon, gândeşte Plasture. Chiar şi atunci când e slabă, gândeşte Mustaţă, chiar şi atunci când aproape că se prăbuşeşte, e atât de femeie. Simte în pantaloni un început de erecţie şi speră că nimeni din jurul lui nu observă.

Interfonul bâzâie din nou. E iarăşi omul de la catering, aşteaptă un răspuns în privinţa parcării. E o oră de vârf păcătoasă şi să găseşti loc de parcat pentru un vehicul comercial e aproape imposibil. Plasture, care a răspuns la interfon, repetă întrebarea cu voce tare. Mustaţă îi face semn din cap să spună că e-n regulă. Dar imediat, Pnina mormăie, pe jumătate leşinată, să nu folosească parcarea. E aici unul la etajul al şaptesprezecelea care face probleme. Acum nici o săptămână a venit la ea o cunoştinţă pentru o oră, chiar mai puţin, şi i s-a ridicat maşina. Sprâncene se oferă să coboare şi să-i spună omului de la catering că nu pot folosi parcarea. De acolo, gândeşte el, drumul acasă o să fie mai scurt. Mustaţă spune că ar trebui să rămână, totuşi Pnina nu se simte bine, şi e preferabil să fie prin apropiere un medic. „Eu sunt medic stomatolog“, zice Sprâncene accentuând cuvântul „stomatolog“. „Eşti medic stomatolog, ştiu“, spune Mustaţă şi accentuează tocmai

cuvântul „medic“. Pnina spune că ar trebui mers urgent la biroul lui Avner. Nu-i stă în fire să dea telefon în felul ăsta şi să închidă. În ultima vreme ceva nu e în regulă cu el. Tot timpul ia pastile. I-a spus că sunt împotriva durerilor de cap, dar Pnina cunoaşte pilulele împoriva durerilor de cap, şi ce înghite Avner nu e nici Acamol şi nici Advil, sunt nişte pilule negre, de formă eliptică, nu seamănă cu nici o pilulă pe care a văzut-o ea vreodată. Iar nopţile are coşmaruri, ştie ea, fiindcă l-a auzit strigând în somn. „Vorbiţi cu Kochavi“, striga el. „Vorbiţi cu Kochavi.“ Şi când l-a trezit el a spus că totul e în regulă şi că nu cunoaşte pe nimeni cu numele de Kochavi. Şi ea tocmai că ştie că de fapt cunoaşte un Kochavi. Igael Kochavi. I-a găsit numărul în telefonul lui Avner. Şi dintre toate telefoanele care erau notate acolo, numai pe el nu l-a invitat. S-a gândit că poate o să tulbure atmosfera. „Nu ştiu ce-o să se întâmple“, spune Pnina, „mi-e frică.“ Şi Mustaţă dă din cap şi propune să meargă toţi patru la Avner la birou să se asigure că e în regulă.

Sprâncene spune că toţi aici exagerează puţin şi că înainte de orice altceva ar trebui ca Pnina să-i dea din nou telefon. În fond au vorbit la telefon şi convorbirea s-a întrerupt, asemenea lucruri se-ntâmplă tot timpul. E posibil să fie ceva în neregulă cu Avner, dar e posibil şi să fie ceva în neregulă cu reţeaua de telefonie, şi înainte de a se trambala la Herzliya ar trebui lămurită chestia asta. Cu o mână tremurândă, Pnina formează numărul biroului lui Avner. Pune telefonul pe speaker. Lui Plasture i se pare ciudat că pune conversaţia pe speaker. Dacă Avner o să răspundă şi o să-i spună ceva intim sau pur şi simplu jignitor, ar putea să fie foarte jenant. Dar la capătul celălalt al firului nu-i răspunde nimeni. Sprâncene îi propune să încerce să-l sune pe Avner pe mobil, şi Pnina încearcă. Îi răspunde căsuţa vocală care spune aţi ajuns la Avner Katzmann şi cine are nevoie de el urgent să

sune la secretara lui sau să trimită SMS, fiindcă el nu ascultă mesajele înregistrate. Mustaţă nu-l cunoaşte pe Avner, dar numai auzindu-i vocea îşi dă seama că n-o să-l placă. În vocea lui e ceva arogant. E glasul unuia care consideră că totul i se cuvine, un fel de membru de partid muncitoresc oportunist. La filiala de la Raanana Mustaţă avusese mulţi clienţi de soiul ăsta, indivizi care se simţeau jigniţi de fiecare dată când descopereau că banca îi pune să plătească taxa pentru servicii. Din punctul lor de vedere, faptul că acceptaseră să-şi deschidă cont la filiala lui Mustaţă era un cadou imens pe care-l făcuseră băncii, iar faptul că după gestul ăsta frumos încă se mai aşteaptau de la ei să plătească pentru un carnet de cecuri nou sau pentru overdraft era o obrăznicie, ca să nu spunem ingratitudine. Sprâncene îi cere acum Pninei să-i trimită un SMS lui Avner, dar Mustaţă îi taie vorba şi spune că nu mai au timp de pierdut şi că trebuie să meargă imediat cu toţii la biroul lui. Plasture încuviinţează imediat, toată povestea asta i se pare o aventură. Între noi fie vorba, chiar dacă Avner s-a sinucis, el n-are de ce să-şi facă griji, fiindcă asigurarea pe viaţă nu e valabilă în caz de sinucidere, iar din punctul de vedere al nevesti-sii se poate întoarce acum chiar şi la patru dimineaţa şi poate să spună că a avut probleme de serviciu.

Pleacă toţi cu maşina lui Mustaţă, o Honda Civic nouă. În lift Sprâncene a mai încercat o dată să-i convingă să se împartă în două maşini, că el cu Plasture o să meargă cu maşina lui, dar Mustaţă a refuzat categoric. Plasture şi Sprâncene stau, cu centura de siguranţă legată, pe bancheta din spate ca doi copii în excursie de familie sâmbăta. Atât mai lipseşte ca Sprâncene să i se plângă lui Mustaţă şi Pninei: „tăticu', Plasture mă necăjeşte" sau să ceară să oprească la staţia de benzină fiindcă îl taie un pipi. Ar fi în stare de aşa ceva Sprâncene. Un bebeluș. Dacă ar fi acum război, gândeşte în sinea lui Mustaţă, şi mulţi spun că e

război, Sprâncene e ultimul om pe care l-ai pune să-ţi apere spatele frontului. Faptul că Avner ăsta e o scârbă e limpede, şi totuşi, un pacient de-al tău a dispărut, nevastă-sa e într-o stare emoţională complicată, şi tu te gândeşti doar la bruschette şi să te întorci devreme acasă? Sprâncene trimite un SMS, precis că nevesti-sii, precis ceva cinic. Plasture încearcă să vadă ce scrie, dar nu are unghiul potrivit. Imediat ce-o să intre SMS-ul de răspuns, probabil c-o să reuşească să citească. Şi acolo o să scrie: „Te aştept în pat, n-am pe mine decât ciorapii." Când Plasture o să citească asta, o să fie invidios. De când e el, niciodată n-a primit un SMS sexy. Ultima dată când nevastă-sa a vrut să-i spună ceva sexy a fost înainte să se inventeze SMS-urile, şi tuturor fetelor ăstora pe care le regulează înşelându-şi nevasta nu le dă voie să-i trimită SMS-uri sau să-i lase mesaje înregistrate. A citit cândva într-un ziar că, şi dacă şterge mesajele, o copie a fiecărui mesaj rămâne la firma de telefonie mobilă şi după aceea poţi fi şantajat cu asta sau se poate dezlănţui un scandal.

Drumul spre Herzliya e plin de ambuteiaje. Toţi cei care lucrează la Tel Aviv se întorc acum acasă. În sensul opus traficul e în schimb lejer. Sprâncene şi-l închipui pe Avner sosind acum acasă cu limuzina, după o zi de lucru întru totul obişnuită. Când a sunat-o de la birou a vrut să-i spună Pninei că o iubeşte, că regretă că a fost puţin crispat în ultimele zile, şi regretă şi că a minţit în privinţa pilulelor negre. Sunt împotriva hemoroizilor, şi s-a jenat să-i spună asta, atunci i-a îndrugat o poveste despre dureri de cap. Când o să ajungă acasă o să vadă oameni nervoşi cu o camionetă de catering ciondănindu-se cu unul dintre vecini pentru locul de parcare, o să gândească în sinea lui cine ştie ce panseu budist despre cum majoritatea conflictelor noastre în viaţă sunt pentru prostii, o să se grăbească la lift, şi când o să ajungă la etajul lui şi o să deschidă uşa o să găsească o locuinţă goală şi

o sticlă de coniac pe jumătate goală. Pnina n-o să fie acolo şi asta o să-l facă să se simtă jignit. Totuşi, azi e ziua lui de naştere. N-are nevoie să-i facă daruri sau să-i organizeze petreceri, a trecut de-acum vârsta prostiilor de felul ăsta, dar e oare prea mult să ceri de la jumătatea ta să fie cu tine, să fie pur şi simplu cu tine de nenorocita ta de zi de naştere? Şi în tot acest timp, gândeşte Sprâncene, Pnina e într-un ambuteiaj pe drumul spre Herzliya. Ce tâmpenie.

Dar Avner nu plecase între timp spre locuinţa lui din Ramat Aviv. Şi nu-i nici la biroul lui din Herzliya. Când cei patru ajung în sfârşit acolo nu mai e nimeni la birou, dar paznicul de la intrare spune că l-a văzut pe Avner plecând acum mai puţin de o oră. Paznicul spune că avea un pistol. Ştia asta pentru că Avner l-a întrebat cum se ridică piedica. Adică Avner ştia cum se ridică piedica, dar ceva era înţepenit acolo şi el spera că paznicul poate să-l ajute. Numai că paznicul ăsta nu e exact omul potrivit pentru asemenea întrebări, paznicul e un kazah bătrân care a cultivat toată viaţa zarzavaturi într-un sat izolat, nu e deloc Rambo. Când a venit în Israel a cerut să lucreze în agricultură, dar oamenii de la biroul de plasare i-au spus că în zilele noastre numai thailandezii şi arabii lucrează în agricultură şi că tot ce poate să facă, de-acum încolo şi până la sfârşitul zilelor lui, e să iasă la pensie sau să lucreze ca paznic. Paznicul le povesteşte că, atunci când n-a reuşit să-l ajute pe Avner cu pistolul, Avner s-a supărat pe el şi chiar a început să înjure. „Nu-i frumos“, îi spune el lui Mustaţă. „Nu-i frumos să înjuri un ovrei de vârsta mea. Şi pentru ce? Am făcut ceva ce nu trebuia?“ Mustaţă dă din cap că paznicul are dreptate. Ştie că dac-ar vrea ar putea să-l liniştească şi pe kazah, dar nu mai are puteri. Şi povestea asta cu pistolul îl îngrijorează. Tot drumul încoace s-a gândit că poate Pnina exagerează puţin cu grijile ei, dar acum vede că are

într-adevăr dreptate. „Dacă mă-ntreba despre agricultură l-aş fi ajutut cu tot ce-ar fi vrut“, îi spune lui Plasture paznicul. „Îmi place să ajut. Dar despre pistol nu ştiu. Şi pentru asta să înjuri?“

Pe drumul înapoi la maşină Pnina plânge. Sprâncene spune că toată povestea asta nu mai e de-acum de competenţa lor, că trebuie chemată poliţia. Plasture intervine şi susţine că poliţia n-o să facă nimic. Dacă n-ai pile durează cel puţin o zi până încep să-şi mişte fundul. Nu că ar avea el un plan mai bun decât să meargă la poliţie, dar Sprâncene de mult îl calcă pe nervi, şi ultimul lucru pe care-l vrea acum e să fie de acord cu el, indiferent în ce privinţă. Mustaţă o mângâie pe Pnina pe păr. Nici el n-are în momentul ăsta nici un plan, nu e în stare să se gândească la nimic când o vede plângând. Plânsul ei îi inundă creierul, îneacă orice gând înainte să ajungă la capăt. Iar fapul că Plasture şi Sprâncene se ciondănesc lângă el – nici asta nu-l prea ajută să se concentreze. „Voi doi luaţi un taxi. Aici nu mai puteţi să fiţi de nici un folos“, aruncă el. „Dar tu şi cu Pnina ce-o să faceţi?“ întreabă Plasture. Pur şi simplu nu vrea să plece, sau să plătească pentru taxi, sau să facă împreună cu Sprâncene tot drumul până în Ramat Aviv. Mustaţă dă din umeri. Nu ştie ce să răspundă. „Are dreptate“, spune Sprâncene, ştie că e şansa lui s-o şteargă, şi afară de asta Mustaţă chiar are dreptate, n-o să ajute la nimic dacă rămân toţi patru. Mustaţă poate să meargă doar el cu Pnina la poliţie, nu are nevoie de ei ca să-l ţină de mânuţă. Lui Plasture asta nu prea-i convine, e penibil să plece acasă, tocmai acum când a apărut un pistol şi a început ceva acţiune. Dacă rămâne, poate schimba ceva, poate să-l salveze pe Avner ăsta, şi chiar dacă nu, şi n-o să găsească, împreună cu Mustaţă şi cu Pnina, decât cadavrul lui, o să fie o experienţă pe care precis o s-o ţină minte toată viaţa. Poate nu experienţa cea mai reuşită, dar o experienţă. N-a avut parte de prea multe din astea

în ultimii ani. A fost racheta aceea din al doilea război din Liban, racheta de la suflul căreia s-a spart fereastra camerei lor când au fost în vacanţă în nord, şi a fost un meci de baschet în Iad Eliahu la care s-a dus cu un prieten şi tocmai atunci l-au filmat pentru televiziune, în public, căscând. Poate şi naşterea fiului lui. Cu toate că atunci de fapt n-a fost de faţă. Nevastă-sa l-a gonit din sala de naşteri cu câteva minute înainte să nască, fiindcă a supărat-o că i-a răspuns la telefon cuiva de la serviciu. Pe scurt, Plasture nu e foarte dornic să plece, dar în acelaşi timp ştie că dacă Mustaţă şi Sprâncene sunt împotriva lui n-are cum să se încăpăţâneze şi să rămână fără să fie considerat atârnache. Singurul lucru care ar putea salva acum situaţia ar fi să vină cu o propunere. O idee trăsnet, o idee care să creeze un plan sau un scop şi în acelaşi timp să-l situeze pe el în centrul întregii afaceri ca pe unul care are iniţiative, unul util, unul care e bine să rămână prin apropiere. „Trebuie să vorbim cu Igael Kochavi“, spune el pe jumătate lui Mustaţă şi pe jumătate Pninei, care acum nu mai plânge, doar oftează. „Pnina a spus că are numărul lui din telefonul lui Avner. Şi dacă lui Avner i-a apărut în vis şi visul l-a făcut să urle înseamnă că individul ăla îl obsedează. Cine ştie, la prima vedere toată povestea asta cu pistolul arată ca şi cum Avner ar vrea să se sinucidă, dar dacă de fapt intenţionează să-l omoare pe Kochavi ăsta? Trebuie să-l sunăm ca să-l prevenim, să lămurim situaţia.“ În clipa în care Plasture spune „să se sinucidă“ Pnina începe din nou să plângă, iar când spune „să-l omoare“, leşină. Noroc că Mustaţă izbuteşte s-o prindă cu o clipă înainte ca faţa ei să atingă trotuarul. Plasture aleargă înspre Mustaţă, să ajute, dar privirea lui Mustaţă îi sugerează că nu-i o idee bună. Sprâncene, stând deoparte, îşi dă cu părerea că nu-i nimic, că leşinul e numai din cauza tensiunii. Trebuie să i se dea un pahar cu apă, să fie aşezată pe o bancă şi peste două minute o să fie

din nou pe picioare. „Căraţi-vă de-aici amândoi“, răcneşte Mustaţă, „Căraţi-vă de-aici imediat“. Mai târziu, în taxi, Plasture o să-i spună lui Sprâncene că Mustaţă a exagerat, cine e el să urle la ei? În zilele noastre, dacă un ofiţer vorbeşte în felul ăsta cu un soldat de-al lui, se înaintează plângere, şi Mustaţă îşi permite să răcnească aşa la doi oameni pe care abia dacă-i cunoaşte şi care, în fond, nu vor decât să ajute? Va spune asta abia pe urmă, în taxi. Dar acum, lângă clădirea de birouri din cartierul cel nou din Herzliya, Plasture nu spune nimic, pleacă împreună cu Sprâncene şi-l lasă pe Mustaţă singur cu Pnina.

Mustaţă o duce în braţe până la maşină şi o depune delicat pe scaunul de lângă şofer, aşa cum se depune un obiect fragil. Pnina se trezise încă înainte să ajungă la maşină şi mormăie ceva cu ochii pe jumătate închişi, dar abia acum, după ce a depus-o pe scaun, începe s-o asculte. „Mi-e sete“, spune ea. „Ştiu“, spune Mustaţă, „n-am apă în maşină, îmi pare rău. Putem să mergem să cumpărăm. Pe drum încoace am văzut, foarte aproape de-aici, un magazin Aroma.“ „Crezi că a murit?“ întreabă ea. „Cine?“ întreabă Mustaţă. Ştie la cine se referă, dar se preface că nu ştie – un fel de manipulare menită să demonstreze că temerea ei este neîntemeiată. Ea îl priveşte, dar nu spune „Avner“, aşa cum se aştepta el. Îl priveşte numai. „Sunt sigur că totul e-n regulă,“ spune Mustaţă. Glasul lui sună convingător. Datorită acestui glas a primit cândva filiala din Raanana a băncii şi acum filiala din Ramat Aviv. „Mi-e frică,“ spune Pnina, exact aşa cum şi-a imaginat-o spunând când a văzut-o pentru prima oară în seara asta. E atât de frumoasă când spune asta. Mustaţă se apleacă înainte şi-i sărută buzele uscate. Ea şi le îndepărtează. El nu vede nimic, nu observă nici măcar când ridică mâna, dar obrazul lui simte palma.

Ultima dată, singura dată, când Pnina a pălmuit pe cineva acela a fost Avner. S-a întâmplat cu şaptesprezece ani în urmă. Pe-atunci încă nu era bogat, nici plin de amărăciune şi nu chelea, dar încă de pe atunci avea siguranţa aceea că totul îi aparţine. Era prima lor întâlnire, şi s-au dus la un restaurant. Avner i-a vorbit urât chelnerului şi l-a obligat să ducă înapoi porţia ei, care nu era grozavă, dar nici oribilă. Nu putea să priceapă ce caută la aceeaşi masă cu individul acela arogant. Colega ei de apartament le făcuse cunoştinţă. Ei i-a spus că Avner e un tip strălucit şi lui i-a spus că ea e fermecătoare, ceea ce era de fapt un mod de a spune că Pnina e frumoasă fără să se simtă şovinistă. Avner i-a vorbit toată seara despre acţiuni şi cupoane şi fonduri de investiţii, n-a lăsat-o să scoată nici măcar o vorbă. După cină a condus-o la ea acasă în Autobianchiul lui alb şi ponosit. A oprit lângă intrarea în bloc, a oprit motorul şi i-a propus să urce cu ea. Ea a spus că nu crede că e o idee bună. El i-a amintit că o cunoaşte pe colega ei de apartament şi că nu vrea decât să urce pentru o clipă să-i spună bună seara. Shalom şi mulţumiri, pentru că le-a făcut cunoştinţă. Pnina a zâmbit cu un zâmbet politicos şi a spus că persoana cu care împarte locuinţa o să se întoarcă târziu, fiindcă e în schimbul de seară. A promis c-o să-i transmită salutările şi mulţumirile şi a deschis portiera maşinii ca să se dea jos, dar Avner a închis portiera la loc şi a sărutat-o. Nu a fost nici o ezitare în sărutarea lui, nu a fost nici o încercare de a ghici, de a ţine seamă de ce simte ea acolo, de partea cealaltă a sărutării. Nu era decât o sărutare pe gură, dar s-a simţit ca un viol. Pnina i-a ars o palmă şi s-a dat jos din maşină. Avner n-a încercat să vină după ea. Sau s-o cheme. De la balcon ea a văzut Autobianchiul rămas pe loc, nemişcat. Un ceas întreg poate. Când s-a dus la culcare tot acolo era. Dimineaţă a trezit-o un curier cu un buchet de

flori imens şi cam lipsit de gust. Pe un bilet era scris doar un singur cuvânt. Iartă-mă.

Când Sprâncene ajunge acasă nevastă-sa doarme deja. Nu se simte deloc obosit. Trupul lui musteşte de adrenalină. Creierul lui ştie că toate leşinurile şi toate aşteptările şi toate ciondănelile ciudate din seara asta au fost pentru nimic, dar trupul e destul de neghiob ca să ia totul în serios. În loc să se culce, se aşază în faţa computerului şi verifică e-mailurile. Singurul pe care l-a primit e de la un nătărău care i-a fost coleg la şcoala elementară şi care a găsit adresa lui de mail pe un site de pe Internet. Asta e frustrant cu toată tehnologia asta, gândeşte Sprâncene. Cei care au inventat Internetul au fost genii şi credeau, desigur, că fac omenirea să progreseze. Şi în cele din urmă, în loc ca oamenii să folosească invenţia asta sofisticată ca să cerceteze şi ca să se instruiască, se folosesc de ea ca să sâcâie un amărât cu care au stat în clasa a patra în aceeaşi bancă. De fapt, ce ar trebui să-i răspundă el acestui Iphtach Rosales? Ţii minte cum am însemnat cu o linie exact mijlocul pupitrului? Cum îmi dădeai ghionţi cu cotul când treceam de jumătatea mea? Sprâncene încearcă să-şi închipuie cum arată viaţa lui Iphtach Rosales dacă ce are el de făcut în timpul liber e să caute un băiat pe care niciodată nu l-a simpatizat cu adevărat şi care acum treizeci de ani a fost în aceeaşi clasă cu el. După câteva minute în care se simte superior de Rosales, Sprâncene începe să se gândească la sine însuşi.

S-ar putea crede că el face cine ştie ce cu viaţa lui. Se apleacă peste guri rău mirositoare, forează şi plombează măsele putrede. „O muncă onorabilă“, asta spune întotdeauna maică-sa atunci când vorbeşte despre stomatologie. Dar ce-i atât de onorabil în ea? Care e, de fapt, deosebirea dintre munca lui şi munca unui instalator? Amândoi lucrează cu găuri rău mirositoare, forează şi astupă diverse deschizături ca să câştige o pâine. Şi unul,

şi altul fac bani buni. Şi e foarte probabil că nici unul din ei nu se delectează cu adevărat cu meseria lui. Atât doar că munca lui Sprâncene e „onorabilă“, şi pentru onoarea asta el a trebuit să se exileze din Israel cinci ani şi să înveţe în România, în timp ce instalatorului i-a fost cu siguranţă ceva mai uşor. Astăzi a fost de-a dreptul culmea, cu operaţia asta de gingii, când bătrânul nu înceta să se vaite şi să sângereze şi era să se sufoce cu aspiratorul de salivă. Şi Sprâncene, care a încercat tot timpul să-l liniştească, nu-şi putea alunga gândul că nimic din toate astea nu are sens. Că bătrânul ăsta o să aibă nevoie de cel puţin un an de suferinţă până când o să se deprindă cu implanturile, şi cu siguranţă cu două zile înainte sau după aceea o să moară de un infarct sau de cancer sau de apoplexie sau de ce-o fi să fie beteşugul de care mor oamenii de vârsta lui. Vârsta până la care se îngrijesc bolnavii trebuie limitată la optzeci, gândeşte el în timp ce se descalţă, şi apoi să li se spună pur şi simplu: „Aţi trăit destul. De acum înainte consideraţi ce a rămas ca un premiu, un cadou pentru care nu primiţi bon de schimb. Aveţi dureri? Rămâneţi culcaţi în pat. Aveţi în continuare dureri? Aşteptaţi: ori o să treacă, ori o să muriţi.“ Vârsta asta, se gândeşte Sprâncene în timp ce se spală pe dinţi, e de-acum în drum spre mine, goneşte ca un cal nebun care împroaşcă spumă pe nări. Încă un pic şi eu o să fiu cel care zace în pat şi nu se mai ridică. Şi ceva în gândul ăsta îl linişteşte.

„Îmi pare rău“, spune Mustaţă, „n-a fost intenţionat.“ Şi Pnina ar putea să-i îngreuneze situaţia, să-l întrebe ce anume n-a intenţionat, s-o sărute? Să se folosească de slăbiciunea ei? Să meargă cu ea tot drumul până la Herzliya cu maşina în miros de deodorant de cocos amestecat cu miros de transpiraţie? Dar ea nu spune nimic, nu mai are vlagă. Îl roagă numai s-o ducă înapoi acasă. „Poate că ar fi mai bine să mergem la

poliţie“, spune Mustaţă. „Totuşi, pentru mai multă siguranţă.“ Dar Pnina dă din cap că nu. Avner o să se întoarcă până la urmă, ştie ea, nu e dintre cei care se sinucid, şi nici dintre cei care să împuşte pe cineva. La început, când Plasture a spus asta, s-a speriat. Dar acum, când încearcă să-şi imagineze tabloul cu Avner băgându-şi ţeava pistolului în gură sau proptindu-şi-o de tâmplă, nu, ăsta pur şi simplu n-ar fi el. Mustaţă nu o contrazice, doar o conduce acasă. Jos maşina cateringului e cu două roţi pe trotuar şi încă blochează strada. Sărmanii de ei, tot acest timp au aşteptat acolo. Mustaţă propune să se dea jos să stea de vorbă cu ei. Pnina vede că vrea să ajute cu ceva, să despăgubească. Dar nu-l lasă. Nu ca să-l pedepsească, pur şi simplu aşa, nu mai are putere. După ce se dă jos din maşină el o strigă. Ea speră că nu vrea să-şi ceară din nou iertare. Furia care a cuprins-o mai înainte s-a evaporat. Nu mai e supărată pe el, zău că nu. Pare un om cumsecade. Iar faptul că a sărutat-o – poate că momentul a fost cam nefericit ales, dar ea a simţit din clipa în care a venit că o doreşte, şi cea mai mare parte a serii asta a fost chiar o senzaţie plăcută. Mustaţă îi dă cadoul pentru Avner şi cartea lui de vizită şi-i spune că pe cartea de vizită e şi numărul lui de mobil şi că ea poate să-l sune oricând, la orice oră. Ea dă din cap c-o să-l sune. Dar n-o să-l sune, nu astăzi.

Plasture găseşte loc de parcat lângă clădirea în care locuieşte. Dar în loc să urce două etaje, să bage cheia în broasca uşii, să se dezbrace în întuneric pe hol şi să se strecoare în linişte la locul lui în pat, începe să umble. La început n-are habar încotro: Stand, Regele Shlomo, King George, pe urmă Dizengoff. Abia pe Dizengoff realizează că vrea să ajungă la mare. Continuă să meargă până la faleză şi de-acolo coboară pe plajă. Se descalţă, îşi scoate şi şosetele şi rămâne locului, adunând nisipul mării între degetele de la picioare. În spatele lui aude zgomotul traficului pe şosea şi

muzica *trance* care răzbate, pe cât se pare, de la un chioşc unde se vând seminţe şi alune. În faţa lui aude zgomotul valurilor spărgându-se de dig nu departe. „Iartă-mă“, îi spune un tânăr cu părul tuns scurt, soldăţeşte, care apare lângă el de nicăieri. „Eşti din partea locului? Din Tel Aviv? Plasture dă din cap că da. „Fain“, spune tunsoarea, „atunci oare ştii unde se poate petrece pe-aici?“ Plasture ar putea să încerce să întrebe despre ce soi de petrecere e vorba: alcool? femei? o izbucnire neclară de căldură care-ţi inundă pieptul? Dar ce sens ar avea, despre nici unul din lucrurile astea nu ştie unde ar fi de găsit, aşa că face „nu“ din cap. Dar tunsoarea nu-l slăbeşte. „Ai spus că eşti de-aici, nu?“ Plasture nu răspunde, priveşte numai la punctul îndepărtat unde negrul mării se întâlneşte cu negrul cerului. Sunt curios ce s-a întâmplat cu Avner ăsta, se gândeşte el, sper că totuşi, în cele din urmă totul o să se aranjeze cumva.

Ce fel de animal eşti tu?

Scriu acum aceste propoziţii spre satisfacţia spectatorilor televiziunii publice germane. O reporteră care a venit astăzi la mine acasă m-a rugat să scriu ceva la computer, fiindcă asta „dă“ întotdeauna fantastic în imagine: un scriitor care scrie. E vorba de un clişeu, ştie asta, dar clişeele sunt, la urma urmei, o stare de agregare nu tocmai sexy a adevărului, şi rolul ei, ca reporteră, e să transforme adevărul ăsta într-un adevăr sexy, să demoleze clişeul prin mijlocirea luminilor şi a unor unghiuri de filmare neaşteptate. Iar lumina la mine în casă cade superb, fără să fie nevoie să aprindă nici măcar un singur reflector, aşa că tot ce mai rămâne de făcut e să scriu.

La început m-am prefăcut că scriu, dar ea a spus că nu asta vrea. Că se vede imediat că mă prefac și-atât. „Scrie pe bune“, a cerut ea, şi pe urmă a subliniat, „o povestire. Nu o înşiruire întâmplătoare de cuvinte. Scrie în chip firesc, aşa cum scrii întotdeauna.“ I-am spus că nu e deloc firesc pentru mine să scriu în timp ce sunt filmat pentru televiziunea publică germană, dar ea a insistat. „Atunci foloseşte-te de asta“, a spus. „Scrie o povestire exact despre asta. Despre cât e de nefiresc, şi cum din nefirescul ăsta ţâşneşte deodată ceva: ceva adevărat, plin de pasiune. Ceva ce te inundă de la creier până la aparatul genital. Sau invers, nu ştiu cum funcţionează asta la dumneata. Adică, de unde anume în corp începe la dumneata creaţia. E ceva foarte individual.“ Mi-a povestit că i-a luat cândva un interviu unui scriitor belgian care întotdeauna când scria era în erecţie. Ceva în acţiunea scrisului „îi întărea mădularul“ – asta e expresia de care s-a folosit. Era precis o

traducere cuvânt cu cuvânt din germană, dar în engleză suna foarte ciudat.

„Scrie“, i-a cerut ea din nou. „Splendid. Îmi place postura asta incorectă a dumitale atunci când scrii, cu gâtul crispat. E pur şi simplu superb. Continuă să scrii, minunat. Aşa, absolut firesc. Încetează să fii conştient că sunt aici, uită că sunt aici.“

Deci eu continui să scriu, şi încetez să fiu conştient că ea e aici, şi uit că ea e aici, şi sunt absolut firesc. Atâta cât pot. Am un cont deschis cu publicul televiziunii publice germane, nu e momentul să lichidez acest cont acum. E momentul să scriu. Să scriu ceva care să aibă noimă, fiindcă dacă scriu prostii, a apucat ea să-mi explice, dă foarte rău în imagine.

Fiu-meu se întoarce de la grădiniţă. Vine spre mine alergând şi mă îmbrăţişează. Întotdeauna când sunt în casă echipe de la televiziune el mă îmbrăţişează. La început reporterii trebuiau să-i ceară asta, dar acum e antrenat: să alerge, să nu se uite la camera de luat vederi, să mă îmbrăţişeze, să spună: „Tati, te iubesc.“ Încă n-a împlinit patru ani şi de pe-acum înţelege cum funcţionează lucrurile, drăgălaşul de fiu-meu.

Nevastă-mea nu se descurcă la fel de bine, spune reportera televiziunii publice germane. E mai puţin spontană. Îşi aranjează tot timpul părul, aruncă pe furiș priviri către camera. Dar asta nu e cu adevărat o problemă, nevastă-mea poate fi oricând tăiată la montaj. Asta e minunat la televiziune. În viaţă nu-i aşa, în viaţă nu poţi s-o tai la montaj, s-o suprimi. Numai Dumnezeu poate, sau un autobuz, dacă dă peste ea. Sau o boală grea. Vecinul de deasupra e văduv, o boală incurabilă i-a răpit nevasta. Nu cancer, altceva. Ceva ce începe în intestine şi se termină prost. Jumătate de an a avut sânge în fecale. Cel puţin aşa mi-a povestit el. Jumătate de an până când Cel de Sus a tăiat-o complet la montaj. De când a murit, în clădirea

noastră intră tot felul de femei care umblă pe tocuri înalte şi miros a parfum ieftin. Apar la orele cele mai neaşteptate, uneori chiar la amiază. El e pensionar, vecinul nostru de deasupra, n-are program fix. Şi ele, după părerea nevesti-mii în orice caz, sunt curve. Când spune „curve“, îi iese absolut firesc, ca şi cum ar spune „ţelină“. Dar când e filmată, atunci nu. Nimeni nu-i perfect.

Fiu-meu le place pe curvele care vin la vecinul nostru de deasupra. „Ce fel de animale sunteţi voi?“ le întreabă atunci când dă peste ele în casa scărilor. „Eu sunt azi şoarece. Un şoarece rapid, care ştie să se strecoare şi nu se lasă prins.“ Şi ele înţeleg imediat şi aruncă un nume de animal: elefant, urs, fluture. Fiecare curvă cu animalul ei. E ciudat. Fiindcă alţi oameni, când el întreabă de animale, nu pricep exact ce vrea de la ei, dar curvele se lasă pur şi simplu duse de curent.

Ceea ce mă face să mă gândesc că, poate, rândul viitor când o să vină la mine o echipă de filmare o s-o aduc pe una dintre ele în locul nevesti-mii, şi totul o să iasă mai firesc. Ele arată minunat, ieftin, dar minunat, iar fiul meu se înţelege mai bine cu ele. Când o întreabă pe nevastă-mea ce fel de animal este, ea îi răspunde întotdeauna fermă: „Eu nu sunt animal, scumpete, eu sunt om. Eu sunt maică-ta.“ Şi-atunci el întotdeauna începe să plângă.

De ce oare nu intră în joc nevasta asta a mea? De ce îi vine uşor să spună despre femei care folosesc parfum ieftin că sunt „curve“, dar să spună unui copil „sunt o girafă“ îi e aproape imposibil? Asta mă supără, asta face să-mi vină să dau cu pumnul. Nu în ea, pe ea o iubesc, în cineva. Să-mi descarc frustrările pe unul care o merită. Cei de dreapta pot să-şi descarce toată furia de felul ăsta pe arabi. Rasiştii, pe negri. Dar noi, cei care ţinem de stânga liberală, suntem încătuşaţi. Ne-am pus în lanţuri pe noi înşine, n-avem pe cine să ne descărcăm. „Nu le mai spune curve“, o cert eu pe

nevastă-mea, „doar nu ştii dacă sunt curve, n-ai văzut pe nimeni plătindu-le sau ceva, aşa că nu le mai numi aşa, bine? Tu cum te-ai simţi dacă cineva te-ar numi curvă?“

„Superb“, spune reportera din Germania. „Îmi place asta. Cuta de pe frunte. Ritmul rapid în care scrii. Acum ne rămâne doar să filmăm câteva cadre de trecere cu traduceri ale culegerilor dumitale în limbi străine, pentru ca telespectatorii să vadă că te bucuri de succes, şi încă o dată îmbrăţişarea asta a fiului – prima oară a alergat prea repede, şi operatorul nostru, Jürg, n-a apucat să regleze la timp obiectivul camerei de filmat.“ Nevastă-mea întreabă dacă nemţoaica are nevoie şi ea să mă îmbrăţişeze din nou, şi în inima mea eu mă rog să spună da. Vreau atât de tare ca nevastă-mea să mă îmbrăţişeze din nou, ca braţele ei netede să se strângă în jurul meu, ca şi cum n-ar mai fi pe lume nimic în afară de noi doi. „Nu-i nevoie,“ îi spune nemţoaica pe un ton rece, „am filmat asta deja.“ „Ce fel de animal eşti tu?“ o întreabă fiul meu pe nemţoaică, şi eu mă grăbesc să traduc în engleză. „Eu nu sunt animal“, râde ea şi-şi trece mâna cu unghii lungi prin părul lui, „eu sunt un monstru. Un monstru care a venit de peste ocean ca să mănânce copii mici şi frumoşi ca tine.“ „Spune că e o pasăre cântătoare“, îi traduc eu fiului meu, cu cel mai mare firesc posibil, „ea spune că e o pasăre cântătoare cu pene roşii care a zburat încoace dintr-o ţară depărtată.“

Table of Contents

ŞI, DEODATĂ, CINEVA BATE LA UŞĂ 1

Şi, deodată, cineva bate la uşă 6
Lieland 11
Cheesus Christ 21
Simion 26
Cu ochii închişi 32
O dimineaţă sănătoasă 35
Echipa 41
Pudding 46
În ultima vreme tocmai că mi se scoală 49
O împunsătură 63
Băiatul cel bine-crescut 66
Mystique 70
Creative writing 72
Guturai 78
Să-l prinzi de coadă pe cucurigu… 81
Alege o culoare 88
O vânătaie 92
Ce avem prin buzunare? 99
O karma rea 101
Ilan 110
Căţeaua 113
O povestire care le întrece pe toate 117
O povestire care le întrece pe toate II 119
Unul zdravăn 120
Oul cu surpriză 128
Un peştişor de aur 132
Nu cu desăvârşire singură 137
După sfârşit 140
Un autobuz albastru mare 145
Un hemoroid 151

Septembrie tot anul 153
Joseph 157
Prânz de pomenire 160
Viaţă suplimentară 164
Universuri paralele 169
Upgrading 171
Guava 175
Petrecere-surpriză 178
Ce fel de animal eşti tu? 198